Ночь перед Рождеством

Η νύχτα των Χριστουγέννων

Νικολαϊ Γκογκολ

Μετάφραση: Ελένη Μπακοπούλου

από το βιβλίο " Ρωσικές Χριστουγεννιάτικες Ιστορίες"

Адаптированный текст подготовила Федорова Елена.

Смотрите еще материалы на http://real-greece.ru/proza/knigi.html

Иллюстрации Кость Лавро

Έφυγε κι η τελευταία πριν από τα Χριστούγεννα μέρα.

Μπήκε η χειμωνιάτικη, ξάστερη νύχτα.

Φάνηκαν τα αστέρια. Το φεγγάρι υψώθηκε μεγαλόπρεπο στον ουρανό, φωτίζοντας τους ευσεβείς ανθρώπους κι όλο τον κόσμο, κι έτσι θα πουν όλοι χαρούμενοι τα κάλαντα και θα δοξάσουν τον Χριστό.

Η παγωνιά ήταν δυνατότερη απ' ό,τι το πρωί κι η ησυχία τόσο απόλυτη, που το τρίξιμο του χιονιού κάτω από τις μπότες ακουγόταν μισό χιλιόμετρο μακριά.

Οι παρέες των παλικαριών δεν είχαν φανεί ακόμα έξω από τα παράθυρα των χωριατόσπιτων. Μόνο το φεγγάρι έριχνε κρυφές ματιές σαν να καλούσε τις κοπέλες, που εκείνη την ώρα στολίζονταν, να Последний день перед рождеством прошел.

Зимняя, ясная ночь поступила.

Глянули звезды. Месяц величаво поднялся на небо посветить добрым людям и всему миру, чтобы всем было весело колядовать и славить Христа.

Морозило сильнее, чем с утра; но зато так было тихо, что скрип мороза под сапогом слышался за полверсты.

Еще ни одна толпа парубков не показывалась под окнами хат; месяц один только заглядывал в них украдкой, как бы вызывая принаряживавшихся девушек выбежать скорее βγουν όσο το δυνατόν γρηγορότερα στο τριζάτο χιόνι. Και κάπου εκεί, μέσα από την καμινάδα μιας καλύβας, ανέβαινε στον ουρανό τούφες ο καπνός, σύννεφο ολόκληρο, και μαζί με τον καπνό σηκωνόταν κι η μάγισσα καβάλα στο σκουπόξυλο.

Αν τη στιγμή εκείνη περνούσε από εκεί ο κύριος ληξίαρχος πάνω στην τρόικα μικροαστικών του αλόγων, φορώντας τον τετράκοχο σκούφο με το προβάτινο μπορ, στο στιλ που συνήθιζαν οι ουλάνοι, καθώς και τη γαλάζια κάπα του, τη φοδραρισμένη με μαύρη γούνα νεογέννητου αρνιού, και κρατώντας το σατανικά πλεγμένο μαστίγιό του με το οποίο έχει τη συνήθεια να εξαναγκάζει τον αμαξά του να τρέχει, τότε σίγουρα θα την είχε προσέξει, διότι από το ληξίαρχο δεν μπορεί να ξεφύγει στον κόσμο ούτε μύγα, όχι ολόκληρη μάγισσα.

Ξέρει λεπτομερώς πόσα γουρουνάκια θηλάζει κάθε γουρούνα σε κάθε σπίτι, και πόσα σκουτιά υπάρχουν σε κάθε μπαούλο, και τι καταβάλλει κάθε χρηστός άνθρωπος μια γιορτινή μέρα στο καπηλειό.

Αλλά ο ληξίαρχος δεν περνούσε, γιατί τι δουλειά είχε με τους ξένους, αυτός έχει τη δική του επαρχία. Και η μάγισσα, στο μεταξύ, είχε ανέβει τόσο ψηλά, που δεν ήταν πια παρά μια μαυριδερή σκιά εκεί πάνω. Όμως απ' όπου περνούσε εκείνη η σκιά, τα αστέρια, το ένα μετά το άλλο, χάνονταν από τον ουρανό. Σύντομα η μάγισσα μάζεψε ολόκληρο σακούλι από αυτά. Τρία ή τέσσερα μόνο έλαμπαν ακόμη.

Ξαφνικά από την άλλη άκρη, εμφανίστηκε μια άλλη σκιούλα, που μεγάλωσε, άρχισε ν' απλώνεται και έπαψε να είναι πια μια τόση δα σκιούλα.

Από μπροστά ήταν εντελώς «Γερμανός»: είχε στενούτσικο μουσούδι, που τέλειωνε, όπως και στα γουρούνια μας, με ένα στρογγυλό πενηνταράκι, και τρύπωνε ασταμάτητα παντού και μύριζε ό' τι έβρισκε μπροστά του. Τα πόδια του ήταν τόσο λεπτά, που, αν τα είχε ο αρχηγός των κοζάκων, θα τα έσπαγε με το πρώτο καζατσόκ.

Από πίσω όμως ήταν αυθεντικός νομαρχιακός δικαστικός επόπτης με στολή, γιατί του κρεμόταν μια ουρά τόσο μυτερή και μακριά, όπως οι σημερινές ουρές των στρατιωτικών στολών. Μόνο από το τραγίσιο γενάκι στο μουσούδι από τα μικρά κέρατα, προεξείχαν στο κεφάλι του κι από το ότι δεν ήταν πιο άσπρος από καπνοδοχοκαθαριστή, μπορούσες να μαντέψεις ότι δεν ήταν «Γερμανός», ούτε νομαρχιακός δικαστικός επίτροπος, αλλά ήταν απλώς ο διάβολος, που του απέμενε μια τελευταία νύχτα για να περιφέρεται στο φως του κόσμου και να μετράει τις αμαρτίες των ευσεβών ανθρώπων.

Αύριο κιόλας με τις πρώτες καμπάνες του όρθρου,

на скрипучий снег. Тут через трубу одной хаты клубами повалился дым и пошел тучею по небу, и вместе с дымом поднялась ведьма верхом на метле.

Если бы в это время проезжал сорочинский заседатель на тройке обывательских лошадей, в шапке с барашковым околышком, сделанной по манеру уланскому, в синем тулупе, подбитом черными смушками, с дьявольски сплетенною плетью, которою имеет он обыкновение подгонять своего ямщика, то он бы, верно, приметил ее, потому что от сорочинского заседателя ни одна ведьма на свете не ускользнет.

Он знает наперечет, сколько у каждой бабы свинья мечет поросенков, и сколько в сундуке лежит полотна, и что именно из своего платья и хозяйства заложит добрый человек в воскресный день в шинке.

Но сорочинский заседатель не проезжал, да и какое ему дело до чужих, у него своя волость. А ведьма между тем поднялась так высоко, что одним только черным пятнышком мелькала вверху. Но где ни показывалось пятнышко, там звезды, одна за другою, пропадали на небе. Скоро ведьма набрала их полный рукав. Три или четыре еще блестели.

Вдруг, с противной стороны, показалось другое пятнышко, увеличилось, стало растягиваться, и уже было не пятнышко. Близорукий, хотя бы надел на нос вместо очков колеса с комиссаровой брички, и тогда бы не распознал, что это такое.

Спереди совершенно немец:[1] узенькая, беспрестанно вертевшаяся и нюхавшая все, что ни попадалось, мордочка оканчивалась, как и у наших свиней, кругленьким пятачком, ноги были так тонки, что если бы такие имел яресковский голова, то он переломал бы их в первом козачке.

Но зато сзади он был настоящий губернский стряпчий в мундире, потому что у него висел хвост, такой острый и длинный, как теперешние мундирные фалды; только разве по козлиной бороде под мордой, по небольшим рожкам, торчавшим на голове, и что весь был не белее трубочиста, можно было догадаться, что он не немец и не губернский стряпчий, а просто черт, которому последняя ночь осталась шататься по белому свету и выучивать грехам добрых людей.

Завтра же, с первыми колоколами к заутрене,

θα 'πρεπε να πάρει των ομματίων του και, μαζεύοντας την ουρά κάτω από τα σκέλια, να τρέξει στη φωλιά του.

Στο μεταξύ, ο διάβολος είχε πλησιάζει στα κλεφτά το φεγγάρι και είχε απλώσει το χέρι του να το αρπάξει, όταν ξάφνου ένιωσε να καίγεται. Το τράβηξε πίσω γρήγορα, πιπίλισε τα δάχτυλά του, ταλαντεύτηκε πάνω στο ένα του πόδι και έτρεξε από την άλλη μεριά - αναπήδησε όμως και πάλι, τραβώντας το χέρι του. Ωστόσο, παρά την αποτυχία, ο πονηρός διαβολάκος δεν παράτησε τις σκανταλιές του.

Πλησιάζοντας γρήγορα άρπαξε μεμιάς το φεγγάρι και με τα δυο του χέρια, και μορφάζοντας και φυσώντας, βάλθηκε να το πετάει από το ένα χέρι στο άλλο, σαν μουζίκος που έπιασε με γυμνά δάχτυλα το καρβουνάκι για το τσιμπούκι του. Τέλος, το έχωσε αστραπιαία στην τσέπη του και, σαν να μη συνέβαινε τίποτα, συνέχισε το δρόμο του.

Στην Ντικάνκα κανείς δεν άκουσε ότι ο διάβολος έκλεψε το φεγγάρι. Είναι αλήθεια ότι ο γραμματέας της κοινότητας, βγαίνοντας με τα τέσσερα από το καπηλειό, είδε οὐτε λίγο πολύ το φεγγάρι να χορεύει πάνω στον ουρανό, και, παίρνοντας όρκο, διαβεβαίωνε περί αυτού όλο το χωριό. Ο κόσμος όμως κούναγε το κεφάλι αποδοκιμαστικά, κάποιοι μάλιστα τον πήραν στο ψιλό.

Όμως, για ποιο λόγο ο διάβολος αποφάσισε μια τόσο άνομη κίνηση; Θα σας πω: ήξερε ότι ο πλούσιος κοζάκος Τσουμπ ήταν προσκεκλημένος του διάκου για κουτιά, κι ότι στο γεύμα θα συμμετείχαν: ο κοινοτάρχης, ένας συγγενής του διάκου από την αρχιερατική σχολή ψαλτών, που μπορούσε να πιάσει τα πιο χαμηλά μπάσα και φορούσε γαλάζια ρεντιγκότα, ο κοζάκος Σβερμπιγκούζ και κάποιοι άλλοι ακόμα. Κι ότι, εκτός από τη νηστίσιμη κουτιά, θα υπήρχαν γεμιστές πίτες, βότκα αρωματισμένη με μπαχάρια και σαφράν και πολλά ακόμα φαγώσιμα.

Και στο μεταξύ, η θυγατέρα του, η καλλονή του χωριού, θα έμενε σπίτι, και αυτή τη θυγατέρα, σίγουρα, θα την επισκεφτόταν ο σιδεράς, ένα γεροδεμένο και ίσαμε κει πάνω παλικάρι, που ο διάβολος τον αντιπαθούσε περισσότερο από τα κηρύγματα του πάτερ Κοντράτιου.

Στον ελεύθερο από τις δουλειές του χρόνο, ο σιδεράς ασχολιόταν με τις μπογιές και φημιζόταν ως ο καλύτερος ζωγράφος της περιοχής. Ο ίδιος ο εκατόνταρχος των κοζάκων, Λ..κο, που τότε ζούσε ακόμα, τον προσκάλεσε στην Πολτάβα να ζωγραφίσει τον ξύλινο ναό κοντά στο σπίτι του. Όλες οι γαβάθες, από τις οποίες οι κοζάκοι της Ντικάνκα τρώγανε το μπορς τους, ζωγραφίστηκαν από το σιδερά. Ο σιδεράς ήταν θεοσεβής,

побежит он без оглядки, поджавши хвост, в свою берлогу.

Между тем, черт крался потихоньку к месяцу и уже протянул было руку схватить его, но вдруг отдернул ее назад, как бы обжегшись, пососал пальцы, заболтал ногою и забежал с другой стороны, и снова отскочил и отдернул руку. Однако ж, несмотря на все неудачи, хитрый черт не оставил своих проказ.

Подбежавши, вдруг схватил он обеими руками месяц, кривляясь и дуя, перекидывал его из одной руки в другую, как мужик, доставший голыми руками огонь для своей люльки; наконец поспешно спрятал в карман и, как будто ни в чем не бывал, побежал далее.

В Диканьке никто не слышал, как черт украл месяц. Правда, волостной писарь, выходя на четвереньках из шинка, видел, что месяц ни с сего ни с того танцевал на небе, и уверял с божбою в том все село; но миряне качали головами и даже подымали его на смех.

Но какая же была причина решиться черту на такое беззаконное дело?

А вот какая: он знал, что богатый козак Чуб приглашен дьяком на кутью, где будут: голова; приехавший из архиерейской певческой родич дьяка в синем сюртуке, бравший самого низкого баса; козак Свербыгуз и еще кое-кто; где, кроме кутьи, будет варенуха, перегонная на шафран водка и много всякого съестного.

А между тем его дочка, красавица на всем селе, останется дома, а к дочке, наверное, придет кузнец, силач и детина хоть куда, который черту был противнее проповедей отца Кондрата.

В досужее от дел время кузнец занимался малеванием и слыл лучшим живописцем во всем околотке. Сам еще тогда здравствовавший сотник Л...ко вызывал его нарочно в Полтаву выкрасить дощатый забор около его дома. Все миски, из которых диканьские козаки хлебали борщ, были размалеваны кузнецом. Кузнец был богобоязливый человек и писал часто образа святых: и теперь еще можно найти в Т... церкви

ζωγράφιζε συχνά μορφές αγίων, και στην εκκλησία Τ.. μπορείς ακόμα να δεις έναν ευαγγελιστή Λουκά που έχει φτιάξει. его евангелиста Луку.

Αλλά η κορωνίδα της τέχνης του ήταν μια εικόνα στον τοίχο του δεξιού νάρθηκα, στην οποία απεικόνισε τον άγιο Πέτρο, με τα κλειδιά στο χέρι, να εκδιώκει την ημέρα της Κρίσεως, από τον Άδη το κακό πνεύμα: ένας τρομοκρατημένος σατανάς χτυπιόταν από δω κι από κει, προαισθανόμενος το χαμό του, ενώ οι έγκλειστοι, πρώην αμαρτωλοί, τον χτυπούσαν και τον έσπρωχναν με βούρδουλες, με ρόπαλα και με ό,τι άλλο βρέθηκε μπροστά τους. Τον καιρό που ο σιδεράς μοχθούσε με την εικόνα αυτή, και τη ζωγράφιζε πάνω στη μεγάλη τάβλα, ο διάβολος προσπαθούσε να τον ενοχλεί με κάθε τρόπο: σπρώχνοντας αθέατα το χέρι του ή σηκώνοντας από το καμίνι στάχτη και σκεπάζοντας την εικόνα. Παρ' όλα αυτά, η δουλειά τέλειωσε, η τάβλα μεταφέρθηκε στην εκκλησία και καρφώθηκε στον τοίχο του νάρθηκα, κι από τότε ο διάβολος είχε ορκιστεί να εκδικηθεί το σιδερά.

Του απέμενε μια νύχτα ακόμα για να τριγυρνάει στον πάνω κόσμο, αλλά ακόμη και τη νύχτα τούτη έψαχνε τρόπο να βγάλει την κακία του πάνω στο σιδερά.

Γι' αυτό και αποφάσισε να κλέψει το φεγγάρι, ελπίζοντας ότι ο γερο- Τσουμπ, τεμπέλης και καθόλου ευκολοκίνητος, θα έμενε σπίτι, πόσο μάλλον που η απόσταση ως το σπίτι του διάκου δεν ήταν και τόσο μικρή: ο δρόμος περνούσε από κορυφογραμμές, δίπλα από το νεκροταφείο και από μια χαράδρα.

Αν η νύχτα ήταν ακόμα φεγγαρόφωτη, η βότκα με τα μπαχάρια και τι σαφράν θα μπορούσε να βάλει σε πειρασμό τον Τσουμπ. Αλλά σε τέτοια σκοτεινά, είναι ζήτημα αν θα κατάφερνε κανείς να τον τραβήξει από τη ξυλόσομπας και να τον βγάλει από το σπίτι.

Και ο σιδεράς, που από καιρό ήταν παρεξηγημένος μαζί του, δε θα τολμούσε με τίποτα, όσο ο γερο-Τσουμπ ήταν εκεί, να επισκεφτεί την κόρη του, παρά τη δύναμη του.

Έτσι, με το που έκρυψε ο διάβολος στην τσέπη το του φεγγάρι, έπεσε τέτοιο σκοτάδι στον κόσμο ολόκληρο, που δε θα μπορούσε κανείς να βρει το δρόμο για το καπηλειό, κι ακόμα περισσότερο για σπίτι του διάκου. Η μάγισσα, που βρέθηκε ξαφνικά μέσα στο σκοτάδι, έσυρε μια στριγκλιά.

Κι ο διάβολος, πλησιάζοντας την ανάλαφρα, την άρπαξε από το χέρι και άρχισε να της ψιθυρίζει στο αυτί αυτό που συνήθως ψιθυρίζουν οι άντρες στο γυναικείο γένος. Διότι όλα είναι τόσο θαυμαστά καμωμένα σ' αυτό τον κόσμο!

Но торжеством его искусства была одна картина, намалеванная на стене церковной в правом притворе, в которой изобразил он святого Петра в день Страшного суда, с ключами в руках, изгонявшего из ада злого духа; испуганный черт метался во все стороны, предчувствуя свою погибель, а заключенные прежде грешники били и гоняли его кнутами. поленами и всем чем ни попало. В то время, когда живописец трудился над этою картиною и писал ее на большой деревянной доске, черт всеми силами старался мешать ему: толкал невидимо под руку, подымал из горнила в кузнице золу и обсыпал ею картину; но, несмотря на все, работа была кончена, доска внесена в церковь и вделана в стену притвора, и с той поры черт поклялся мстить кузнецу.

Одна только ночь оставалась ему шататься на белом свете; но и в эту ночь он выискивал чемнибудь выместить на кузнеце свою злобу.

И для этого решился украсть месяц, в той надежде, что старый Чуб ленив и не легок на подъем, к дьяку же от избы не так близко: дорога шла по-за селом, мимо мельниц, мимо кладбища, огибала овраг.

Еще при месячной ночи варенуха и водка, настоянная на шафран, могла бы заманить Чуба, но в такую темноту вряд ли бы удалось кому стащить его с печки и вызвать из хаты.

А кузнец, который был издавна не в ладах с ним, при нем ни за что не отважится идти к дочке, несмотря на свою силу.

Таким-то образом, как только черт спрятал в карман свой месяц, вдруг по всему миру сделалось так темно, что не всякий бы нашел дорогу к шинку, не только к дьяку. Ведьма, увидевши себя вдруг в темноте, вскрикнула.

Тут черт, подъехавши мелким бесом, подхватил ее под руку и пустился нашептывать на ухо то самое, что обыкновенно нашептывают всему женскому роду. Чудно устроено на нашем свете!

Όλα όσα ζουν πάνω στον πλανήτη, τα πάντα, προσπαθούν να μαϊμουδίσουν και να μιμηθούν το ένα το άλλο.

Για παράδειγμα, παλιότερα, στο Μίργκοροντ, μονάχα ο δικαστής, άντε κι ο δημοτικός άρχοντας κυκλοφορούσαν το χειμώνα με γούνες φοδραρισμένες απ΄ έξω, ενώ οι κατώτεροι αξιωματούχοι φορούσαν τις απλές. Τώρα όμως και ο ειρηνοδίκης προμηθεύτηκαν καινούργιες κάπες από αρνίσια προβιά, με φόδρα απ΄ έξω, ενώ πρώτα φορούσαν γούνα μέσα έξω..

Ο λογιστής και ο νομαρχιακός γραμματέας πριν από τρία χρόνια πήραν γαλάζιο μεταξωτό με έξι ρούβλια τον πήχη. Ο νεωκόρος έφτιαξε μεταξωτή βράκα για το καλοκαίρι και ριγωτό μάλλινο γιλέκο. Εν ολίγοις οι άνθρωποι επιδεικνύονται όλο και περισσότερο. Πότε, αλήθεια, θα ησυχάσουν! Στοιχηματίζω ότι πολλοί θα τα χάσουν, αν δουν το διάβολο να υποκύπτει και αυτός.

Το πιο λυπηρό όμως είναι πως, σίγουρα, ο διάβολος θεωρεί τον εαυτό του ομορφονιό, ενώ, εδώ που τα λέμε, σιχαίνεσαι και να τον κοιτάξεις. Η μουτσούνα του, όπως λέει ο Φομά Γκριγκορόβιτς, είναι μια αηδία και μισή, όμως παρ' όλ' αυτά έχει κι αυτός τις ερωτοδουλειές του!

Πάντως, στον ουρανό και κάτω από τον ουρανό έπεσε μια τέτοια σκοτεινιά, που δεν μπορούσες πια να δεις τι συνέβη στη συνέχεια ανάμεσά τους.

«Λοιπόν, κουμπάρε, δεν πήγες ακόμα στο νέο κονάκι του διάκου;» έλεγε κοζάκος Τσουμπ, βγαίνοντας από την πόρτα της ίσμπας του, στον ισχνό, ψηλό μουζίκο, με την κοντή κάπα και τη μεγάλη γενειάδα, που μαρτυρούσε ότι πάνω από δυο βδομάδες τουλάχιστον δεν την είχε ακουμπήσει λεπίδι δρεπανιού, με το οποίο συνήθως οι χωριάτες ξυρίζουν τη γενειάδα τους ελλείψει ξυραφιού.

«Τώρα, εκεί πέρα, θα το έχουν στρώσει στο ποτό!» συνέχισε ο Τσουμπ, χασκογελώντας. «Μόνο να μην αργήσουμε».

Λέγοντάς το αυτό, ο Τσουμπ διόρθωσε τη ζώνη, που έζωνε σφιχτά την κάπα του, κατέβασε χαμηλά το γούνινο σκούφο του, πέρασε στο χέρι του το μαστίγιο – φόβος και τρόμος των ενοχλητικών σκυλιών. Αλλά ρίχνοντας μια ματιά στον ουρανό σταμάτησε...

- «Τι στο διάβολο! Κοίτα! Κοίτα, Πανάς!...»
- «Τι;» Είπε ο κουμπάρος και σήκωσε επίσης το κεφάλι του ψηλά.
- «Πώς τι; Το φεγγάρι λείπει».
- «Να πάρει η οργή! Πράγματι δεν έχει φεγγάρι».

Все, что ни живет в нем, все силится перенимать и передразнивать один другого.

Прежде, бывало, в Миргороде один судья да городничий хаживали зимою в крытых сукном тулупах, а все мелкое чиновничество носило просто нагольные; теперь же и заседатель и подкоморий отсмалили себе новые шубы из решетиловских смушек с суконною покрышкою.

Канцелярист и волостной писарь третьего году взяли синей китайки по шести гривен аршин. Пономарь сделал себе нанковые на лето шаровары и жилет из полосатого гаруса. Словом, все лезет в люди! Когда эти люди не будут суетны! Можно побиться об заклад, что многим покажется удивительно видеть черта, пустившегося и себе туда же.

Досаднее всего то, что он, верно, воображает себя красавцем, между тем как фигура—взглянуть совестно.

Рожа, как говорит Фома Григорьевич, мерзость мерзостью, однако ж и он строит любовные куры!

Но на небе и под небом так сделалось темно, что ничего нельзя уже было видеть, что происходило далее между ними.

- Так ты, кум, еще не был у дьяка в новой хате? говорил козак Чуб, выходя из дверей своей избы, сухощавому, высокому, в коротком тулупе, мужику с обросшею бородою, показывавшею, что уже более двух недель не прикасался к ней обломок косы, которым обыкновенно мужики бреют свою бороду за неимением бритвы.
- Там теперь будет добрая попойка! продолжал Чуб, осклабив при этом свое лицо. Как бы только нам не опоздать.

При сем Чуб поправил свой пояс, перехватывавший плотно его тулуп, нахлобучил крепче свою шапку, стиснул в руке кнут -- страх и грозу докучливых собак; но, взглянув вверх, остановился...

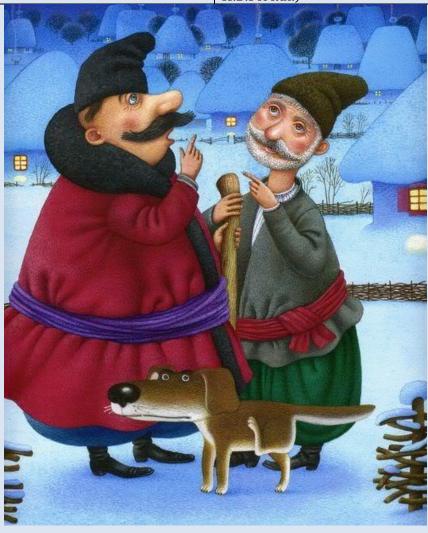
- Что за дьявол! Смотри! смотри, Панас!..
- Что? произнес кум и поднял свою голову также вверх.
- Как что? месяца нет!
- Что за пропасть! В самом деле нет месяца.

«Ακριβώς, δεν έχει!» είπε ο Τσουμπ κάπως μπερδεμένος από τον αμετάβλητο τόνο του κουμπάρου, «αλλά εσένα σκοτούρα σου».

«Ε, και τι θες να κάνω!»

- То-то что нет, выговорил Чуб с некоторою досадою на неизменное равнодушие кума. Тебе небось и нужды нет.
- А что мне делать!

[1] Немцем называют у нас всякого, кто только из чужой земли, хоть будь он француз, или цесарец, или швед — все немец. (Прим. Н.В.Гоголя.)

«Σίγουρα», συνέχισε ο Τσουμπ, σκουπίζοντας τα μουστάκια του με το μανίκι, «κάποιος διάβολος, που να μη προφτάσει το σκυλί να δοκιμάσει ούτε σταγόνα βότκα, έχει βάλει την ουρά του!... Έτσι, για πλάκα...

Καθισμένος στο σπίτι, κοιτούσα έξω από το παράθυρο: η νύχτα ήταν ένα θαύμα! Ολοφώτεινη. Το χιόνι άστραφτε κάτω από το φεγγάρι, φαίνονταν τα πάντα, λες και ήταν μέρα. Δεν πρόλαβα να βγω από το σπίτι κι ορίστε, δε βλέπω την τύφλα μου!»

Ο Τσουμπ έβριζε και γκρίνιαζε κάμποση ώρα, και ταυτόχρονα σκεφτόταν τι να κάνει. Ήθελε μέχρι θανάτου να φλυαρήσει περί ανέμων και υδάτων στου διάκου, όπου χωρίς αμφιβολία είχαν μαζευτεί

— Надобно же было, — продолжал Чуб, утирая рукавом усы, — какому-то дьяволу, чтоб ему не довелось, собаке, поутру рюмки водки выпить, вмешаться!.. Право, как будто на смех...

Нарочно, сидевши в хате, глядел в окно: ночь — чудо! Светло, снег блещет при месяце. Все было видно, как днем. Не успел выйти за дверь — и вот, хоть глаз выколи!

Чуб долго еще ворчал и бранился, а между тем в то же время раздумывал, на что бы решиться. Ему до смерти хотелось покалякать о всяком вздоре у дьяка, где, без всякого сомнения, сидел

ο κοινοτάρχης και μαζί ο φιλοξενούμενος βαρύτονος, κι ο σαπωνοποιός Μικίτα, που πήγαινε κάθε δεύτερη βδομάδα στην Πολτάβα για εμπόριο, και διηγόταν τέτοια καλαμπούρια που σύσσωμο το χωριό κρατούσε την κοιλιά του από τα γέλια. Ο Τσουμπ έβλεπε νοερά τη βότκα με τα μπαχάρια πάνω στο τραπέζι. Όλα αυτά ήταν ελκυστικά, αλήθεια, αλλά η σκοτεινιά της νύχτας του θύμισε αυτή την τεμπελιά που τόσο αγαπούν οι κοζάκοι.

Τι καλά θα ήταν τώρα να είσαι ξαπλωμένος στη ζεστή πεζούλα πάνω από την ξυλόσομπα, να καπνίζεις ήσυχα το τσιμπούκι σου, και να ακούς, μέσα από ένα απολαυστικό μισούπνι τα κάλαντα και τα τραγούδια των εύθυμων νεαρών και των κοριτσιών, που θα συνωστίζονταν, παρέες ολόκληρες, έξω από τα παράθυρα.

Αν ήταν μόνος του, θα αποφάσιζε, χωρίς καμιά αμφιβολία, το δεύτερο. Αλλά τώρα, πρώτον, δε θα ήταν τόσο θλιβερά και τρομαχτικά να περπατήσουν οι δυο τους μέσα στη μαύρη νύχτα, και δεύτερον, δεν ήθελε να φανεί στους άλλους τεμπέλης και φοβιτσιάρης. Τελειώνοντας τις προετοιμασίες του, στράφηκε και πάλι στον κουμπάρο.

- «Λοιπόν, δεν έχει φεγγάρι, κουμπάρε;»
- «Όχι».
- «Παράξενο, στ' αλήθεια. Δώσ' μου να μυρίσω λίγο ταμπάκο! Έχεις υπέροχο ταμπάκο, κουμπάρε! Πού τον βρίσκεις;»
- «Σιγά τον υπέροχο!» αποκρινόταν ο κουμπάρος, κλείνοντας τη σκαλιστή ταμπακέρα από σημύδα. «Δε σπάει η μύτη σου!»
- «Θυμάμαι», συνέχισε στο ίδιο στιλ ο Τσουμπ, «μια φορά, μου είχε φέρει ο μακαρίτης ο Ζουζούλια ταμπάκο από το Νεζίν. Ε, τι ταμπάκος ήταν εκείνος! Καλός ταμπάκος! Λοιπόν, κουμπάρε, τι θα κάνουμε; Έξω είναι θεοσκότεινα.»
- «Ε, τότε ας μείνουμε σπίτι», είπε ο κουμπάρος, ο Τσουμπ σίγουρα θα είχε αποφασίσει να μείνει.

Αν δεν το είχε πει αυτό ο κουμπάρος, ο Τσουμπ σίγουρα θα είχε αποφασίσει να μείνει. Όμως, τώρα, κάτι τον τσιγκλούσε να εναντιωθεί.

«Όχι, κουμπάρε, πάμε! Δεν είναι σωστό, πρέπει να πάμε!»

Λέγοντάς το αυτό είχε ήδη μετανιώσει. Του ήταν πολύ δυσάρεστο να τραβολογιέται μια τέτοια νύχτα. Τον παρηγορούσε όμως το γεγονός ότι το αποφάσισε μόνος του, και δεν το δέχτηκε επειδή του το πρότειναν οι άλλοι.

Ο κουμπάρος, χωρίς το πρόσωπό του να εκδηλώσει το παραμικρό ίχνος δυσαρέσκειας, σαν άνθρωπος που του είναι απολύτως αδιάφορο το να κάτσει

уже и голова, и приезжий бас, и дегтярь Микита, ездивший через каждые две недели в Полтаву на торги и отпускавший такие шутки, что все миряне брались за животы со смеху. Уже видел Чуб мысленно стоявшую на столе варенуху. Все это было заманчиво, правда; но темнота ночи напомнила ему о той лени, которая так мила всем козакам.

Как бы хорошо теперь лежать, поджавши под себя ноги, на лежанке, курить спокойно люльку и слушать сквозь упоительную дремоту колядки и песни веселых парубков и девушек, толпящихся кучами под окнами.

Он бы, без всякого сомнения, решился на последнее, если бы был один, но теперь обоим не так скучно и страшно идти темною ночью, да и не хотелось-таки показаться перед другими ленивым или трусливым. Окончивши побранки, обратился он снова к куму:

- Так нет, кум, месяца?
- Нет.
- Чудно, право! А дай понюхать табаку. У тебя, кум, славный табак! Где ты берешь его?
- Кой черт, славный!-- отвечал кум, закрывая березовую тавлинку, исколотую узорами. Старая курица не чихнет!
- Я помню, продолжал все так же Чуб, мне покойный шинкарь Зозуля раз привез табаку из Нежина. Эх, табак был! добрый табак был! Так что же, кум, как нам быть? ведь темно на дворе.
- Так, пожалуй, останемся дома, произнес кум, ухватясь за ручку двери.

Если бы кум не сказал этого, то Чуб, верно бы, решился остаться, но теперь его как будто чтото дергало идти наперекор.

Нет, кум, пойдем! нельзя, нужно идти!

Сказавши это, он уже и досадовал на себя, что сказал. Ему было очень неприятно тащиться в такую ночь; но его утешало то, что он сам нарочно этого захотел и сделал-таки не так, как ему советовали.

Кум, не выразив на лице своем ни малейшего движения досады, как человек, которому решительно все равно, сидеть ли дома или

σπίτι ή να τριγυρνάει έξω, κοίταξε ένα γύρο, έξυσε με ένα κλαδί που βρήκε μπροστά του τους ώμους του και οι δυο κουμπάροι ξεκίνησαν.

Τώρα, ας δούμε τι κάνει, έχοντας μείνει μόνη, η όμορφη θυγατέρα. Ν Οξάνα δεν είχε συμπληρώσει ακόμα τα δεκαεφτά, και σε όλο σχεδόν τον κόσμο, κι από τη μεριά της Ντικάνκα κι από την άλλη μεριά της Ντικάνκα, δε μιλούσαν παρά μόνο γι' αυτήν.

Τα παλικάρια του χωριού είχαν παραδεχτεί ομόφωνα ότι ομορφότερη κοπέλα δεν υπήρξε και δεν επρόκειτο να υπάρξει ποτέ στο χωριό. Η Οξάνα ήξερε και είχε ακούσει όλα όσα λέγονταν για πάρτη της, και ήταν καπριτσιόζα, όπως όλες οι πεντάμορφες.

Οι νεαροί έτρεχαν πίσω της τσούρμο ολόκληρο. Αλλά, χάνοντας πια υπομονή τους, απομακρύνθηκαν σίγα σίγα και στράφηκαν σε άλλες, όχι τόσο κακομαθημένες.

Μονάχα ο σιδεράς επέμενε και δε την κορτάρει, παρά το ότι του φερόταν κι αυτουνού όπως στους υπόλοιπους.

Όταν έφυγε ο πατέρας της, συνέχισε για πολλή ώρα ακόμα να στολίζεται και να ακκίζεται μπροστά στο μικρό καθρέφτη, αυτόν με την κορνίζα από κασσίτερο, μην μπορώντας να χορτάσει το είδωλό της.

- « Μα, τι πάθανε όλοι και λένε ότι είμαι όμορφη;» αναρωτιόταν, δήθεν απορημένη, μόνο και μόνο για να κρατήσει την κουβέντα με τον εαυτό της.
- « Οι άνθρωποι λένε ψέματα, δεν είμαι καθόλου όμορφη» Αλλά το φρέσκο, ζωηρό, παιδικά νεανικό πρόσωπο στον καθρέφτη, με τα λαμπερά κατάμαυρα μάτια και το απερίγραπτα γλυκό χαμόγελο, που σου έκαιγε την καρδιά, έδειχναν το εντελώς αντίθετο.
- «Είναι άραγε τα μαύρα φρύδια μου και τα μαύρα μάτια μου τόσο ωραία», συνέχιζε η πεντάμορφη, χωρίς να αφήνει τον καθρέφτη, «που όμοιά τουε δεν υπάρχουν στον κόσμο; Και τι το ωραίο μπορεί να υπάρχει σ' αυτή την ανασηκωμένη μύτη; Και στα μάγουλα; Και στα χείλη; Σάμπως είναι όμορφες οι μαύρες πλεξούδες μου;

Ου: Μπορείς και να τις φοβηθείς τη νύχτα έτσι όπως τυλίγονται και κουλουριάζονται πάνω στην κεφαλή μου σαν μεγάλα φίδια. Ω, το βλέπω, δεν είμαι όμορφη!» Ύστερα όμως, απομακρύνοντας λίγο τον καθρέφτη, είπε με δυνατή φωνή: «Ναι, ναι, όμορφη είμαι! Αχ, πόσο όμορφη είμαι! Σαν

тащиться из дому, обсмотрелся, почесал палочкой батога свои плечи, и два кума отправились в дорогу.

Теперь посмотрим, что делает, оставшись одна, красавица дочка. Оксане не минуло еще и семнадцати лет, как во всем почти свете, и по ту сторону Диканьки, и по эту сторону Диканьки, только и речей было, что про нее.

Парубки гуртом провозгласили, что лучшей девки и не было еще никогда и не будет никогда на селе. Оксана знала и слышала все, что про нее говорили, и была капризна, как красавица. Если бы она ходила не в плахте и запаске, а в каком-нибудь капоте, то разогнала бы всех своих девок.

Парубки гонялись за нею толпами, но, потерявши терпение, оставляли мало-помалу и обращались к другим, не так избалованным.

Один только кузнец был упрям и не оставлял своего волокитства, несмотря на то что и с ним поступаемо было ничуть не лучше, как с другими.

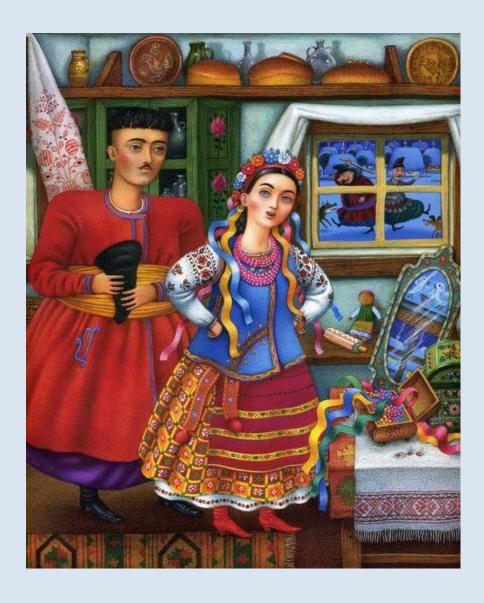
По выходе отца своего она долго еще принаряживалась и жеманилась перед небольшим в оловянных рамках зеркалом и не могла налюбоваться собою.

- «Что людям вздумалось расславлять, будто я хороша? говорила она, как бы рассеянно, для того только, чтобы об чем-нибудь поболтать с собою.
- Лгут люди, я совсем не хороша». Но мелькнувшее в зеркале свежее, живое в детской юности лицо с блестящими черными очами и невыразимо приятной усмешкой, прожигавшей душу, вдруг доказало противное.
- «Разве черные брови и очи мои, продолжала красавица, не выпуская зеркала, так хороши, что уже равных им нет и на свете? Что тут хорошего в этом вздернутом кверху носе? и в щеках? и в губах? Будто хороши мои черные косы?

Ух! их можно испугаться вечером: они, как длинные змеи, перевились и обвились вокруг моей головы. Я вижу теперь, что я совсем не хороша! — и, отдвигая несколько подалее от себя зеркало, вскрикнула: — Нет, хороша я! Ах, как хороша! Чудо! Какую радость принесу я

θαύμα! Τι χαρά θα δώσω σ' αυτόν που θα με κάνει γυναίκα του! Πώς θα με κοιτά και δε θα με χορταίνει ο άντρας μου! Θα χάσει το μυαλό του. Θα με πνίξει στα φιλιά».

тому, кого буду женою! Как будет любоваться мною мой муж! Он не вспомнит себя. Он зацелует меня насмерть».

«Παράξενη κοπελιά!» μουρμούρισε ο σιδεράς που είχε μπει απαρατήρητος. «Κι από παίνεμα, άλλο τίποτα! Μια ώρα τώρα στέκει μπροστά στον καθρέφτη και δε χορταίνει να κοιτάζεται, αλλά και να παινεύεται, φωναχτά μάλιστα!»

«Και τι νομίζατε, νεαροί μου, ότι είστε άξιοι για μένα; Για κοιτάξτε με», συνέχιζε η όμορφη κοκέτα. «Κοιτάξτε πόσο όμορφα κινούμαι. Η πουκαμίσα μου είναι κεντημένη με κόκκινο μετάξι. Και οι κορδέλες στα μαλλιά μου! Στον αιώνα τον άπαντα δε θα δείτε καλύτερα σιρίτια! Κι όλα αυτά μου τα αγόρασε ο πατέρας μου, για να με παντρέψει με το καλύτερο παλικάρι τούτης της πλάσης!»

Χαμογελώντας, στριφογύρισε στις μύτες των ποδιών της και τότε είδε το σιδερά...

— Чудная девка! — прошептал вошедший тихо кузнец, — и хвастовства у нее мало! С час стоит, глядясь в зеркало, и не наглядится, и еще хвалит себя вслух!

«Да, парубки, вам ли чета я? вы поглядите на меня, — продолжала хорошенькая кокетка, — как я плавно выступаю; у меня сорочка шита красным шелком. А какие ленты на голове! Вам век не увидать богаче галуна! Все это накупил мне отец мой для того, чтобы на мне женился самый лучший молодец на свете!»

И, усмехнувшись, поворотилась она в другую сторону и увидела кузнеца...

Άφησε ξαφνιασμένη μια κραυγή κι ύστερα στάθηκε αγριεμένη μπροστά του. Ο σιδεράς τα έχασε.

Δύσκολο να πεις τι εξέφραζε το μελαψό πρόσωπο της παράξενης αυτής κοπέλας: αγριάδα – ήταν ολοφάνερη – και μετά από την αγριάδα κάτι σαν κοροϊδία απέναντι στον αμήχανο σιδερά, καθώς ένα ανεπαίσθητο, αμήχανο κοκκίνισμα ξεχυνόταν ελαφρά στα μάγουλά της. Κι όλα ανακατεύονταν με τέτοιο τρόπο κι ήταν τόσο απερίγραπτα ωραία, που το καλύτερο που μπορούσες να κάνεις ήταν, σίγουρα, να τη φιλήσεις ένα εκατομμύριο φορές.

- «Τι δουλειά κάνεις έχεις εδώ;» άρχισε να λέει η Οξάνα. «Θέλεις να σε ξαποστείλω με το σκουπόξυλο; Είσαστε όλοι σας μαέστροι στο να μας πλησιάζετε. Στο λεπτό μυρίζεστε πότε λείπουν οι πατεράδες απ' το σπίτι. Ω, σας ξέρω εγώ! Το ετοίμασες το μπαούλο μου;»
- «Θα το ετοιμάσω, καρδούλα μου, μετά τις γιορτές θα είναι έτοιμο. Αν ήξερες πόσο καιρό ασχολούμαι μ' αυτό: δυο νύχτες ολόκληρες δε βγήκα από το σιδεράδικο. Αλλά καμιά παπαδοπούλα δε θα έχει τέτοιο μπαούλο. Το κάλυψα εσωτερικά με σίδερο, που όμοιό του δε χρησιμοποίησα ούτε στου εκατόνταρχου τη δίτροχη άμαξα, τότε που πήγα στην Πολτάβα.
- Ω, και πώς θα είναι ζωγραφισμένο! Όλο το χωριό να γυρίσεις με τα άσπρα ποδαράκια σου, όμοιό του δε θα βρεις! Θα είναι κατάσπαρτο με κόκκινα και μπλε λουλούδια. Θα καίει σαν φωτιά. Μη μου θυμώνεις! «'Ασε με έστω να σου μιλήσω, να σε κοιτάζω λίγο!»
- «Ποιος σου το απαγορεύει; Μίλα και κοίτα!»

Κάθισε στο σκαμνί, κοιτάχτηκε ακόμη μια φορά στον καθρέφτη και βάλθηκε να τυλίγει τις πλεξούδες στο κεφάλι της. Περιεργάστηκε το λαιμό της, την καινούργια της πουκαμίσα με τα μεταξωτά κεντήματα, και ένα αμυδρό χαμόγελο αυταρέσκειας απλώθηκε στα χείλη της και στα ολόφρεσκα μήλα του προσώπου της και φώτισε τα μάτια της.

- «Άσε με να κάτσω δίπλα σου!» είπε ο σιδεράς.
- «Κάτσε», είπε η Οξάνα, διατηρώντας στα χείλη και στο ικανοποιημένο βλέμμα της το ίδιο χαμόγελο.
- «Υπέροχη, λατρευτή μου Οξάνα, άσε με να σε φιλήσω!» ψιθύρισε πιο θαρραλέα ο σιδεράς και την έσφιξε πάνω του, με την πρόθεση να αποσπάσει ένα φιλί. Αλλά η Όξάνα τράβηξε το μάγουλό της που βρισκόταν ήδη σε απόσταση αναπνοής από τα χείλη του σιδερά, και τον έσπρωξε.
- «Μπα, τίποτ' άλλο θα ήθελες; Δε σου φτάνει που έχεις το μέλι, θέλεις και το κουτάλι! Άντε φύγε από

Вскрикнула и сурово остановилась перед ним.

Кузнец и руки опустил.

Трудно рассказать, что выражало смугловатое лицо чудной девушки: и суровость в нем была видна, и сквозь суровость какая то издевка над смутившимся кузнецом, и едва заметная краска досады тонко разливалась по лицу; и все это так смешалось и так было неизобразимо хорошо, что расцеловать ее миллион раз — вот все, что можно было сделать тогда наилучшего.

- Зачем ты пришел сюда? так начала говорить Оксана. Разве хочется, чтобы выгнала за дверь лопатою? Вы все мастера подъезжать к нам. Вмиг пронюхаете, когда отцов нет дома. О, я знаю вас! Что, сундук мой готов?
- Будет готов, мое серденько, после праздника будет готов. Если бы ты знала, сколько возился около него: две ночи не выходил из кузницы; зато ни у одной поповны не будет такого сундука, Железо на оковку положил такое, какого не клал на сотникову таратайку, когда ходил на работу в Полтаву.

А как будет расписан! Хоть весь околоток выходи своими беленькими ножками, не найдешь такого! По всему полю будут раскиданы красные и синие цветы. Гореть будет, как жар. Не сердись же на меня! Позволь хоть поговорить, хоть поглядеть на тебя!

- Кто же тебе запрещает, говори и гляди!

Тут села она на лавку и снова взглянула в зеркало и стала поправлять на голове свои косы. Взглянула на шею, на новую сорочку, вышитую шелком, и тонкое чувство самодовольствия выразилось на устах, на свежих ланитах и отсветилось в очах.

- Позволь и мне сесть возле тебя! сказал кузнец.
- Садись, проговорила Оксана, сохраняя в устах и в довольных очах то же самое чувство.
- Чудная, ненаглядная Оксана, позволь поцеловать тебя! произнес ободренный кузнец и прижал ее к себе, в намерении схватить поцелуй; но Оксана отклонила свои щеки, находившиеся уже на неприметном расстоянии от губ кузнеца, и оттолкнула его.
- Чего тебе еще хочется? Ему когда мед, так и ложка нужна! Поди прочь, у тебя руки жестче

εδώ, τα χέρια σου είναι πιο σκληρά κι από σίδερο. Και μυρίζεις ολόκληρος καπνίλα. Μπορεί και να με γέμισες καπνιά»

Ξανάπιασε τον καθρέφτη και άρχισε πάλι να αυτοθαυμάζεται.

«Δε μ' αγαπάει!» σκεφτόταν ο σιδεράς σκύβοντας το κεφάλι.

«Όλα της φαίνονται παιχνίδια. Κι εγώ στέκομαι μπροστά της σαν βλάκας και δεν μπορώ να πάρω τα μάτια μου από το πρόσωπό της. Θα μπορούσα να στέκομαι μπροστά της μια αιωνιότητα, χωρίς να παίρνω τα μάτια μου από το πρόσωπό της!

Υπέροχη κοπελιά! Και τι δε θα 'δινα για να μάθω τι έχει στην καρδιά της, ποιον αγαπάει. Αλλά, όχι, αυτή δεν έχει ανάγκη κανέναν. Αυτή λατρεύεται μόνη της. Με παιδεύει, τον δύστυχο. Κι εγώ από τη θλίψη έχω χάσει το μυαλό μου. Την αγαπάω όσο κανένας άνθρωπος στον κόσμο δεν αγάπησε και δε θα αγαπήσει ποτέ.»

«Είναι αλήθεια ότι η μητέρα σου είναι μάγισσα;» είπε σιγανά η Όξανα και γέλασε. Ο σιδεράς ένιωσε πως μέσα του γέλασαν τα πάντα. Το γέλιο τούτο σαν ηχώ απλώθηκε αμέσως στην καρδιά και στις ελαφρά παλλόμενες φλέβες του, και τον έπιασε θλίψη στην ψυχή που δεν ήταν σε θέση να φιλήσει αυτό το τόσο γλυκά χαμογελαστό πρόσωπο.

«Τι με νοιάζει εμένα η μάνα μου; Εσύ είσαι η μάνα μου, κι ο πατέρας μου, κι ό,τι πιο αγαπημένο στον κόσμο. Αν με καλούσε ο τσάρος και μου έλεγε: «Σιδεράς Βακούλα, ζήτησέ μου ό,τι καλύτερο υπάρχει στο βασίλειό μου, και θα σου το δώσω. Θα διατάξω να σου φτιάξουν χρυσό σιδεράδικο, και θα βροντοκοπάς με ασημένια σφυριά» Δε θέλω, θα έλεγα στον τσάρο, ούτε πολύτιμες πέτρες, ούτε χρυσό σιδεράδικο, ούτε όλο σου το βασίλειο: δώσε μου μόνο την Οξάνα μου.

«Είδες, τι είσαι! Μόνο που ο πατέρας μου είναι τετραπέρατος, θα το καταλάβεις αυτό, όταν δε θα παντρευτεί τη μάνα σου!» είπε, χαμογελώντας πονηρά η Οξάνα. «Όμως, πού είναι τα κορίτσια, γιατί δεν έρχονται;... Τι σημαίνει αυτό; Εδώ και ώρα έπρεπε να λέμε τα κάλαντα. Βαριέμαι.»

«Παράτα τες, ομορφιά μου!»

«Αυτό μας έλειπε! Μαζί τους θα έρθουν κι οι νεαροί. Θα αρχίσουν οι χοροί. Μπορώ να φανταστώ πόσες αστείες ιστορίες θα μας πούνε!»

«Διασκεδάζεις λοιπόν μαζί τους;»

«Περισσότερο απ' ό,τι με σένα. Α! Να, κάποιος χτύπησε. Σίγουρα ήρθαν τα κορίτσια και τα παλικάρια».

«Μα, τι άλλο περιμένω;» αναρωτιόταν ο σιδεράς. « Με κοροϊδεύει. Της είμαι τόσο αναγκαίος όσο ένα σκουριασμένο πέταλο. Αν είσαι λοιπόν, θα πρέπει железа. Да и сам ты пахнешь дымом. Я думаю, меня всю обмарал сажею.

Тут она поднесла зеркало и снова начала перед ним охорашиваться.

"Не любит она меня, — думал про себя, повеся голову, кузнец.

— Ей всё игрушки; а я стою перед нею как дурак и очей не свожу с нее. И все бы стоял перед нею, и век бы не сводил с нее очей!

Чудная девка! чего бы я не дал, чтобы узнать, что у нее на сердце, кого она любит! Но нет, ей и нужды нет ни до кого. Она любуется сама собою; мучит меня, бедного; а я за грустью не вижу света; а я ее так люблю, как ни один человек на свете не любил и не будет никогда любить".

- Правда ли, что твоя мать ведьма? произнесла Оксана и засмеялась; и кузнец почувствовал, что внутри его все засмеялось. Смех этот как будто разом отозвался в сердце и в тихо встрепенувших жилах, и со всем тем досада запала в его душу, что он не во власти расцеловать так приятно засмеявшееся лицо.
- Что мне до матери? ты у меня мать, и отец, и все, что ни есть дорогого на свете. Если б меня призвал царь и сказал: "Кузнец Вакула, проси у меня всего, что ни есть лучшего в моем царстве, все отдам тебе. Прикажу тебе сделать золотую кузницу, и станешь ты ковать серебряными молотами". "Не хочу, сказал бы я царю, ни каменьев дорогих, ни золотой кузницы, ни всего твоего царства: дай мне лучше мою Оксану!"
- Видишь, какой ты! Только отец мой сам не промах. Увидишь, когда он не женится на твоей матери, проговорила, лукаво усмехнувшись, Оксана. Однако ж дивчата не приходят... Что б это значило? Давно уже пора колядовать. Мне становится скучно.
- Бог с ними, моя красавица!
- Как бы не так! с ними, верно, придут парубки. Тут-то пойдут балы. Воображаю, каких наговорят смешных историй!
- Так тебе весело с ними?
- Да уж веселее, чем с тобою. А! кто-то стукнул; верно, дивчата с парубками.

"Чего мне больше ждать? — говорил сам с собою кузнец. — Она издевается надо мною. Ей я столько же дорог, как перержавевшая подкова.

να μην καταλάβουν τίποτα οι άλλοι, για να μην αρχίσουν να γελάνε μαζί μου. Ίσως, μάλιστα, δω ποιος της αρέσει περισσότερο από μένα. Θα μάθω...»

Ο χτύπος στην πόρτα και μια δυνατή φωνή «άνοιξε!» μέσα στην παγωμένη νύχτα διέκοψαν τις σκέψεις του.

«Κάτσε, θα ανοίξω εγώ», είπε ο σιδεράς και βγήκε στο κατώφλι, έτοιμος από τη στενοχώρια του να σπάσει τα μούτρα στον πρώτο άνθρωπο που θα έβλεπε μπροστά του.

Η παγωνιά δυνάμωσε και ψηλά, εκεί πάνω, το κρύο ήταν τόσο, που ο διάβολος χοροπηδούσε από τη μια οπλή στην άλλη και χουχούλιαζε τις παλάμες του, προσπαθώντας να ζεστάνει κάπως τα ξεπαγιασμένα χέρια του. Δεν είναι περίεργο, πάντως, να κρυώνει κάποιος που τριγυρνάει ολημερίς στην Κόλαση, όπου, ως γνωστόν, δεν κάνει τόσο κρύο όσο σε μας το χειμώνα, και όπου φορώντας το σκούφο του και στημένος μπροστά στη φωτιά, σαν πραγματικός μάγειρας, τηγανίζει τους αμαρτωλούς με την ίδια ευχαρίστηση που οι γυναίκες τηγανίζουν λουκάνικα τη νύχτα των Χριστουγέννων.

Η μάγισσα ένιωσε κι αυτή ότι κάνει κρύο, παρά το ότι ήταν ζεστά ντυμένη. Γι'αυτό, σήκωσε το χέρι της ψηλά, σήκωσε και το πόδι της, ήρθε στη στάση που παίρνει ο άνθρωπος όταν γλιστράει πάνω στα παγοπέδιλά του, και χωρίς να κινήσει ούτε βλέφαρο βούτηξε προς τα κάτω, λες και κατέβαινε την παγωμένη λεία βουνοπλαγιά, και μπήκε κατευθείαν στην καμινάδα.

Ο διάβολος, με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, την ακολούθησε. Αλλά, καθώς το ζωντανό αυτό είναι πιο επιδέξιο από οποιονδήποτε κομψευόμενο λιμοκοντόρο, δεν είναι περίεργο που έφτασε μέχρι το άνοιγμα της καμινάδας κρεμασμένο στο λαιμό της ερωμένης του, κι έτσι κατέληξαν κι οι δυο στον ευρύχωρο φούρνο ανάμεσα στα κιούπια.

Η ταξιδιώτισσα τράβηξε σιγανά το πορτάκι, για να δει μήπως ο γιος της, Βακούλα, είχε καλέσει στο σπίτι κόσμο. Αλλά, μόλις είδε ότι δεν ήταν κανείς, εκτός μόνο από κάτι σακιά καταμεσής του δωματίου, βγήκε από το φούρνο, πέταξε από πάνω της το ζεστό γουνάκι, και φτιάχτηκε έτσι που κανείς δε θα μπορούσε να καταλάβει πως ένα λεπτό νωρίτερα πετούσε καβάλα στο σκουπόξυλο.

Η μάνα του σιδερά Βακούλα ήταν από γεννησιμιού της όχι παραπάνω από σαράντα χρονιών. Δεν ήταν ούτε όμορφη ούτε άσχημη. Δύσκολο βέβαια να είσαι όμορφη τέτοιες εποχές. Ωστόσο, ήξερε τόσο καλά να γοητεύει τους πιο επιφανείς (οι οποίοι – δε θα πείραζε να το σημειώσουμε – ελάχιστα ενδιαφέρονταν, εδώ που τα λέμε, για την ομορφιά), ώστε την κόρταραν και ο κοινοτάρχης και ο διάκος Όσιπ Νικιφόροβιτς (εννοείται, όταν δεν ήταν μπροστά η διάκαινα), και ο κοζάκος Κόρνι Τσουμπ,

Но если ж так, не достанется, по крайней мере, другому посмеяться надо мною. Пусть только я наверное замечу, кто ей нравится более моего; я отучу..."

Стук в двери и резко зазвучавший на морозе голос: "Отвори!" — прервал его размышления.

- Постой, я сам отворю, — сказал кузнец и вышел в сени, в намерении отломать с досады бока первому попавшемуся человеку.

Мороз увеличился, и вверху так сделалось холодно, что черт перепрыгивал с одного копытца на другое и дул себе в кулак, желая сколько-нибудь отогреть мерзнувшие руки. Не мудрено, однако ж, и смерзнуть тому, кто толкался от утра до утра в аду, где, как известно, не так холодно, как у нас зимою, и где, надевши колпак и ставши перед очагом, будто в самом деле кухмистр, поджаривал он грешников с таким удовольствием, с каким обыкновенно баба жарит на рождество колбасу.

Ведьма сама почувствовала, что холодно, несмотря на то что была тепло одета; и потому, поднявши руки кверху, отставила ногу и, приведши себя в такое положение, как человек, летящий на коньках, не сдвинувшись ни одним суставом, спустилась по воздуху, будто по ледяной покатой горе, и прямо в трубу.

Черт таким же порядком отправился вслед за нею. Но так как это животное проворнее всякого франта в чулках, то не мудрено, что он наехал при самом входе в трубу на шею своей любовницы, и оба очутились в просторной печке между горшками.

Путешественница отодвинула потихоньку заслонку, поглядеть, не назвал ли сын ее Вакула в хату гостей, но, увидевши, что никого не было, выключая только мешки, которые лежали посереди хаты, вылезла из печки, скинула теплый кожух, оправилась, и никто бы не мог узнать, что она за минуту назад ездила на метле.

Мать кузнеца Вакулы имела от роду не больше сорока лет. Она была ни хороша, ни дурна собою. Трудно и быть хорошею в такие года. Однако ж она так умела причаровать к себе самых степенных козаков (которым, не мешает, между прочим, заметить, мало было нужды до красоты), что к ней хаживал и голова, и дьяк Осип Никифорович (конечно, если дьячихи не было дома), и козак Корний Чуб, и козак Касьян Свербыгуз.

κι ο κοζάκος Κασιάν Σβερμπιγκούζ.

Και, προς τιμήν της, τα έβγαζε άνετα πέρα με όλους. Κανείς τους δεν μπορούσε να υποψιαστεί ότι μπορεί να είχε αντίζηλο. Όταν ο θεοσεβούμενος μουζίκος ή ο άρχοντας – ανάλογα με το πώς αποκαλούσαν τον εαυτό τους οι κοζάκοι – πήγαινε τις Κυριακές στην εκκλησία φορώντας την κάπα του με την κουκούλα, ή στο καπηλειό τις μέρες της κακοκαιρίας, πώς να μην περάσει από τη Σολόχα για να δοκιμάσει βουτυρωμένα ραβιόλια με κρέμα γάλακτος και να φλυαρήσει στη ζεστή ίσμπα με την ομιλητικότατη και εξυπηρετική οικοδέσποινα; Επί τούτου ο κοινοτάρχης έκανε πάντα μια μεγάλη παράκαμψη, πριν φτάσει στο καπηλειό, λέγοντας κάθε φορά «ήταν στο δρόμο μου και πέρασα».

Συνέβαινε καμιά φορά, στις γιορτές, να πάει κι η Σολόχα στην εκκλησία, φορώντας τη χρωματιστή ζεστή μεταξωτή πουκαμίσα της κι από πάνω τη γαλάζια φούστα της στο πίσω μέρος της οποίας με χρυσοβελονιά ήταν κεντημένες δυο σειρές σιρίτια, και να σταθεί στη δεξιά πτέρυγα, έτσι ο διάκος άρχιζε να ξεροβήχει και να στρέφει τα μισόκλειστα μάτια του προς τη μεριά της. Ο κοινοτάρχης χάιδευε τα μουστάκια του, πασπάτευε πίσω από το αυτί τη μακριά τούφα μαλλιών και έλεγε σ' όποιον έστεκε δίπλα του: «Ποπό, τι θηλυκό! Διαβολοθήλυκο!»

Η Σολόχα έκανε μια μικρή υπόκλιση σε όλους, κι ο καθένας σκεφτόταν πως μόνο σ' αυτόν υποκλίνεται. Αλλά, κάποιος πρόθυμος να ανακατευτεί σε ξένες υποθέσεις, θα παρατηρούσε αμέσως ότι η Σολόχα ήταν πιο φιλική προς τον κοζάκο Τσουμπ.

Ο Τσουμπ ήταν χήρος. Οχτώ θημωνιές σταριού στέκονταν πάντα μπροστά στο σπίτι του. Δυο ζευγάρια ρωμαλέα βόδια έβγαζαν κάθε φορά το κεφάλι τους από το καγκελόφραχτο στάβλο, και μούγκριζαν όταν αντίκριζαν την αγελάδα του κουμπάρου να περνάει, ή το θείο τους, ένα χοντρό ταύρο. Ένας γενειοφόρος τράγος σκαρφάλωνε μέχρι πάνω στη στέγη και βέλαζε από κει πάνω με στριγκή φωνή, σαν χωροφύλακας, μαλώνοντας τις γαλοπούλες στην αυλή και στρέφοντας τα νώτα του μόλις έβλεπε τους εχθρούς του, τα μικρά αγοράκια, που κορόιδευαν το γένι του.

Στα σεντούκια του Τσουμπ υπήρχαν πολλά υφάσματα, καφτάνια και παλιά γιλέκα με χρυσά σιρίτια: η μακαρίτισσα η γυναίκα του ήταν κοκέτα. Στο περιβολάκι, εκτός από το αφιονολούλουδο, τα λάχανα, τα ηλιοτρόπια, έσπερνε κάθε χρόνο και ένα κομμάτι με ταμπάκο. Η Σολόχα έβρισκε ότι όλα αυτά δε θα ήταν αξία θα αποκτούσαν, όταν θα τα έπαιρνε στα χέρια της: γι' αυτό και διπλασίαζε την ευμένειά της προς τον Τσουμπ.

Και, για να μην πλησιάζει ο γιος της Βακούλα την κόρη του, και προλάβει να τα πάρει εκείνος για

И, к чести ее сказать, она умела искусно обходиться с ними. Ни одному из них и в ум не приходило, что у него есть соперник. Шел ли набожный мужик, или дворянин, как называют себя козаки, одетый в кобеняк с видлогою, в воскресенье в церковь или, если дурная погода, в шинок, — как не зайти к Солохе, не поесть жирных с сметаною вареников и не поболтать в теплой избе с говорливой и угодливой хозяйкой.

И дворянин нарочно для этого давал большой крюк, прежде чем достигал шинка, и называл это — заходить по дороге.

А пойдет ли, бывало, Солоха в праздник в церковь, надевши яркую плахту с китайчатою запаскою, а сверх ее синюю юбку, на которой сзади нашиты были золотые усы, и станет прямо близ правого крылоса, то дьяк уже верно закашливался и прищуривал невольно в ту сторону глаза; голова гладил усы, заматывал за ухо оселедец и говорил стоявшему близ его соседу: "Эх, добрая баба! черт-баба!"

Солоха кланялась каждому, и каждый думал, что она кланяется ему одному. Но охотник мешаться в чужие дела тотчас бы заметил, что Солоха была приветливее всего с козаком Чубом.

Чуб был вдов; восемь скирд хлеба всегда стояли перед его хатою. Две пары дюжих волов всякий раз высовывали свои головы из плетеного сарая на улицу и мычали, когда завидывали шедшую куму — корову, или дядю — толстого быка. Бородатый козел взбирался на самую крышу и дребезжал оттуда резким голосом, как городничий, дразня выступавших по двору индеек и оборачиваяся задом, когда завидывал своих неприятелей, мальчишек, издевавшихся над его бородою.

В сундуках у Чуба водилось много полотна, жупанов и старинных кунтушей с золотыми галунами: покойная жена его была щеголиха. В огороде, кроме маку, капусты, подсолнечников, засевалось еще каждый год две нивы табаку. Все это Солоха находила не лишним присоединить к своему хозяйству, заранее размышляя о том, какой оно примет порядок, когда перейдет в ее руки, и удвоивала благосклонность к старому Чубу.

А чтобы каким-нибудь образом сын ее Вакула не подъехал к его дочери и не успел прибрать λογαριασμό του, που σημαίνει ότι δε θα της επέτρεπε να ανακατευτεί σε τίποτα, προσέφευγε στο συνηθισμένο μέσο που χρησιμοποιούσαν όλες οι σαραντάχρονες γυναικούλες: έβαζε τον Τσουμπ τσακώνεται με το σιδερά όσο πιο συχνά γινόταν.

Μπορεί αυτές οι πονηριές και η καπατσοσύνη να ευθύνονταν που οι γριές άρχισαν να λένε εδώ κι εκεί, ιδίως όταν τα είχαν τσούξει λίγο περισσότερο σε καμιά παρέα, ότι η Σολόχα είναι μάγισσα, και που το παλικαράκι ο Κιζιακολουπένκο είδε πίσω της την ουρά, όχι μεγαλύτερη σε μέγεθος από ένα αδράχτι, και μπορεί ακόμα όλ' αυτά να ήταν η αιτία που μόλις την προπερασμένη Πέμπτη διέτρεξε σαν μαύρη γάτα, που πήγε μεταμορφωμένη σε γουρούνι στην παπαδιά, που κικίρισε σαν πετεινός, που φόρεσε στο κεφάλι το σκούφο του πάτερ Κοντράτιου και εξαφανίστηκε.

Μια φόρα, την ώρα που οι γριές μιλούσαν περί αυτού, μπήκε ένας αγελαδοβοσκός, ο Τίμις Κοροστάβι. Δεν παρέλειψε κι αυτός να διηγηθεί πως το καλοκαίρι, λίγο πριν τη νηστεία για τη γιορτή των αποστόλων Πέτρου και Παύλου, όταν ξάπλωσε να κοιμηθεί στον αχυρώνα, είδε με τα ίδια του τα μάτια τη μάγισσα, με ξέπλεκη κοτσίδα, φορώντας μόνο το μεσοφόρι της, να αρμέγει τις αγελάδες, κι ενώ αυτός δεν μπορούσε να κουνηθεί, ήταν μαγεμένος, εκείνη άλειψε τα χείλη του με κάτι τόσο αηδιαστικό, που έφτυνε όλη την ημέρα. "όλα αυτά όμως είναι αμφιλεγόμενα, διότι μόνο ο ληξίαρχος μπορεί να δει τη μάγισσα. Γι' αυτό και οι επώνυμοι κοζάκοι κουνούσαν μπαϊλντισμένοι το χέρι, όταν άκουγαν τέτοια πράγμανα. «Παραληρούν, οι κουτσομπόλες!» ήταν συνηθισμένη τους απάντηση.

Αφού βγήκε από το φούρνο και σιάχτηκε, η Σολόχα, σαν καλή νοικοκυρά, άρχισε να συγυρίζει το σπίτι. Τα σακιά όμως δεν τα πείραξε: τα είχε φέρει ο Βακούλα, ας τα μάζευε λοιπόν μόνος του!

Ο διάβολος, τώρα, την ώρα που έμπαινε στην καμινάδα, στρέφοντας όλως τυχαίως το πρόσωπό του προς τη μεριά τους, είδε τον Τσουμπ, πιασμένο χέρι χέρι με τον κουμπάρο, μακριά πια από την ίσμπα. Στη στιγμή πετάχτηκε έξω από την καμινάδα, τους έκοψε το δρόμο κι άρχισε να εκτοξεύει από όλες τις μεριές παγωμένου χιονιού. Σηκώθηκε τότε μια φοβερή χιονοθύελλα. Η ατμόσφαιρα έγινε κάτασπρη. Το χιόνι τους χτυπούσε από παντού, απειλώντας να σκεπάσει τα μάτια, το στόμα και τα αυτιά των δυο συντρόφων που βάδιζαν μες στη νύχτα.

Ο διάβολος ξαναπέταξε στην καμινάδα, με την απόλυτη πεποίθηση ότι ο Τσουμπ κι ο κουμπάρος του θα γυρίσουν πίσω, θα βρουν το σιδερά και θα τον κανονίσουν με τέτοιον τρόπο που εκείνος για πολύ καιρό δε θα ήταν σε θέση να στο χέρι του το πινέλο και να σκαρώσει προσβλητικές καρικατούρες.

всего себе, и тогда бы наверно не допустил ее мешаться ни во что, она прибегнула к обыкновенному средству всех сорокалетних кумушек: ссорить как можно чаще Чуба с кузнецом.

Может быть, эти самые хитрости и сметливость ее были виною, что кое-где начали поговаривать старухи, особливо когда выпивали где-нибудь на веселой сходке лишнее, что Солоха точно ведьма; что парубок Кизяколупенко видел у нее сзади хвост величиною не более бабьего веретена; что она еще в позапрошлый четверг черною кошкою перебежала дорогу; что к попадье раз прибежала свинья, закричала петухом, надела на голову шапку отца Кондрата и убежала назад.

Случилось, что тогда, когда старушки толковали об этом, пришел какой-то коровий пастух Тымиш Коростявый. Он не преминул рассказать, как летом, перед самою петровкою, когда он лег спать в хлеву, подмостивши под голову солому, видел собственными глазами, что ведьма, с распущенною косою, в одной рубашке, начала доить коров, а он не мог пошевельнуться, так был околдован; подоивши коров, она пришла к нему и помазала его губы чем-то таким гадким, что он плевал после того целый день. Но все это что-то сомнительно, потому что один только сорочинский заседатель может увидеть ведьму. И оттого все именитые козаки махали руками, когда слышали такие речи. "Брешут сучи бабы!" — бывал обыкновенный ответ их.

Вылезши из печки и оправившись, Солоха, как добрая хозяйка, начала убирать и ставить все к своему месту, но мешков не тронула: "Это Вакула принес, пусть же сам и вынесет!"

Черт между тем, когда еще влетал в трубу, както нечаянно оборотившись, увидел Чуба об руку с кумом, уже далеко от избы. Вмиг вылетел он из печки, перебежал им дорогу и начал разрывать со всех сторон кучи замерзшего снега.

Поднялась метель. В воздухе забелело. Снег метался взад и вперед сетью и угрожал залепить глаза, рот и уши пешеходам.

А черт улетел снова в трубу, в твердой уверенности, что Чуб возвратится вместе с кумом назад, застанет кузнеца и отпотчует его так, что он долго будет не в силах взять в руки кисть и малевать обидные карикатуры.

Πράγματι, με το που ξέσπασε η χιονοθύελλα κι ο άνεμος άρχισε να τους μαστιγώνει στα μάτια, ο Τσουμπ δήλωσε μετανιωμένος και, κατεβάζοντας το σκούφο του ακόμα πιο χαμηλά, στόλισε με βρισιές τον εαυτό του, το διάβολο και τον κουμπάρο. Εδώ που τα λέμε, η δυσαρέσκειά του ήταν προσποιητή. Ο Τσουμπ ήταν πολύ χαρούμενος που άρχισε η χιονοθύελλα. Μέχρι του διάκου τούς έμενε οχτώ φορές μεγαλύτερη απόσταση από αυτήν που είχαν διανύσει. Έτσι, αποφάσισαν να γυρίσουν πίσω. Ο άνεμος τους φυσούσε στην πλάτη. Αλλά δεν έβλεπαν τίποτα μέσα από το χιόνι που λυσσομανούσε. «Στάσου, κουμπάρε! Μου φαίνεται ότι χαθήκαμε», είπε ο Τσουμπ που είχε απομακρυνθεί λίγο. «Δε βλέπω κανένα σπίτι. Αχ, τι χιονοθύελλα κι αυτή! Για πήγαμε λίγο από κει, κουμπάρε, μπας και ανακαλύψεις το δρόμο, κι εγώ θα ψάξω από δω. Κάποιο κακό πνεύμα τα 'χει μαζι μας! Μην ξεχάσεις να βάλεις φωνή, μόλις βρεις το δρόμο. Οχ, δες ο σατανάς μια χιονόμπαλα που μου 'ριξε στα μάτια!»

Δρόμος, ωστόσο, δε φαινόταν πουθενά. Ο κουμπάρος, έχοντας απομακρυνθεί αρκετά, πήγαινε πέρα δώθε με τις ψηλές μπότες του και, τελικά, βρέθηκε μπροστά στο καπηλειό. Ν ανακάλυψη τον χαροποίησε τόσο που ξέχασε τα πάντα, και, αφού τίναξε από πάνω του το χιόνι, δρασκέλισε το κατώφλι, χωρίς να ανησυχεί στο ελάχιστο για τον κουμπάρο που έμεινε πίσω. Ο Τσουμπ, στο μεταξύ, νόμισε ότι βρήκε το δρόμο. Σταματώντας, άρχισε να φωνάζει όσο πιο δυνατά μπορούσε, αλλά, βλέποντας ότι ο κουμπάρος δεν αποκρινόταν, αποφάσισε να συνεχίσει μόνος του.

Μετά από λίγο είδε το σπίτι του. Μικροί λόφοι από χιόνι είχαν σχηματιστεί στην αυλή και πάνω στη στέγη. Χτυπώντας τα κοκαλωμένα χέρια του, βάλθηκε να βροντοκοπάει την πόρτα και να φωνάζει επιτακτικά στην κόρη του να ξεκλειδώσει.

«Τι θέλεις;» φώναξε άγρια ο σιδεράς βγαίνοντας.

Ο Τσουμπ, αναγνωρίζοντας τη φονή του σιδερά, πισωπάτησε. «Α, όχι, αυτό δεν είναι το δικό μου σπίτι», είπε μέσα του, «δεν έχει καμιά δουλειά στο σπίτι μου ο σιδεράς. Αλλά πάλι, εδώ που τα λέμε, ούτε το σπίτι του σιδερά είναι. Ποιανού να 'ναι αυτό το σπίτι; Μα, βέβαια! Πώς και δεν το γνώρισα! Είναι του κουτσού, του Λεβτσένκο, που παντρεύτηκε πριν λίγο καιρό μια μικρούλα. Μόνο το δικό του σπίτι μοιάζει με το δικό μου. Γι' αυτό και μου φάνηκε λίγο παράξενο που έφτασα τόσο γρήγορα. Όμως, αυτή την ώρα ο Λεβτσένκο είναι στου διάκου, αυτό το ξέρω. Αυτό που δεν ξέρω είναι τι δουλειά έχει εδώ ο σιδεράς!... Α, χα-χα! Επίσκεψη στη νιόπαντρη. Μάλιστα! Ωραία...τώρα καταλαβαίνω».

«Ποιος είσαι εσύ και γιατί τριγυρνάς έξω από τις ξένες πόρτες;» είπε ο σιδεράς, ακόμα πιο άγρια

В самом деле, едва только поднялась метель и ветер стал резать прямо в глаза, как Чуб уже изъявил раскаяние и, нахлобучивая глубже на голову капелюхи, угощал побранками себя, черта и кума. Впрочем, эта досада была притворная. Чуб очень рад был поднявшейся метели. До дьяка еще оставалось в восемь раз больше того расстояния, которое они прошли. Путешественники поворотили назад.

Ветер дул в затылок; но сквозь метущий снег ничего не было видно.

- Стой, кум! мы, кажется, не туда идем, — сказал, немного отошедши, Чуб, — я не вижу ни одной хаты. Эх, какая метель! Свороти-ка ты, кум, немного в сторону, не найдешь ли дороги; а я тем временем поищу здесь. Дернет же нечистая сила потаскаться по такой вьюге! Не забудь закричать, когда найдешь дорогу. Эк, какую кучу снега напустил в очи сатана!

Дороги, однако ж, не было видно. Кум, отошедши в сторону, бродил в длинных сапогах взад и вперед и, наконец, набрел прямо на шинок. Эта находка так его обрадовала, что он позабыл все и, стряхнувши с себя снег, вошел в сени, нимало не беспокоясь об оставшемся на улице куме. Чубу показалось между тем, что он нашел дорогу; остановившись, принялся он кричать во все горло, но, видя, что кум не является, решился идти сам.

Немного пройдя, увидел он свою хату. Сугробы снега лежали около нее и на крыше. Хлопая намерзнувшими на холоде руками, принялся он стучать в дверь и кричать повелительно своей дочери отпереть ее.

Чего тебе тут нужно? — сурово закричал вышедший кузнец.

Чуб, узнавши голос кузнеца, отступил несколько назад. "Э, нет, это не моя хата, — говорил он про себя, — в мою хату не забредет кузнец. Опять же, если присмотреться хорошенько, то и не кузнецова. Чья бы была это хата? Вот на! не распознал! это хромого Левченка, который недавно женился на молодой жене. У него одного только хата похожа на мою. То-то мне показалось и сначала немного чудно, что так скоро пришел домой. Однако ж Левченко сидит теперь у дьяка, это я знаю; зачем же кузнец?.. Э-ге-ге! он ходит к его молодой жене. Вот как! хорошо!.. теперь я все понял".

- Кто ты такой и зачем таскаешься под дверями? — произнес кузнец суровее прежнего и подойдя

από πριν και πλησίασε.

- «Όχι, δε θα του πω ποιος είμαι» σκέφτηκε ο Τσουμπ, «για ποιο λόγο, θα με δείρει κι από πάνω ο καταραμένος έκφυλος!» Αλλάζοντας τη φωνή του, αποκρίθηκε:
- «Καλέ μου άνθρωπε, απλώς, πέρασα να πω τα κάλαντα έξω από τα παράθυρά σας».
- «Μωρέ δεν πας στο διάβολο και συ και τα κάλαντά σου!» φώναξε θυμωμένα ο Βακούλα. «Τι στέκεις έτσι; Άκουσες, δίνε του αμέσως!»
- Ο Τσουμπ είχε κι από μόνος του αυτή την καλή πρόθεση. Αλλά τον δυσαρεστούσε που έπρεπε να υπακούσει στις διαταγές του σιδερά. Λες και κάποιο κακό πνεύμα τον έσπρωχνε να πει κάτι ακόμα, να αντιμιλήσει.
- «Δεν καταλαβαίνω γιατί φωνάζεις», είπε με την ίδια φωνή. «Τα κάλαντα ήθελα να πω, αυτό είναι όλο!»
- «Οχού! Εσύ δεν παίρνεις από λόγια!...» Ο Τσουμπ ένιωσε ένα χτύπημα στον ώμο.
- «Μα εσύ, όμως βλέπω, είσαι έτοιμος για καβγά», είπε πισωπατώντας λίγο.
- «Δίνε του, δίνε του!» φώναζε ο σιδεράς, παρασημοφορώντας τον Τσουμπ με ακόμα μια σπρωξιά.
- «Ε, τι κάνεις εκεί;» είπε ο Τσουμπ με φωνή που δήλωνε πόνο, οργή, αμηχανία. «Χτυπάς στ' αλήθεια, και μάλιστα δυνατά!»
- «Δίνε του, δίνε του!» φώναζε ο σιδεράς και του έκλεισε κατάμουτρα την πόρτα.
- «Για δες τον, τον παλικαρά!» είπε κατάπληκτος ο Τσουμπ στέκοντας μόνος καταμεσής του δρόμου. «Ούτε να πλησιάσεις δε σ' αφήνει! Είδες ο μάγκας; Μεγάλο μούτρο!

Νομίζεις ότι θα σ' αφήσω έτσι εγώ. Όχι, κύριέ μου, θα πάω κατευθείαν στον αστυνόμο. Θα δεις. Δε με ενδιαφέρει αν είσαι σιδεράς και ζωγράφος. Αχ, θα έπρεπε να δω τον ώμο και την πλάτη μου, σίγουρα θα έχω μελανιές. Μάλλον με σακάτεψε, ο αναθεματισμένος! Όμως κάνει πολύ κρύο και δε θέλω να βγάλω τη γούνα!

Περίμενε, δαιμονισμένε σιδερά, θα σας πάρει και σένα και το σιδεράδικό σου ο διάβολος, θα σε χορέψω στο ταψί! Είδες ο δαιμονισμένος κακούργος

Αλλά, για στάσου, αυτή τη στιγμή δεν είναι στο σπίτι του. Άρα η Σολόχα θα είναι μονή. Χμ... δεν είναι μακριά από δω. Μήπως να πήγαινα; Η ώρα

ближе.

- "Нет, не скажу ему, кто я, подумал Чуб, чего доброго, еще приколотит, проклятый выродок!" и, переменив голос, отвечал:
- Это я, человек добрый! пришел вам на забаву поколядовать немного под окнами.
- Убирайся к черту с своими колядками! сердито закричал Вакула. Что ж ты стоишь? Слышишь, убирайся сей же час вон!

Чуб сам уже имел это благоразумное намерение; но ему досадно показалось, что принужден слушаться приказаний кузнеца. Казалось, какой-то злой дух толкал его под руку и вынуждал сказать что-нибудь наперекор.

- Что ж ты, в самом деле, так раскричался? произнес он тем же голосом, я хочу колядовать, да и полно!
- Эге! да ты от слов не уймешься!.. Вслед за сими словами Чуб почувствовал пребольной удар в плечо.
- Да вот это ты, как я вижу, начинаешь уже драться! произнес он, немного отступая.
- Пошел, пошел! кричал кузнец, наградив Чуба другим толчком.
- Что ж ты! произнес Чуб таким голосом, в котором изображалась и боль, и досада, и робость. Ты, вижу, не в шутку дерешься, и еще больно дерешься!
- Пошел, пошел! закричал кузнец и захлопнул дверь.
- Смотри, как расхрабрился! говорил Чуб, оставшись один на улице. Попробуй подойти! вишь, какой! вот большая цаца!

Ты думаешь, я на тебя суда не найду? Нет, голубчик, я пойду, и пойду прямо к комиссару. Ты у меня будешь знать! Я не посмотрю, что ты кузнец и маляр. Однако ж посмотреть на спину и плечи: я думаю, синие пятна есть. Должно быть, больно поколотил, вражий сын! Жаль, что холодно и не хочется скидать кожуха!

Постой ты, бесовский кузнец, чтоб черт поколотил и тебя, и твою кузницу, ты у меня напляшешься! Вишь, проклятый шибеник!

Однако ж ведь теперь его нет дома. Солоха, думаю, сидит одна. Гм... оно ведь недалеко отсюда; пойти бы! Время теперь такое, что нас

είναι τέτοια που δε θα μας ενοχλήσει κανείς. Μπορεί και το άλλο να γίνει... οχ, με βάρεσε για, ο καταραμένος ο σιδεράς!»

Στο σημείο αυτό ο Τσουμπ, τρίβοντας την πλάτη του, κίνησε για την απέναντι πλευρά του δρόμου. Η σκέψη της απόλαυσης που τον περίμενε, όταν θα συναντούσε τη Σολόχα, ελάττωνε λίγο τον πόνο και δεν έκανε τόσο αισθητό το κρύο, που θέριζε στις ρούγες, παρέα με το δυνατό βουητό της θύελλας. Στιγμές στιγμές στο πρόσωπό του, τη γενειάδα και τα μουστάκια του, που η χιονοθύελλα τα άσπριζε με μεγαλύτερη επιδεξιότητα απ' αυτήν του κουρέα που γραπώνει βασανιστικά από τη μύτη το θύμα του. διαγραφόταν μια ηδονική γκριμάτσα.

Πάντως, αν το χιόνι δε σε στράβωνε, θα μπορούσες να 'βλεπες, για κάμποσο ακόμα, τον Τσουμπ να σταματάει, να τρίβει την πλάτη του και να λέει: «Άσχημα με χτύπησε ο καταραμένος ο σιδεράς!» και να ξανασυνεχίζει το δρόμο του.

Την ώρα που ο επιδέξιος λιμοκοντόρος με την ουρά και το τραγίσιο γενάκι έβγαινε πετώντας από την καμινάδα και μετά ξαναγυρνούσε, το κρεμασμένο από ένα λουρί στη μέση του σακούλι, μέσα στο οποίο έκρυβε το κλεμμένξ φεγγάρι, αγκιστρώθηκε κατά λάθος στην καμινάδα, αναποδογύρισε, και τότε το φεγγάρι αδράχνοντας την ευκαιρία πέταξε μέσα από την καμινάδα του σπιτιού της Σολόχας και ανέβηκε ανάλαφρα στον ουρανό.

Τα πάντα φωτίστηκαν στη στιγμή. Η χιονοθύελλα ήταν σαν να μην υπήρξε. Το χιόνι στραφτάλισε στη μεγάλη ασημένια πεδιάδα και στολίστηκε με κρυστάλλινες σπίθες. Παρέες από παλικάρια και κοπελιές εμφανίστηκαν κρατώντας τα σακούλια τους.

Τραγούδια ακούστηκαν από παντού και ήταν ελάχιστα τα σπίτια μπροστά από τα οποία δεν έβλεπες παρέες να λένε τα κάλαντα.

Το φεγγάρι έλαμπε μαγικά! Δύσκολο να περιγράψεις πόσο ωραία είναι να σπρώχνεσαι μια τέτοια νύχτα από ένα τσούρμο κοριτσιών που χαχανίζουν και τραγουδούν, ενώ οι ωεαροί είναι έτοιμοι για κάθε είδους αστείο και πονηριά, σαν κι αυτά που μπορεί να εμπνεύσει μόνο μια εύθυμη, γελαστή νύχτα. Οι σφιχτοδεμένες γούνες κρατούν τα σώματα ζεστά. Από την παγωνιά καίνε ακόμα πιο πολύ τα μάγουλα και όσο για αταξίες, ε, ο τρισκατάρατος αυτοπροσώπως βάζει το χεράκι του.

Μια παρέα κοριτσιών, με τα σακούλια στα χέρια, όρμησαν στο σπίτι του Τσουμπ και περικύκλωσαν την Οξάνα. Οι φωνές, τα χαχανητά, οι κουβέντες ξεκούφαναν το σιδερά. Όλες οι κοπέλες μαζί βιάζονταν να πούνε στην πεντάμορφη κάτι καινούργιο, ξεφόρτωναν τα σακιά τους και παινεύονταν για τις τηγανίτες, τα σαλάμια, τα ραβιόλια που κατάφεραν να μαζέψουν μέχρι εκείνη τη στιγμή από τα κάλαντα.

никто не застанет. Может, и того, будет можно... Вишь, как больно поколотил проклятый кузнец!

Тут Чуб, почесав свою спину, отправился в другую сторону. Приятность, ожидавшая его впереди при свидании с Солохою, умаливала немного боль и делала нечувствительным и самый мороз, который трещал по всем улицам, не заглушаемый вьюжным свистом. По временам на лице его, которого бороду и усы метель намылила снегом проворнее всякого цирюльника, тирански хватающего за нос свою жертву, показывалась полусладкая мина.

Но если бы, однако ж, снег не крестил взад и вперед всего перед глазами, то долго еще можно было бы видеть, как Чуб останавливался, почесывал спину, произносил: "Больно поколотил проклятый кузнец!" — и снова отправлялся в путь.

В то время, когда проворный франт с хвостом и козлиною бородою летал из трубы и потом снова в трубу, висевшая у него на перевязи при боку ладунка, в которую он спрятал украденный месяц, как-то нечаянно зацепившись в печке, растворилась и месяц, пользуясь этим случаем, вылетел через трубу Солохиной хаты и плавно поднялся по небу.

Все осветилось. Метели как не бывало. Снег загорелся широким серебряным полем и весь обсыпался хрустальными звездами. Мороз как бы потеплел. Толпы парубков и девушек показались с мешками.

Песни зазвенели, и под редкою хатою не толпились колядующие.

Чудно блещет месяц! Трудно рассказать, как хорошо потолкаться в такую ночь между кучею хохочущих и поющих девушек и между парубками, готовыми на все шутки и выдумки, какие может только внушить весело смеющаяся ночь. Под плотным кожухом тепло; от мороза еще живее горят щеки; а на шалости сам лукавый подталкивает сзади.

Кучи девушек с мешками вломились в хату Чуба, окружили Оксану. Крик, хохот, рассказы оглушили кузнеца. Все наперерыв спешили рассказать красавице что-нибудь новое, выгружали мешки и хвастались паляницами, колбасами, варениками, которых успели уже набрать довольно за свои колядки.

Η Οξάνα έδειχνε απόλυτα ευχαριστημένη, φλυαρούσε πότε με τη μια και πότε με την άλλη, και χαχάνιζε χωρίς σταματημό.

Με τι θυμό και μίσος παρατηρούσε ο σιδεράς αυτή την ευθυμία και πώς καταριόταν για μια ακόμα φορά τα κάλαντα, παρότι ο ίδιος τρελαινότανε γι' αυτά!

- «Ε, Οντάρκα!» είπε εύθυμα η καλλονή, γυρνώντας σε μια από τις κοπέλες, «έχεις καινούργια γοβάκια; Αχ, τι όμορφα που είναι! Και χρυσαφένια! Δεν έχεις παράπονο εσύ, Οντάρκα, γιατί ο άντρας σου σου αγοράζει ό,τι θέλεις. Ενώ για μένα κανείς δε θα τρέξει να βρει τέτοια γοβάκια».
- «Μη θλίβεσαι, λατρευτή μου Οξάνα!» βρήκε την ευκαιρία να πει ο σιδεράς. «θα σου βρω εγώ γοβάκια που καμιά αρχόντισσα δεν τα έχει φορέσει ακόμα».
- «Εσύ;» Είπε κοφτά και κοιτάζοντάς τον επίμονα η Οξάνα. «Θα ήθελα να δω πού θα βρεις γοβάκια που θα άξιζαν να τα φορέσω στο πόδι μου. Εκτός αν μου φέρεις της τσαρίνας της ίδιας».
- «Μπα, για δες τι λιμπίστηκε», φώναξε γελώντας η κοριτσίστικη παρέα.
- «Ναι» συνέχισε αλαζονικά η ομορφονιά. «Είστε όλες σας μάρτυρες, αν ο σιδεράς Βακούλα μου φέρει τα γοβάκια που φοράει η τσαρίνα, έχετε το λόγο μου ότι θα τον παντρευτώ. Την ίδια στιγμή».

Φεύγοντας οι κοπέλες πήραν μαζί τους κακομαθημένη πεντάμορφη.

«Γέλα, Γέλα!» είπε ο σιδεράς βγαίνοντας πίσω τους. «Σάμπως κι εγώ δε γελάω με τον εαυτό μου; Όλο σκέφτομαι και δεν μπορώ να καταλάβω πού πήγε το μυαλό μου.

Δε με αγαπάει, ε, άσ' την να πάει! Λες και στον κόσμο υπάρχει μόνο η Οξάνα. Δόξα τω Θεώ, το χωριό είναι γεμάτο με όμορφα κορίτσια. Και σιγά τώρα. Ποτέ δε θα γίνει καλή νοικοκυρά. Είναι μαστόρισσα μόνο στο να στολίζεται.

Όχι, αρκετά, καιρός να σταματήσω να φέρομαι σαν ανόητος».

Την ίδια όμως στιγμή που ο σιδεράς ετοιμαζόταν να γίνει αποφασιστικός, κάποιο κακό πνεύμα έφερε μπροστά του τη γελαστή μορφή της Οξάνας, που έλεγε χλευαστικά: « Βρεις τα γοβάκια της τσαρίνας, σιδερά, και θα σε παντρευτώ!» Όλα αναστατώθηκαν μέσα του και δεν ήταν σε θέση να σκεφτεί παρά μόνο την Οξάνα.

Οι παρέες που έλεγαν τα κάλαντα, τα παλικάρια αλλού, οι κοπελιές αλλού, έτρεχαν από τη μια ρούγα στην άλλη. Αλλά ο σιδεράς προχωρούσε

Оксана, казалось, была в совершенном удовольствии и радости, болтала то с той, то с другою и хохотала без умолку.

С какой-то досадою и завистью глядел кузнец на такую веселость и на этот раз проклинал колядки, хотя сам бывал от них без ума.

- Э, Одарка! сказала веселая красавица, оборотившись к одной из девушек, у тебя новые черевики! Ах, какие хорошие! и с золотом! Хорошо тебе, Одарка, у тебя есть такой человек, который все тебе покупает; а мне некому достать такие славные черевики.
- Не тужи, моя ненаглядная Оксана! подхватил кузнец, я тебе достану такие черевики, какие редкая панночка носит.
- Ты? сказала, скоро и надменно поглядев на него, Оксана. Посмотрю я, где ты достанешь черевики, которые могла бы я надеть на свою ногу. Разве принесешь те самые, которые носит царица.
- Видишь, какие захотела! закричала со смехом девичья толпа.
- Да, продолжала гордо красавица, будьте все вы свидетельницы: если кузнец Вакула принесет те самые черевики, которые носит царица, то вот мое слово, что выйду тот же час за него замуж.

Девушки увели с собою капризную красавицу.

- Смейся, смейся! — говорил кузнец, выходя вслед за ними. — Я сам смеюсь над собою! Думаю, и не могу вздумать, куда девался ум мой.

Она меня не любит, — ну, бог с ней! будто только на всем свете одна Оксана. Слава богу, девчат много хороших и без нее на селе. Да что Оксана? с нее никогда не будет доброй хозяйки; она только мастерица рядиться.

Нет, полно, пора перестать дурачиться.

Но в самое то время, когда кузнец готовился быть решительным, какой-то злой дух проносил пред ним смеющийся образ Оксаны, говорившей насмешливо: "Достань, кузнец, царицыны черевики, выйду за тебя замуж!" Все в нем волновалось, и он думал только об одной Оксане.

Толпы колядующих, парубки особо, девушки особо, спешили из одной улицы в другую. Но кузнец шел и ничего не видал и не участвовал в

χωρις να βλέπει τίποτα και χωρίς να συμμετέχει σ' αυτή τη διασκέδαση που κάποτε του άρεσε περισσότερο απ' ό, τι σε όλους τους άλλους.

Ο διάβολος στο μεταξύ το είχε ρίξει για τα καλά στις τρυφερότητες με τη Σολόχα: της φίλησε τα χέρια, μορφάζοντας, όπως ακριβώς έκανε ο πάρεδρος με την παπαδοπούλα, έβαλε το χέρι στον καρδιά, αναστέναζε και της δήλωσε στα ίσια ότι αν δε συμφωνούσε να ικανοποιήσει το πάθος του και, όπως συνηθίζεται, να τον ανταμείψει, ήταν έτοιμος για όλα: θα έπεφτε να πνιγεί. Και την ψυχή του θα την έστελνε κατευθείαν στη θράκα.

Η Σολόχα δεν ήταν τόσο σκληρή, κι εξάλλου, όπως όλοι ξέρουμε, αυτοί οι δυο συνεργάζονταν καλά. Της άρεσε ωστόσο να βλέπει τον κόσμο να τρέχει πίσω της και σπανίως ήταν χωρίς παρέα. Τη βραδιά εκείνη, πάντως, είχε σκεφτεί να την περάσει μόνη, γιατί όλοι οι επώνυμοι κάτοικοι του χωριού ήταν καλεσμένοι για κουτιά στου διάκου.

Όμως, όλα έγιναν αλλιώς. Με το που ο διάβολος εξέφρασε την επιθυμία του, ακούστηκε απ' έξω η φωνή του ρωμαλέου κοινοτάρχη. Ο διάβολος έτρεξε να κρυφτεί στο σακί.

Ο κοινοτάρχης, αφού τίναξε από το σκούφο του το χιόνι και ήπιε από τα χέρια της Σολόχας ένα φλιτζανάκι βότκα, άρχισε να λέει ότι δεν πήγε στου διάκου, γιατί έπιασε χιονοθύελλα, και, βλέποντας φως στο κονάκι της, έκανε μια παράκαμψη κι ήρθε να περάσει το βράδυ μαζί της.

Δεν είχε προλάβει να τελειώσει τα λόγια του, όταν στην πόρτα ακούστηκε χτύπος και η φωνή του διάκου.

«Κρύψε με κάπου», ψιθύρισε ο κοινοτάρχης. «Δε θέλω να συναντηθώ με το διάκο»

Η Σολόχα σκέφτηκε κάμποση ώρα πού να κρύψει τον τόσο μεγαλόσωμο επισκέπτη της. Τελικά, διάλεξε το μεγαλύτερο σακί με τα κάρβουνα. Τα κάρβουνα τα έριξε στον κάδο, κι ο εύρωστος κοινοτάρχης τρύπωσε, με τα μουστάκια του, το κεφάλι του και τις μπότες του, στο σακί.

Ο διάκος μπήκε τινάζοντας και σκουπίζοντας τα χέρια του και είπε ότι δεν πήγε κανείς στο γλέντι, κι ότι ήταν ολόψυχα χαρούμενος που με την ευκαιρία αυτή θα μπορούσε να διασκεδάσει εδώ, και πως δε φοβήθηκε τη θύελλα.

Στο σημείο αυτό ήρθε πιο κοντά, ξερόβηξε, χαμογέλασε, άγγιξε με τα μακριά δάχτυλά του τα γυμνά, παχουλούτσικα μπράτσα της, και με ύφος στο οποίο διάβαζες πονηριά και αυταρέσκεια μαζί:

«Τι είναι αυτό, υπέροχη Σολόχα;» είπε, και πισωπάτησε ελαφρώς.

тех веселостях, которые когда-то любил более всех.

Черт между тем не на шутку разнежился у Солохи: целовал ее руку с такими ужимками, как заседатель у поповны, брался за сердце, охал и сказал напрямик, что если она не согласится удовлетворить его страсти и, как водится, наградить, то он готов на все: кинется в воду, а душу отправит прямо в пекло.

Солоха была не так жестока, притом же черт, как известно, действовал с нею заодно. Она таки любила видеть волочившуюся за собою толпу и редко бывала без компании; этот вечер, однако ж, думала провесть одна, потому что все именитые обитатели села званы были на кутью к дьяку.

Но все пошло иначе: черт только что представил свое требование, как вдруг послышался голос дюжего головы. Солоха побежала отворить дверь, а проворный черт влез в лежавший мешок.

Голова, стряхнув с своих капелюх снег и выпивши из рук Солохи чарку водки, рассказал, что он не пошел к дьяку, потому что поднялась метель; а увидевши свет в ее хате, завернул к ней, в намерении провесть вечер с нею.

Не успел голова это сказать, как в дверь послышался стук и голос дьяка.

- Спрячь меня куда-нибудь, — шептал голова. — Мне не хочется теперь встретиться с дьяком.

Солома думала долго, куда спрятать такого плотного гостя; наконец выбрала самый больпой мешок с углем; уголь высыпала в кадку, и дюжий голова влез с усами, с головою и с капелюхами в мешок.

Дьяк вошел, покряхтывая и потирая руки, и рассказал, что у него не был никто и что он сердечно рад этому случаю погулять немного у нее и не испугался метели,

Тут он подошел к ней ближе, кашлянул, усмехнулся, дотронулся своими длинными пальцами ее обнаженной полной руки и произнес с таким видом, в котором выказывалось и лукавство, и самодовольствие:

- А что это у вас, великолепная Солоха? — И, сказавши это, отскочил он несколько назад.

- « Πώς τι; Το χέρι μου, Όσιπ Νικιφόροβιτς!» αποκρινόταν η Σολόχα.
- « Χμ! χέρι! χα! χα! χα!» είπε καλόκαρδα ο διάκος, και βημάτισε ικανοποιημένος πέρα δώθε στο δωμάτιο.
- Как что? Рука, Осип Никифорович! отвечала Солоха.
- Гм! рука! хе! хе! произнес сердечно довольный своим началом дьяк и прошелся по комнате.

«Και τι είναι αυτό, ακριβή μου Σολόχα;» είπε με το ίδιο ύφος, πλησιάζοντάς την και αγγίζοντας το λαιμό της, κι ύστερα πισωπατώντας και πάλι.

Λες και δε βλέπετε, Όσιπ Νικιφόροβιτς!» αποκρινόταν η Σολόχα. «Λαιμός, και στο λαιμό περιδέραιο».

- «Χμ! Στο λαιμό περιδέραιο! Χα!Χα! Χα!» είπε και ξαναβάδισε μέσα στο δωμάτιο, τρίβοντας τα χέρια του.
- «Κι αυτό τι είναι, ασύγκριτη Σολόχα!...» Δεν

- А это что у вас, дражайшая Солоха? произнес он с таким же видом, приступив к ней снова и схватив ее слегка рукою за шею, и таким же порядком отскочив назад.
- Будто не видите, Осип Никифорович! отвечала Солоха. Шея, а на шее монисто.
- Гм! на шее монисто! xe! xe! xe! И дьяк снова прошелся по комнате, потирая руки.
- А это что у вас, несравненная Солоха?.. —

ξέρουμε τι άγγιζε αυτή τη φορά με τα μακριά δάχτυλά του ο διάκος, όταν στην πόρτα ακούστηκε χτύπος και η φωνή του κοζάκου Τσουμπ.

«Οχ, Θεέ μου, ένας ξένος!» φώναξε τρομοκρατημένος ο διάκος. «Τι θα γίνει αν βρουν εδώ ένα άτομο της θέσης μου; Το νέο θα φτάσει μέχρι τον πάτερ Κοντράτιο!...»

Οι φόβοι όμως του διάκου ήταν διαφορετικού χαρακτήρα: περισσότερο φοβόταν μην το μάθει η συμβία του, η οποία και χωρίς αυτό ήταν ικανή με το φοβερό της χέρι να αφήσει τη χοντρή κοτσίδα του μισή.

«Για τον Θεό, καλότατη Σολόχα», έλεγε τώρα τρέμοντας ολόκληρος, «η καλοσύνη σας, όπως λέει το ευαγγέλιο του Λουκά κεφάλαιο δεκατρ...δεκατρ... Χτυπάνε, μα τον Θεό, χτυπάνε! Οχ, κρύψτε με κάπου!»

Η Σολόχα άδειασε στον κάδο τα κάρβουνα από ένα άλλο σακί, και το όχι και τόσο παχύ σώμα του διάκου τρύπωσε σ' αυτό και κάθισε στο βάθος του, έτσι που από πάνω μπορούσες και να του ρίξεις μισό σακί κάρβουνα.

«Για σου, Σολόχα!» είπε μπαίνοντας στο τσαρδί της ο Τσουμπ. « Ίσως δε με περίμενες. Έτσι, δεν είναι; Δε με περίμενες! Ίσως και να σε ενοχλώ...» συνέχισε ο Τσουμπ, με ένα πλατύ και όλο νόημα χαμόγελο στο πρόσωπο, που προμηνούσε ότι το όχι και τόσο εύστροφο μυαλό του μοχθούσε ετοιμάζοντας κάποιο δηκτικό και αστείο καλαμπούρι.

«Μπορεί και να διασκεδάζατε εδώ πέρα με κανέναν!... Μπορεί και να κρύβεις κάποιον, ε;» Ενθουσιασμένος με την παρατήρησή του αυτή, ο Τσουμπ έβαλε τα γέλια, πανηγυρίζοντας μέσα του που απολάμβανε μόνος του την εύνοια της Σολόχας.

«Ε, Σολόχα, έλα τώρα να πιούμε λίγη βότκα. Έχω την εντύπωση ότι ο λαιμός μου κοκάλωσε από την καταραμένη παγωνιά. Τι νύχτα Χριστουγέννων είναι αυτή που μας έστειλε ο Θεός! Πώς λυσσομανούσε, Σολόχα, άκουσες πώς λυσσομανούσε... Κοκάλωσαν τα χέρια μου, δεν μπορώ να ξεκουμπώσω την κάπα μου! Πώς λυσσομανούσε η θύελλα..»

- «Άνοιξε!» ακούστηκε απ' έξω μια φωνή, συνοδευόμενη από δυνατή σπρωξιά στην πόρτα.
- «Κάποιος χτυπάει;» είπε κοκαλώνοντας ο Τσουμπ.
- «Άνοιξε!» φώναξαν ακόμα πιο δυνατά.
- «Είναι ο σιδερας!» ψέλλισε αρπάζοντας το σκούφο

Неизвестно, к чему бы теперь притронулся дьяк своими длинными пальцами, как вдруг послышался в дверь стук и голос козака Чуба.

- Ах, боже мой, стороннее лицо! — закричал в испуге дьяк. — Что теперь, если застанут особу моего звания?.. Дойдет до отца Кондрата!..

Но опасения дьяка были другого рода: он боялся более того, чтобы не узнала его половина, которая и без того страшною рукою своею сделала из его толстой косы самую узенькую.

- Ради бога, добродетельная Солоха, — говорил он, дрожа всем телом. Ваша доброта, как говорит писание Луки глава трина... трин... Стучатся, ей-богу, стучатся! Ох, спрячьте меня куда-нибудь!

Солоха высыпала уголь в кадку из другого мешка, и не слишком объемистый телом дьяк влез в него и сел на самое дно, так что сверх его можно было насыпать еще с полмешка угля.

- Здравствуй, Солоха! сказал, входя в хату, Чуб. Ты, может быть, не ожидала меня, а? правда, не ожидала? может быть, я помешал?.. продолжал Чуб, показав на лице своем веселую и значительную мину, которая заранее давала знать, что неповоротливая голова его трудилась и готовилась отпустить какую-нибудь колкую и затейливую шутку.
- Может быть, вы тут забавлялись с кемнибудь?.. может быть, ты кого-нибудь спрятала уже, а? И, восхищенный таким своим замечанием, Чуб засмеялся, внутренно торжествуя, что он один только пользуется благосклонностью Солохи.
- Ну, Солоха, дай теперь выпить водки. Я думаю, у меня горло замерзло от проклятого морозу. Послал же бог такую ночь перед рождеством! Как схватилась, слышишь, Солоха, как схватилась... эк окостенели руки: не расстегну кожуха! как схватилась вьюга...
- Отвори! раздался на улице голос, сопровождаемый толчком в дверь.
- Стучит кто-то, сказал остановившийся Чуб.
- Отвори! закричали сильнее прежнего.
- Это кузнец! произнес, схватясь за капелюхи,

του ο Τσουμπ. «Άκου, Σολόχα, κάνε με ό,τι νομίζεις, αλλά για τίποτα στον κόσμο δε θέλω να με δει αυτός ο καταραμένος έκφυλος, που να βγάλει, το διαβολόσπερμα, το κακό σπυρί και στα δυο μάτια!»

Η Σολόχα, έχοντας κι η ίδια φοβηθεί, πήγαινε πέρα δώθε σαν ζεματισμένη, και ξεχνώντας έκανε ωόημα στον Τσουμπ να χωθεί στο σακί όπου βρισκόταν ήδη ο διάκος. Ο δύστυχος ο διάκος ούτε που τόλμησε να εκδηλώσει, ξεροβήχοντας ή βογκώντας, τον πόνο του, όταν του έκατσε, σχεδόν πάνω στο κεφάλι, ο βαρύς μουζίκος, βολεύοντας τις παγωμένες από το κρύο μπότες του από τη μια κι από την άλλη μεριά των κροτάφων του.

Ο σιδεράς μπήκε χωρίς να πει λέξη, χωρίς να βγάλει το σκούφο του και σχεδόν σωριάστηκε στο σκαμνί. Ήταν εμφανές ότι δεν είχε καθόλου κέφια.

Τη στιγμή που η Σολόχα κλείδωνε πίσω του την πόρτα, κάποιος χτύπησε. Ήταν ο κοζάκος Σβερμπιγκούζ. Αυτόν πια δε γινόταν να τον κρύψει στο σακί, γιατί δεν μπορούσε να βρεθεί σακί στα μέτρα του. Ήταν πιο παχύς από τον κοινοτάρχη και πιο ψηλός από τον κουμπάρο του Τσουμπ. Κι έτσι η Σολόχα τον οδήγησε στον κήπο, για ν' ακούσει όσα είχε να της πει.

Ο σιδεράς, χαμένος, κοιτούσε ένα γύρο το τσαρδί του, αφουγκραζόμενος στιγμές στιγμές τα τραγούδια των καλαντιστών που έφταναν από μακριά. Τελικά, το βλέμμα του σταμάτησε στα σακιά. «Τι δουλειά έχουν τούτα τα σακιά εδώ πέρα; Έπρεπε να τα έχουν πια μαζέψει. Εξαιτίας αυτής της ανόητης αγάπης χάζεψα εντελώς. Αύριο είναι γιορτή και το σπίτι είναι μέσα στην ακαταστασία. Θα τα πάω στο σιδεράδικο!»

Ο σιδεράς έσκυψε πάνω από τα σακιά, τα έδεσε γερά γερά και ετοιμαζόταν να τα φορτώσει στον ώμο. Αλλά φαίνεται ότι οι σκέψεις του έτρεχαν, ένας θεός ξέρει πού, αλλιώς θα είχε ακούσει πώς βόγκηξε ο Τσουμπ, όταν τα μαλλιά του τυλίγονταν μαζί με το σκοινί και όταν τον έπιασε αρκετά δυνατός λόξιγκας.

«Μα πώς είναι δυνατόν να μη βγαίνει από το μυαλό μου αυτό το παλιοκόριτσο, η Οξάνα; Έλεγε ο σιδεράς. «Δε θέλω να τη σκέφτομαι. Όμως, να που μόνο αυτήν σκέφτομαι. Πώς γίνεται τα τρυπώνει στο μυαλό σου μια σκέψη παρά τη θέλησή σου; Αλλά, τι στο δαίμονα, τα σακιά είναι πιο βαριά από πριν! Σίγουρα θα έχουν και κάτι άλλο εκτός από τα κάρβουνα.

Είμαι βλάκας! Ξέχασα ότι τώρα τελευταία όλα μού φαίνονται βαρύτερα. Παλιότερα μπορούσα να λυγίσω και να ισιώσω με το ένα χέρι χάλκινο κέρμα

Чуб. — Слышишь, Солоха, куда хочешь девай меня; я ни за что на свете не захочу показаться этому выродку проклятому, чтоб ему набежало, дьявольскому сыну, под обоими глазами по пузырю в копну величиною!

Солоха, испугавшись сама, металась как угорелая и, позабывшись, дала знак Чубу лезть в тот самый мешок, в котором сидел уже дьяк. Бедный дьяк не смел даже изъявить кашлем и кряхтением боли, когда сел ему почти на голову тяжелый мужик и поместил свои намерзнувшие на морозе сапоги по обеим сторонам его висков.

Кузнец вошел, не говоря ни слова, не снимая шапки, и почти повалился на лавку. Заметно, что он был весьма не в духе.

В то самое время, когда Солоха затворила за ним дверь, кто-то постучался снова. Это был козак Свербыгуз. Этого уже нельзя было спрятать в мешок, потому что и мешка такого нельзя было найти. Он был погрузнее телом самого головы и повыше ростом Чубова кума. И потому Солоха вывела его в огород, чтобы выслушать от него все то, что он хотел ей объявить.

Кузнец рассеянно оглядывал углы своей хаты, вслушиваясь по временам в далеко разносившиеся песни колядующих; наконец остановил глаза на мешках: "Зачем тут лежат эти мешки? их давно бы пора убрать отсюда. Через эту глупую любовь я одурел совсем. Завтра праздник, а в хате до сих пор лежит всякая дрянь. Отнести их в кузницу!"

Тут кузнец присел к огромным мешкам, перевязал их крепче и готовился взвалить себе на плечи. Но заметно было, что его мысли гуляли бог знает где, иначе он бы услышал, как зашипел Чуб, когда волоса на голове его прикрутила завязавшая мешок веревка, и дюжий голова начал было икать довольно явственно.

- Неужели не выбъется из ума моего эта негодная Оксана? — говорил кузнец, — не хочу думать о ней; а все думается, и, как нарочно, о ней одной только. Отчего это так, что дума против воли лезет в голову? Кой черт, мешки стали как будто тяжелее прежнего! Тут, верно, положено еще что-нибудь, кроме угля.

Дурень я! и позабыл, что теперь мне все кажется тяжелее. Прежде, бывало, я мог согнуть и разогнуть в одной руке медный пятак и

κι αλόγου πέταλο, και τώρα δεν μπορώ να σηκώσω ούτε τα σακιά με τα κάρβουνα. Όπου να 'ναι θα με παίρνει κι ο αέρας. Όχι», φώναξε, μετά σώπασε και εμψυχώνοντας τον ίδιο του τον εαυτό είπε: «Σαν γυναικούλα κάνω! Δε θα επιτρέψω σε κανέναν να με περιγελάσει!

Δέκα τέτοια τσουβάλια θα σηκώσω». Έριξε στους ώμους του τα σακιά, που δε θα μπορούσαν να τα κουβαλήσουν ούτε δυο ρωμαλέοι άντρες. «Να πάρω κι αυτό», συνέχισε, σηκώνοντας και το μικρό, στο βάθος του οποίου καθόταν κουλουριασμένος ο διάβολος. «Εδώ, νομίζω, έχω βάλει τα εργαλεία μου». Λέγοντάς το αυτό, βγήκε από το σπίτι σφυρίζοντας ένα τραγουδάκι.

Έξω τα τραγούδια και οι φωνές γίνονταν όλο και πιο θορυβώδη. Το πλήθος του κόσμου που σπρωχνόταν μεγάλωσε και προστέθηκαν νεοφερμένοι από τα διπλανά χωριά. Οι νεαροί αυτοσχεδίαζαν και ξεσάλωναν κατά βούληση. Συχνά, ανάμεσα στα κάλαντα, ακουγόταν και κανένα τραγουδάκι που επί τόπου συνέθετε κάποιος από τους νεαρούς κοζάκους. Ή ξάφνου, μέσα από το πλήθος, κάποιος άλλος, αντί για κάλαντα, έριχνε καμιά σεντρόφκα ουρλιάζοντας με όλη του την ψυχή:

Απλόχερα φερθείτε Ρίχτε τηγανίτες Ρίχτε μας στάρι Κι ένα μακρύ σαλαάμι.

Χάχανα αντάμειβαν τον εμπνευσμένο χορατατζή. Οι μικροί φεγγίτες άνοιγαν και το ξερακιανό και το χέρι μιας γριάς – ήταν οι μόνες που μαζί με τους όλο σοβαρότητα παππούδες παρέμεναν αυτή την ώρα στα σπίτια – έβγαινε με ένα σαλάμι ή ένα κομμάτι πίτα. Οι νεαροί και οι κοπελιές, εναλλάξ, έστηναν από κάτω τα σακούλια τους και αλίευαν τα φιλέματα. Σ' ένα σταυροδρόμι, τα παλικάρια, φτάνοντας από όλες τις μεριές, περικύκλωσαν τις κοπέλες: φασαρία, φωνές, ένας πετούσε χιονόμπαλες κι άλλος προσπαθούσε να τους αποσπάσει το σακί με τα αγαθά. Και λίγο πιο κάτω, οι κοπέλες έπιασαν έναν νεαρό, βάζοντάς του τρικλοποδιά, κι εκείνος σωριάστηκε φαρδύς πλατύς κάτω, με τον πισινό του να τσουλάει πάνω στο χιόνι.

Έμοιαζαν διατεθειμένοι να διασκεδάσουν όλη τη νύχτα. Και η νύχτα, λες επίτηδες, ήταν τόσο όμορφη! Το φως το φεγγαριού έδειχνε ακόμα πιο λευκό καθώς αντιφέγγιζε πάνω στο χιόνι.

Ο σιδεράς με τα σακιά του σταμάτησε. Του φάνηκε ότι μέσα απ' το πλήθος των κοριτσιών άκουσε τη φωνή και το λεπτό γέλιο της Οξάνας. Όλες του οι φλέβες αναπήδησαν. Πετώντας κάτω τα σακιά, έτσι που ο καθισμένος στον πάτο διάκος βόγκηξε από τον πόνο κι ο κοινοτάρχης έπαθε λόξιγκα, έτρεξε, κρατώντας το μικρό μόνο σακί στον ώμο, κι αντάμωσε την παρέα των παλικαριών, που

лошадиную подкову; а теперь мешков с углем не подыму. Скоро буду от ветра валиться. Нет, вскричал он, помолчав и ободрившись, — что я за баба! Не дам никому смеяться над собою!

Хоть десять таких мешков, все подыму. — И бодро взвалил себе на плеча мешки, которых не понесли бы два дюжих человека. — Взять и этот, — продолжал он, подымая маленький, на дне которого лежал, свернувшись, черт. — Тут, кажется, я положил струмент свой. — Сказав это, он вышел вон из хаты, насвистывая песню.

Шумнее и шумнее раздавались по улицам песни и крики. Толпы толкавшегося народа были увеличены еще пришедшими из соседних деревень. Парубки шалили и бесились вволю. Часто между колядками слышалась какаянибудь веселая песня, которую тут же успел сложить кто-нибудь из молодых козаков. То вдруг один из толпы вместо колядки отпускал щедровку и ревел во все горло:

Щедрик, ведрик! Дайте вареник, Грудочку кашки, Кільце ковбаски!

Хохот награждал затейника. Маленькие окна подымались, и сухощавая рука старухи, которые одни только вместе с степенными отцами оставались в избах, высовывалась из окошка с колбасою в руках или куском пирога. Парубки и девушки наперерыв подставляли мешки и ловили свою добычу. В одном месте парубки, зашедши со всех сторон, окружали толпу девушек: шум, крик, один бросал комом снега, другой вырывал мешок со всякой всячиной. В другом месте девушки ловили парубка, подставляли ему ногу, и он летел вместе с мешком стремглав на землю.

Казалось, всю ночь напролет готовы были провеселиться. И ночь, как нарочно, так роскошно теплилась! и еще белее казался свет месяца от блеска снега.

Кузнец остановился с своими мешками. Ему почудился в толпе девушек голос и тоненький смех Оксаны. Все жилки в нем вздрогнули; бросивши на землю мешки так, что находившийся на дне дьяк заохал от ушибу и голова икнул во все горло, побрел он с маленьким мешком на плечах вместе с толпою парубков, шедших следом за девичьей толпою,

ακολουθούσε την παρέα των κοριτσιών, από όπου και είχε ακούσει τη φωνή της Οξάνας.

Να την. Αυτή είναι! Στέκεται σαν βασίλισσα και λαμποκοπάει με τα κατάμαυρα μάτια της! Κάτι της λέει ένας επιφανής νεαρός κοζάκος. Σίγουρα κάτι αστείο, γιατί εκείνη γελάει. Αλλά πάντα γελάει. Αθέλητα κάπως, χωρίς κι ο ίδιος να καταλαβαίνει πώς, ανοίγει δρόμο ο σιδεράς μέσα στο πλήθος και στέκεται δίπλα της.

«Α, Βακούλα, εδώ είσαι! Γεια σου!» λέει η πεντάμορφη, με εκείνο το ίδιο χαμογελάκι, που λίγο έλειψε να τρελάνει τον Βακούλα. «Λοιπόν, είπες πολλά κάλαντα; Ω, τι μικρό σακί! Και τα γοβάκια που φοράει η τσαρίνα τα βρήκες; Βρες τα γοβάκια, και θα σε παντρευτώ!» λέει και βάζοντας τα γέλια χάνεται στο πλήθος.

Σαν καρφωμένος απόμεινε ο σιδεράς εκεί. « Όχι δεν μπορώ. Δεν αντέχω άλλο...» είπε τελικά. «Αλλά, ω Θεέ μου, πόσο διαβολεμένα όμορφη είναι! Το βλέμμα της τα λόγια της και όλα της με καίνε τόσο, με καίνε τόσο... Όχι δεν έχω τη δύναμη πια να συγκρατηθώ! Καιρός να βάλω ένα τέλος: ψυχή μου, είσαι χαμένη! Θα πάω να πνιγώ στο ρέμα να γλιτώσω!»

Στο σημείο αυτό προχώρησε μπροστά αποφασιστικά, έφτασε το πλήθος, βρέθηκε δίπλα στην Οξάνα και της είπε με σταθερή φωνή:

«Έχε γεια, Οξάνα! Βρες όποιο σύζυγο θέλεις, τρέλανε όποιον θέλεις. Εμένα πάντως δε θα με ξαναδείς στον κόσμο τούτο».

Η πεντάμορφη κοπέλα έμεινε κατάπληκτη, θέλησε κάτι να πει, αλλά ο σιδεράς κούνησε το χέρι του και έτρεξε μακριά.

- «Που πας, Βακούλα», φώναξαν τα παλικάρια βλέποντας το σιδερά να τρέχει.
- «Έχετε γεια, φίλοι!» αποκρίθηκε ο σιδεράς. «Να δώσει ο Θεός να συναντηθούμε στον άλλο κόσμο. Σε τούτον δε θα ξαναγλεντήσουμε μαζί. Έχετε γεια, και μη μου κρατάτε κακία! Πείτε στον πάτερ Κοντράτιο να τελέσει μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της αμαρτωλής ψυχής μου. Τα καντηλέρια και τις εικόνες του Θαυματουργού και της Θεομήτορος, ο αμαρτωλός εγώ, δεν πρόκειται να τις ζωγραφίσω, γιατί έχω άλλες ασχολίες. Ό,τι βρεθεί στο σκρίνιο μου είναι για την εκκλησία. Έχετε γεια!»

Τελειώνοντας, ο σιδεράς βάλθηκε να τρέχει με το σακί στον ώμο.

«Σάλεψε!» έλεγαν οι νεαροί.

«Χαμένη ψυχή!» θεοσεβούμενα μουρμούρισε μια περαστική γριά. «Άντε τώρα να τους εξηγήσεις πώς κρεμάστηκε ο σιδεράς!»

между которою ему послышался голос Оксаны.

"Так, это она! стоит, как царица, и блестит черными очами! Ей рассказывает что-то видный парубок; верно, забавное, потому что она смеется. Но она всегда смеется". Как будто невольно, сам не понимая как, протерся кузнец сквозь толпу и стад около нее.

- А, Вакула, ты тут! здравствуй! — сказала красавица с той же самой усмешкой, которая чуть не сводила Вакулу с ума. — Ну, много наколядовал? Э, какой маленький мешок! А черевики, которые носит царица, достал? достань черевики, выйду замуж! — И, засмеявшись, убежала с толпою.

Как вкопанный стоял кузнец на одном месте. "Нет, не могу; нет сил больше... — произнес он наконец. — Но боже ты мой, отчего она так чертовски хороша? Ее взгляд, и речи, и все, ну вот так и жжет, так и жжет... Нет, невмочь уже пересилить себя! Пора положить конец всему: пропадай душа, пойду утоплюсь в пролубе, и поминай как звали!"

Тут решительным шагом пошел он вперед, догнал толпу, поравнялся с Оксаною и сказал твердым голосом:

- Прощай, Оксана! Ищи себе какого хочешь жениха, дурачь кого хочешь; а меня не увидишь уже больше на этом свете.

Красавица казалась удивленною, хотела что-то сказать, но кузнец махнул рукою и убежал.

- Куда, Вакула? кричали парубки, видя бегущего кузнеца.
- Прощайте, братцы! кричал в ответ кузнец. Даст бог, увидимся на том свете; а на этом уже не гулять нам вместе. Прощайте, не поминайте лихом! Скажите отцу Кондрату, чтобы сотворил панихиду по моей грешной душе. Свечей к иконам чудотворца и божией матери, грешен, не обмалевал за мирскими делами. Все добро, какое найдется в моей скрыне, на церковь! Прощайте!
- Проговоривши это, кузнец принялся снова бежать с мешком на спине.
- Он повредился! говорили парубки.
- Пропадшая душа! набожно пробормотала проходившая мимо старуха. Пойти рассказать, как кузнец повесился!

Ο Βακούλα, στο μεταξύ, αφού διέτρεξε κάμποσους δρόμους, σταμάτησε για να πάρει ανάσα. «Πού τρέχω στ' αλήθεια;» σκέφτηκε, «λες και έχουν χαθεί πια όλα. Θα δοκιμάσω έναν ακόμα τρόπο: θα πάω στον Ζαπορόγο, τον Χοντρομπαλά τον Πατσιούκ. Λένε ότι γνωρίζει όλους τους δαίμονες και μπορεί να κάνει τα πάντα, αν θελήσει. Θα πάω, έτσι κι αλλιώς η ψυχή μου είναι χαμένη!»

Ο διάβολος, που μέχρι τώρα καθόταν ακίνητος, πήδηξε μέσα στο σακί από τη χαρά του. Αλλά ο σιδεράς, νομίζοντας ότι κάπου θα πιάστηκε το σακί, του έδωσε μια με τη γροθιά του, να το ελευθερώσει, το βόλεψε καλά στον ώμο του, και τράβηξε για τον Χοντρομπαλά τον Πατσιοίκ.

Αυτός ο Χοντρομπαλός ο Πατσιούκ ήταν κάποτε στ' αλήθεια Ζαπορόγος. Τον έδιωξαν ή μόνος του το έσκασε από το Ζαπορόζιε, αυτό κανείς δεν το ήξερε.

Εδώ και καιρό πια, δέκα χρόνια τώρα, μπορεί και δεκαπέντε, ζούσε στην Ντικάνκα. Στην αρχή ζούσε σαν πραγματικός Ζαπορογός: δε δούλευε, κοιμόταν τα τρία τέταρτα της ημέρας, έτρωγε όσο έξι θεριστές και έπινε διαμιάς σχεδόν έναν ολόκληρο κουβά. Ο Πατσιούκ, παρά το μικρό ύψος του, στο πλάτος ήταν αρκετά μεγάλος.

Οι βράκες του μάλιστα ήταν τόσο φαρδιές που, όσο μεγάλο κι αν ήταν το βήμα του, δεν ξεχώριζες τα πόδια του κι είχες την εντύπωση ότι κινείται στο δρόμο ένα βαρέλι. Ίσως αυτό να ήταν η αφορμή για να τον αποκαλέσουν «Χοντρομπαλά». Είχαν περάσει μερικές μέρες από ερχομό του στο χωριό, όταν έμαθαν όλοι ότι είναι θεραπευτής.

Όταν κάποιος αρρώσταινε, καλούσαν τον Πατσιούκ. Κι εκείνου του αρκούσε μόνο να μουρμουρίσει κάποιες λέξεις, για να εξαφανιστεί η αδιαθεσία αμέσως. Είχε συμβεί να πνιγεί από κόκαλο ψαριού ένας λαίμαργος προύχοντας, κι ο Πατσιούκ, που βρέθηκε εκεί, του γροθιά στην πλάτη με τόση μαεστρία, που το κόκαλο κατευθύνθηκε στο σωστό μέρος, χωρίς να προκαλέσει την ελάχιστη ζημιά του προύχοντα. Τον τελευταίο καιρό σπάνια τον συναντούσε κανείς κάπου. Μπορεί να έφταιγε γι' αυτό η τεμπελιά, αλλά ίσως και το ότι χρόνο με το χρόνο τού ήταν όλο και δυσκολότερο να περνάει από την πόρτα. Οι χωρικοί, αν είχαν την ανάγκη του, έπρεπε πια να τον επισκέπτονται στην καλύβα του.

Όχι χωρίς κάποια δειλία, ο σιδεράς άνοιξε την πόρτα κι αντίκρισε τον Πατσιοϋκ καθισμένον στο πάτωμα αλά-τοϋρκα, μπρόστά σ' ένα μικρό βαρελάκι, πάνω στο οποίο βρισκόταν μια γαβάθα με σοϋπα. Η γαβάθα στεκόταν, λες επί τοϋτου, στο ύψος που ήταν το στόμα του. Χωρίς να κουνάει

Вакула между тем, пробежавши несколько улиц, остановился перевесть духа. "Куда я, в самом деле, бегу? — подумал он, — как будто уже все пропало. Попробую еще средство: пойду к запорожцу Пузатому Пацюку. Он, говорят, знает всех чертей и все сделает, что захочет. Пойду, ведь душе все же придется пропадать!"

При этом черт, который долго лежал без всякого движения, запрыгал в мешке от радости; но кузнец, подумав, что он как-нибудь зацепил мешок рукою и произвел сам это движение, ударил по мешку дюжим кулаком и, встряхнув его на плечах, отправился к Пузатому Пацюку.

Этот Пузатый Пацюк был точно когда-то запорожцем; но выгнали его или он сам убежал из Запорожья, этого никто не знал.

Давно уже, лет десять, а может, и пятнадцать, как он жил в Диканьке. Сначала он жил, как настоящий запорожец: ничего не работал, спал три четверти дня, ел за шестерых косарей и выпивал за одним разом почти по целому ведру; впрочем, было где и поместиться, потому что Пацюк, несмотря на небольшой рост, в ширину был довольно увесист. Притом шаровары, которые носил он, были так широки, что, какой бы большой ни сделал он шаг, ног было совершенно незаметно, и казалось — винокуренная кадь двигалась по улице. Может быть, это самое подало повод прозвать его Пузатым. Не прошло нескольких дней после прибытия его в село, как все уже узнали, что он знахарь.

Бывал ли кто болен чем, тотчас призывал Пацюка; а Пацюку стоило только пошептать несколько слов, и недуг как будто рукою снимался. Случалось ли, что проголодавшийся дворянин подавился рыбьей костью, Пацюк умел так искусно ударить кулаком в спину, что кость отправлялась куда ей следует, не причинив никакого вреда дворянскому горлу. В последнее время его редко видали где-нибудь. Причина этому была, может быть, лень, а может, и то, что пролезать в двери делалось для него с каждым годом труднее. Тогда миряне должны были отправляться к нему сами, если имели в нем нужду.

Кузнец не без робости отворил дверь и увидел Пацюка, сидевшего на полу по-турецки, перед небольшою кадушкою, на которой стояла миска с галушками. Эта миска стояла, как нарочно, наравне с его ртом. Не подвинувшись ни одним пальцем, он наклонил слегка голову к миске и

ούτε καν το δαχτυλάκι του, έσκυβε ελαφρά το κεφάλι προς τη γαβάθα και ρούφαγε το ζωμό, αρπάζοντας με τα δόντια του τα λαζάνια που κολυμπούσαν μέσα.

«Μπα», σκέφτηκε ο Βακούλα, «αυτός είναι πιο τεμπέλης κι από τον Τσουμπ: εκείνος τουλάχιστον τρώει με κουτάλι, ενώ τούτος εδώ δε θέλει να σηκώσει ούτε το χέρι του!»

Σίγουρα ο Πατσιούκ ήταν πολύ απορροφημένος με τα λαζάνια, γιατί έμοιαζε να μην έχει προσέξει τον ερχομό του σιδερά, που περνώντας το κατώφλι έκανε μπροστά του μια βαθιά υπόκλιση.

«Προστρέχω στη χάρη σου, Πατσιούκ!» είπε ο Βακούλα, υποκλινόμενος και πάλι.

Ο Πατσιούκ σήκωσε για λίγο το κεφάλι κι ύστερα άρχισε να καταβροχθίζει τα λαζάνια.

«Λένε, και δεν το λέω με κακία»...είπε συγκεντρώνοντας όλο του το θάρρος ο σιδεράς, «το αναφέρω όχι με σκοπό να σε δυσαρεστήσω, αλλά λένε ότι έχεις κάποια συγγένεια με το διάβολο».

Ξεστομίζοντας τις λέξεις αυτές, ο Βακούλα τρομοκρατήθηκε, καθώς σκέφτηκε ότι εκφράστηκε πολύ ωμά. Και περιμένοντας ότι ο Πατσιούκ, αρπάζοντας το βαρελάκι μαζί με τη γαβάθα, θα του το έφερνε στο κεφάλι, έκανε λίγο στην άκρη και καλύφθηκε με το μανίκι του, ώστε να μην του πιτσιλίσει το πρόσωπο η καυτή σούπα με τα λαζάνια.

Ο Πατσιούκ όμως τον κοίταζε και ξανάρχισε να καταβροχθίζει τη σούπα. Ξεθαρρεμένος ο σιδεράς, αποφάσισε να συνεχίσει:

«Προστρέχω σε σένα, Πατσιούκ, που να σου δίνει ο Θεός όλα τα καλά, χαρά στην απόλαυση και αφθονία στο φαί!» Ο σιδεράς ήξερε κάποιες φορές να χρησιμοποιεί μοντέρνες λέξεις, κάτι που είχε μάθει όταν έμενε στην Πολτάβα, τότε που ζωγράφιζε την ξύλινη εκκλησία του εκατόνταρχου.

«Να χαθώ, μου είναι γραφτό, του αμαρτωλού! Τίποτα δε με βοηθάει στον κόσμο αυτό! Ας γίνει ό,τι είναι να γίνει, αναγκάζομαι να ζητήσω τη βοήθεια του ίδιου του διαβόλου. Λοιπόν, Πατσιούκ», ψέλλισε ο σιδεράς, βλέποντας την αδιατάραχτη σιωπή του άλλου, «τι να κάνω;»

«Αν έχεις ανάγκη το διάβολο, τότε πήγαινε στο διάβολο!» αποκρίθηκε ο Πατσιούκ, χωρίς να σηκώσει τα μάτια του και συνεχίζοντας να αλιεύει λαζάνια.

«Γι' αυτό ήρθα σε σένα» απάντησε ο σιδεράς υποκλινόμενος βαθιά. Νομίζω ότι εκτός από σένα κανένας άλλος στον κόσμο δεν ξέρει το δρόμο γι' αυτόν».

Μιλιά ο Πατσιούκ. Αποτέλειωνε τα λαζάνια του.

хлебал жижу, схватывая по временам зубами галушки.

"Нет, этот, — подумал Вакула про себя, — еще ленивее Чуба: тот, по крайней мере, ест ложкою, а этот и руки не хочет поднять!"

Пацюк, верно, крепко занят был галушками, потому что, казалось, совсем не заметил прихода кузнеца, который, едва ступивши на порог, отвесил ему пренизкий поклон.

- Я к твоей милости пришел, Пацюк! — сказал Вакула, кланяясь снова.

Толстый Пацюк поднял голову и снова начал хлебать галушки.

- Ты, говорят, не во гнев будь сказано... — сказал, собираясь с духом, кузнец, — я веду об этом речь не для того, чтобы тебе нанесть какую обиду, — приходишься немного сродни черту.

Проговоря эти слова, Вакула испугался, подумав, что выразился все еще напрямик и мало смягчил крепкие слова, и, ожидая, что Пацюк, схвативши кадушку вместе с мискою, пошлет ему прямо в голову, отсторонился немного и закрылся рукавом, чтобы горячая жижа с галушек не обрызгала ему лица.

Но Пацюк взглянул и снова начал хлебать галушки. Ободренный кузнец решился продолжать:

- К тебе пришел, Пацюк, дай боже тебе всего, добра всякого в довольствии, хлеба в пропорции! Кузнец иногда умел ввернуть модное слово; в том он понаторел в бытность еще в Полтаве, когда размалевывал сотнику дощатый забор.
- Пропадать приходится мне, грешному! ничто не помогает на свете! Что будет, то будет, приходится просить помощи у самого черта. Что ж, Пацюк? произнес кузнец, видя неизменное его молчание, как мне быть?
- Когда нужно черта, то и ступай к черту! отвечал Пацюк, не подымая на него глаз и продолжая убирать галушки.
- Для того-то я и пришел к тебе, отвечал кузнец, отвешивая поклон, кроме тебя, думаю, никто на свете не знает к нему дороги.

Пацюк ни слова и доедал остальные галушки.

- «Κάνε μου τη χάρη, καλέ μου άνθρωπε, μη μου αρνείσαι! Έκανε ένα βήμα μπροστά ο σιδεράς. «Χοιρινό θες, σαλάμι, σιταρένιο αλεύρι, βρόμη, ή κάτι παρόμοιο, αν χρειαστεί... όπως γίνεται μεταξύ καλοπροαίρετων ανθρώπων... δε θα τσιγκουνευτούμε, θα σου τα δώσουμε, μόνο πες μου πώς, για παράδειγμα, θα βρεθώ στο δρόμο του;
- «Δε χρειάζεται να πάει μακριά κάποιος που κουβαλάει το διάβολο στην πλάτη του», είπε αδιάφορα ο Πατσιούκ, χωρίς να αλλάζει στάση.
- Ο Βακούλα τον κάρφωσε με τα μάτια, λες και στο μέτωπο του άλλου ήταν γραμμένη η ερμηνεία αυτών των λέξεων.

Μα τι λέει; άφωνα ρωτούσε το πρόσωπό του. Το μισάνοιχτο στόμα του ετοιμαζόταν να κατά πιεί, σαν λαζάνι, την πρώτη λέξη. Αλλά ο Πατσιούκ σιωπούσε.

Τότε ο Βακούλα πρόσεξε ότι ούτε τα λαζάνια ούτε το βαρελάκι υπήρχαν πια. Στη θέση τους, είχαν εμφανιστεί στο πάτωμα δυο γαβάθες: η μια ήταν γεμάτη με ραβιόλια, η άλλη με κρέμα γάλακτος. Οι σκέψεις του και τα μάτια του, αθέλητα, στράφηκαν προς τα φαγητά.

«Να δούμε» είπε μέσα του, «με ποιον τρόπο ο Πατσιούκ Θα φάει τα ραβιόλια. Δε θα θέλει να σκύψει για να φάει, όπως έκανε με τα λαζάνια, και δεν μπορεί εξάλλου, γιατί πρώτα πρέπει να βουτήξει το ραβιόλι στην κρέμα».

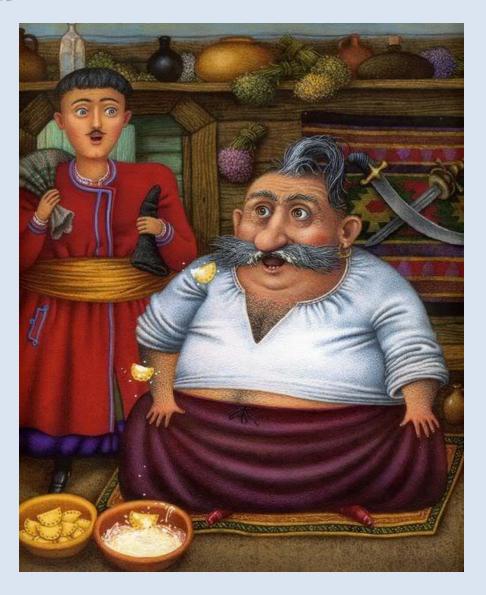
- Сделай милость, человек добрый, не откажи! наступал кузнец, свинины ли, колбас, муки гречневой, ну, полотна, пшена или иного прочего, в случае потребности... как обыкновенно между добрыми людьми водится... не поскупимся. Расскажи хоть, как, примерно сказать, попасть к нему на дорогу?
- Тому не нужно далеко ходить, у кого черт за плечами, произнес равнодушно Пацюк, не изменяя своего положения.

Вакула уставил на него глаза, как будто бы на лбу его написано было изъяснение этих слов.

"Что он говорит?" — безмолвно спрашивала его мина; а полуотверстый рот готовился проглотить, как галушку, первое слово. Но Пацюк молчал.

Тут заметил Вакула, что ни галушек, ни кадушки перед ним не было; но вместо того на полу стояли две деревянные миски: одна была наполнена варениками, другая сметаною. Мысли его и глаза невольно устремились на эти кушанья.

"Посмотрим, — говорил он сам себе, — как будет есть Пацюк вареники. Наклоняться он, верно, не захочет, чтобы хлебать, как галушки, да и нельзя: нужно вареник сперва обмакнуть в сметану".

Δεν είχε προλάβει να το σκεφτεί, όταν ο Πατσιούκ άνοιξε το στόμα. Κοίταξε τα ραβιόλια κι άνοιξε τα στόμα ακόμα περισσότερο. Τη στιγμή ένα ραβιόλι βγήκε από τη γαβάθα, βουτήχτηκε στην κρέμα, αλείφτηκε κι από την άλλη μεριά, πήδηξε επάνω και πήγε κατευθείαν στο στόμα του.

Ο Πατσιούκ το έφαγε, και ξανάνοιξε το στόμα, κι ένα άλλο ραβιόλι με παρόμοιο τρόπο κατευθύνθηκε προς το στόμα του. Αυτός έκανε τον κόπο μόνο να μασάει και να καταπίνει.

«Για δες θαύμα!» σκέφτηκε ο σιδεράς, ανοίγοντας από κατάπληξη το στόμα, για να παρατηρήσει αμέσως ότι το ραβιόλι ερχόταν κατευθείαν στο δικό του στόμα πασαλείφοντας ήδη τα χείλη του με κρέμα. Απομακρύνοντας το ραβιόλι και σκουπίζοντας τα χείλη του, ο σιδεράς άρχισε να σκέφτεται το τι παράξενα πράγματα συμβαίνουν στον κόσμο και σε τι επινοήσεις μπορεί να σπρώξει τον άνθρωπο το κακό πνεύμα, καταλαβαίνοντας ταυτόχρονα ότι μανάχα ο Πατσιούκ ήταν σε θέση να τον βοηθήσει. «Ας τον παρακαλέσω πάλι, καλύτερα...

Только что он успел это подумать, Пацюк разинул рот, поглядел на вареники и еще сильнее разинул рот. В это время вареник выплеснул из миски, шлепнул в сметану, перевернулся на другую сторону, подскочил вверх и как раз попал ему в рот.

Пацюк съел и снова разинул рот, и вареник таким же порядком отправился снова. На себя только принимал он труд жевать и проглатывать.

"Вишь, какое диво!" — подумал кузнец, разинув от удивления рот, и тот же час заметил, что вареник лезет и к нему в рот и уже выказал губы сметаною. Оттолкнувши вареник и вытерши губы, кузнец начал размышлять о том, какие чудеса бывают на свете и до каких мудростей доводит человека нечистая сила, заметя притом, что один только Пацюк может помочь ему. "Поклонюсь ему еще, пусть растолкует хорошенько...

Αλλά, τι στο διάβολο! Σήμερα είναι νύχτα νηστείας, κι ετούτος τρώει ραβιόλια, αρτυμένα ραβιόλια! Είμαι στ' αλήθεια βλάκος –στέκομαι εδώ πέρα και αμαρτάνω! Πίσω!» είπε ο θεοφοβούμενος σιδεράς και χωρίς δεύτερη σκέψη το έσκασε από την καλύβα.

Όμως ο διάβολος, που καθόταν στο σακί και χαιρόταν εκ των προτέρων, δεν μπόρεσε να το χωνέψει που έχασε μέσα από τα χέρια του τέτοιο καταπληκτικό θήραμα. Μόλις ο σιδεράς άφησε κάτω το σακούλι, πήδησε έξω και τον καβάλησε.

Η παγωνιά έγδερνε το σιδερά. Φοβισμένος και κατάχλομος δεν ήξερε τι να κάνει. Ετοιμαζόταν να σταυροκοπηθεί... Αλλά ο διάβολος, σκύβοντας το σκυλίσιο μουσούδι του στο δεξιό αυτί του, του είπε:

«εγώ είμαι, ο φίλος σου. Θα κάνω τα πάντα για το συνάνθρωπο και φίλο μου! Θα σου δώσω όσα λεφτά θες», του σφύριξε στο αριστερό αυτί, «η Οξάνα θα είναι δική μας, σήμερα κιόλας», ψιθύρισε γυρίζοντας το μουσούδι του και πάλι στο δεξί αυτί.

Ο σιδεράς στεκόταν σκεφτικός.

«Εντάξει», είπε τελικά – «για τέτοιο αντίτιμο είμαι έτοιμος να γίνω δικός σου!»

Ο διάβολος χειροκρότησε κι από τη χαρά του άρχισε να χοροπηδά πάνω ώμους του σιδερά.

«Τώρα, σιδερά, την πάτησες!» σκεφτόταν μέσα του. «Τώρα θα σου δείξω εγώ, για όλες τις ζωγραφιές και τις τερατολογίες, αγαπητέ μου, που σκαρφίστηκες για τους διαβόλους. Τι θα πουν τώρα οι συνάδελφοί μου, όταν μάθουν ότι ο πιο θεοσεβούμενος άνθρωπος του χωριού έπεσε στα χέρια μου;» Εδώ ο διάβολος γέλασε με την καρδιά του φέροντας στο νου του το πώς θα κορδωνόταν μπροστά σ' όλο το γένος των σατανάδων στον Άδη και πώς θα λυσσομανούσε από τη ζήλια του ο κουτσοπόδαρος, που θεωρείτο ανάμεσα τους ο πρώτος στις επινοήσεις.

«Λοιπόν, Βακούλα!» μουρμούρισε ο διάβολος, πάντα σκαρφαλωμένος στους ώμους του δύστυχου, λες και φοβόταν μήπως του το σκάσει. « Ξέρεις, χωρίς συμφωνία δε γίνεται τίποτα».

«Είμαι έτοιμος!» είπε ο σιδεράς. «Έχω ακούσει ότι σ' εσάς οι υπογραφές μπαίνουν με αίμα. Περίμενε, να βγάλω μια πρόκα από την τσέπη μου!» Στο σημείο αυτό έφερε το έφερε το χέρι του πίσω και έπιασε το διάβολο από την ουρά.

«Για δες, ένας καλαμπουρτζής!» φώναξε γελώντας ο διάβολος. «Εντάξει, φτάνουν τα αστεία!»

«Περίμενε, αγαπητέ μου!» φώναξε ο σιδεράς. «Κι αυτό πώς σου φαίνεται;» είπε κι έκανε το σταυρό του και τότε ο διάβολος έγινε πιο ήσυχος κι από

Однако что за черт! ведь сегодня голодная кутья, а он ест вареники, вареники скоромные! Что я, в самом деле, за дурак, стою тут и греха набираюсь! Назад!" И набожный кузнец опрометью выбежал из хаты.

Однако ж черт, сидевший в мешке и заранее уже радовавшийся, не мог вытерпеть, чтобы ушла из рук его такая славная добыча. Как только кузнец опустил мешок, он выскочил из него и сел верхом ему на шею.

Мороз подрал по коже кузнеца; испугавшись и побледнев, не знал он, что делать; уже хотел перекреститься... Но черт, наклонив свое собачье рыльце ему на правое ухо, сказал:

- Это я — твой друг, все сделаю для товарища и друга! Денег дам сколько хочешь, — пискнул он ему в левое ухо. — Оксана будет сегодня же наша, — шепнул он, заворотивши свою морду снова на правое ухо.

Кузнец стоял, размышляя.

- Изволь, — сказал он наконец, — за такую цену готов быть твоим!

Черт всплеснул руками и начал от радости галопировать на шее кузнеца.

"Теперь-то попался кузнец!- думал он про себя, — теперь-то я вымещу на тебе, голубчик, все твои малеванья и небылицы, взводимые на чертей! Что теперь скажут мои товарищи, когда узнают, что самый набожнейший из всего села человек в моих руках?" Тут черт засмеялся от радости, вспомнивши, как будет дразнить в аде все хвостатое племя, как будет беситься хромой черт, считавшийся между ними первым на выдумки.

- Ну, Вакула! пропищал черт, все так же не слезая с шеи, как бы опасаясь, чтобы он не убежал, ты знаешь, что без контракта ничего не делают.
- Я готов! сказал кузнец. У вас, я слышал, расписываются кровью; постой же, я достану в кармане гвоздь! Тут он заложил назад руку и хвать черта за хвост.
- Вишь, какой шутник! закричал, смеясь, черт. Ну, полно, довольно уже шалить!
- Постой, голубчик! закричал кузнец, а вот это как тебе покажется? При сем слове он сотворил крест, и черт сделался так тих, как

αρνάκι. «Στάσου, λοιπόν», είπε σέρνοντάς τον από την ουρά στο χώμα «να, για να μάθεις να σπρώχνεις στην αμαρτία τους συνετούς ανθρώπους και τους χριστιανούς». Τότε ο σιδεράς πήδηξε πάνω του και σήκωσε το χέρι του για να κάνει το σημείο του σταυρού.

- «Λυπήσου με, Βακούλα!» βόγκηξε ικετευτικά ο διάβολος. «Θα κάνω τα πάντα, ο',τι μου ζητήσεις. Ελευθέρωσε μόνο την ψυχή μου για να μετανοήσει. Μην ακουμπάς πάνω μου τον τρομερό σταυρό!»
- «Άκου τον πώς το γύρισε, ο καταραμένος ο»Γερμανός»! Τώρα ξέρω τι θα κάνω. Σήκωσέ με, αμέσως, πάνω σου! Ακούς, σήκωσε με, σαν πουλί!»
- «Πού να σε πάω;» ρώτησε θλιμμένος ο διάβολος.
- «Στην Πετρούπολη, στην τσαρίνα την ίδια!» είπε ο σιδεράς και του κόπηκε η ανάσα από το φόβο καθώς ένιωθε να σηκώνεται στον αέρα.

- ягненок. Постой же, сказал он, стаскивая его за хвост на землю, будешь ты у меня знать подучивать на грехи добрых людей и честных христиан! Тут кузнец, не выпуская хвоста, вскочил на него верхом и поднял руку для крестного знамения.
- Помилуй, Вакула! жалобно простонал черт, все что для тебя нужно, все сделаю, отпусти только душу на покаяние: не клади на меня страшного креста!
- А, вот каким голосом запел, немец проклятый! Теперь я знаю, что делать. Вези меня сей же час на себе, слышишь, неси, как птица!
- Куда? произнес печальный черт.
- В Петембург, прямо к царице! И кузнец обомлел от страха, чувствуя себя подымающимся на воздух.

Η Οξάνα στεκόταν κάμποση ώρα στριφογυρνώντας στο μυαλό της τα παράξενα λόγια του σιδερά. Ήδη βαθία μέσα της κάτι της έλεγε ότι του φέρθηκε πολύ σκληρά. Κι αν όντως κατέληγε σε τίποτα τρομαχτικό; Για φαντάσου! Μπορεί από τη θλίψη του να πήγαινε να ερωτευτεί καμιά άλλη και να άρχιζε να αποκαλεί εκείνην πεντάμορφη του χωριού.

- «Όχι, εμένα αγαπάει. Είμαι τόσο όμορφη! Δε θα με αλλάξει με τίποτα στον κόσμο. Αστειεύεται, υποκρίνεται. Δε θα έχουν περάσει οὐτε δέκα λεπτά και θα γυρίσει πίσω, να με δει. Όμως, είμαι πράγματι σκληρή. Θα 'πρεπε, έτσι σαν να μην το πολυθέλω, να τον άφηνα να με φιλήσει. Τότε θα χαιρόταν!» Η αέρινη καλλονή αστειευόταν ήδη ανέμελη με τις φίλες της.
- «Για σταθείτε», είπε μια από αυτές. «Ο σιδεράς ξέχασε τα σακιά του. Κοιτάξτε τι φοβερά σακιά! Ε, φαίνεται ότι δεν είπε τα ίδια κάλαντα μ' εμάς. Μου φαίνεται ότι εδώ μέσα έχουν πετάξει τουλάχιστον ένα ολόκληρο τέταρτο αρνιού. Και τα σαλάμια και τα ψωμιά μοιάζουν αμέτρητα.

Πολυτέλεια! Μπορείς να περάσεις όλες τις γιορτές μ' αυτά».

- «Αυτά είναι τα σακιά του σιδερά;» πετάχτηκε τότε η Οξάνα. «Ας τα πάμε γρήγορα μου, να δούμε με την ησυχία μας τι υπάρχει εκεί μέσα». Γελώντας οι υπόλοιποι επικρότησαν την πρότασή της.
- «Μόνο που δεν μπορούμε να τα σηκώσουμε!»

Долго стояла Оксана, раздумывая о странных речах кузнеца. Уже внутри ее что-то говорило, что она слишком жестоко поступила с ним. Что, если он в самом деле решится на что-нибудь страшное? "Чего доброго! может быть, он с горя вздумает влюбиться в другую и с досады станет называть ее первою красавицею на селе?

Но нет, он меня любит. Я так хороша! Он меня ни за что не променяет; он шалит, прикидывается. Не пройдет минут десять, как он, верно, придет поглядеть на меня. Я в самом деле сурова. Нужно ему дать, как будто нехотя, поцеловать себя. То-то он обрадуется!" И ветреная красавица уже шутила со своими подругами.

- Постойте, — сказала одна из них, — кузнец позабыл мешки свои; смотрите, какие страшные мешки! Он не по-нашему наколядовал: я думаю, сюда по целой четверти барана кидали; а колбасам и хлебам, верно, счету нет!

Роскошь! целые праздники можно объедаться.

- Это кузнецовы мешки? подхватила Оксана. Утащим скорее их ко мне в хату и разглядим хорошенько, что он сюда наклал. Все со смехом одобрили такое предложение.
- Но мы не поднимем их! закричала вся толпа

φώναξε η παρέα γύρω, καθώς προσπάθησε να τα μετακινήσει.

«Σταθείτε», είπε η Οξάνα, «πάμε γρήγορα να πάρουμε τα έλκηθρα, για να τα κουβαλήσουμε!»

Η κοριτσοπαρέα έτρεξε να φέρει έλκηθρα.

Οι αιχμάλωτοι βαρέθηκαν τρομερά να κάθονται κλεισμένοι στα σακιά, παρά το ότι ο διάκος είχε ανοίξει μια το μεγαλούτσικη τρύπα με το δάχτυλό του. Αν δεν ήταν ο κόσμος, μπορεί και να είχε βρει τον τρόπο να βγει, αλλά να ξεπροβάλεις από το σακί, παρουσία όλων, είναι ό, τι πρέπει για να γίνεις περίγελος των πάντων... Αυτό τον απέτρεψε και αποφάσισε να περιμένει, γκρινιάζοντας σιγανά κάτω από τις καθόλου ευγενικές μπότες του Τσουμπ.

Ο Τσουμπ επιθυμούσε επίσης την ελευθερία του νιώθοντας ότι από κάτω του βρισκόταν κάτι που πάνω του δεν ήταν καθόλου άνετο να κάθεσαι. Αλλά, με το που άκουσε την απόφαση της κόρης του, ησύχασε, και δεν ήθελε πια να βγει, υπολογίζοντας ότι για να φτάσει στο σπίτι του θα έπρεπε να κάνει το λιγότερο καμιά εκατοστή βήματα, ίσως όμως κι άλλα τόσα. Αν έβγαινε, έπρεπε να τεντωθεί, να κουμπώσει την κάπα, να δέσει τη ζώνη, τόση δουλειά, πια! Κι επιπλέον, ο σκούφος του είχε ξεμείνει στης Σολόχας. Καλύτερα να τον μεταφέρουν τα κορίτσια με το έλκηθρο.

Τα πράγματα ωστόσο έγιναν εντελώς διαφορετικά απ' ό.τι τα περίμενε ο Τσουμπ: την ώρα που τα κορίτσια έτρεξαν να φέρουν τα έλκηθρα, ο ψιλόλιγνος κουμπάρος του έβγαινε από το καπηλειό, στενοχωρημένος και καθόλου κεφάτος. Η χήρα του κάπελα δεν ήθελε με κανέναν τρόπο να του δώσει να πιει επί πιστώσει. Περίμενε μπας κι έρθει κανένας ευλαβικός άρχοντας και τον κεράσει. Αλλά, λες επίτηδες, όλοι οι άρχοντες έμειναν σπίτια τους, και σαν χριστιανοί έτρωγαν την κουτιά τους παρέα με την οικογένειά τους. Αναλογιζόμενος την έκπτωση των ηθών και τη σκληρή καρδιά της οβριάς, που πούλαγε κρασί, ο κουμπάρος σκόνταψε πάνω στα σακιά και σταμάτησε κατάπληκτος.

«Για δες κάτι σακιά που άφησαν καταμεσής στο δρόμο!» είπε, ρίχτοντας ματιές δεξιά κι αριστερά. «Εδώ μέσα θα πρέπει να υπάρχει και χοιρινό. Κάποιος τυχεράκιας κέρδισε από τα κάλαντα τόσα πράγματα!

Τι φοβερά σακιά! Ακόμα κι αν είναι γεμάτα με χοντροκομμένο τραχανά και άζυμα κουλουράκια, πάλι καλό είναι! Αλλά, ας υποθέσουμε ότι είναι γεμιστές πίτες: η οβριά για κάθε τηγανίτα θα μου δώσει ένα ποτηράκι βότκα. Ας τα εξαφανίσω γρήγορα, πριν τα δει κανείς». Έριξε στον ώμο του το σακί με τον Τσουμπ και το διάκο, αλλά του ήταν πολύ βαρύ. «Όχι, μόνος μου θα δυσκολευτώ να τα κουβαλήσω», μουρμούρισε. «Όμως, για δες,

вдруг, силясь сдвинуть мешки.

- Постойте, — сказала Оксана, — побежим скорее за санками и отвезем на санках!

И толпа побежала за санками.

Пленникам сильно прискучило сидеть в мешках, несмотря на то, что дьяк проткнул для себя пальцем порядочную дыру. Если бы еще не было народу, то, может быть, он нашел бы средство вылезть; но вылезть из мешка при всех, показать себя на смех... это удерживало его, и он решился ждать, слегка только покряхтывая под невежливыми сапогами Чуба.

Чуб сам не менее желал свободы, чувствуя, что под ним лежит что-то такое, на котором сидеть страх было неловко. Но как скоро услышал решение своей дочери, то успокоился и не хотел уже вылезть, рассуждая, что к хате своей нужно пройти, по крайней мере, шагов с сотню, а может быть, и другую. Вылезши же, нужно оправиться, застегнуть кожух, подвязать пояс — сколько работы! да и капелюхи остались у Солохи. Пусть же лучше девчата довезут на санках.

Но случилось совсем не так, как ожидал Чуб. В то время, когда дивчата побежали за санками, худощавый кум выходил из шинка расстроенный и не в духе. Шинкарка никаким образом не решалась ему верить в долг; он хотел было дожидаться, авось-либо придет какой-нибудь набожный дворянин и попотчует его; но, как нарочно, все дворяне оставались дома и, как честные христиане, ели кутью посреди своих домашних. Размышляя о развращении нравов и о деревянном сердце жидовки, продающей вино, кум набрел на мешки и остановился в изумлении.

- Вишь, какие мешки кто-то бросил на дороге! — сказал он, осматриваясь по сторонам, — должно быть, тут и свинина есть. Полезло же кому-то счастие наколядовать столько всякой всячины!

Экие страшные мешки! Положим, что они набиты гречаниками да коржами, и то добре. Хотя бы были тут одни паляницы, и то в шмак: жидовка за каждую паляницу дает осьмуху водки. Утащить скорее, чтобы кто ни увидел. — Тут взвалил он себе на плеча мешок с Чубом и дьяком, но почувствовал, что он слишком тяжел. — Нет, одному будет тяжело несть, — проговорил он, — а вот, как нарочно, идет ткач

ακριβώς στην ώρα, έρχεται ο υφαντής Σαπουβαλένκο. Γεια σου, Όσταπ!»

- «Γεια», είπε σταματώντας ο υφαντής.
- «Πού πας;»
- «Πάω εκεί που με πάνε τα πόδια μου».
- «Βοήθησέ με, καλέ μου άνθρωπε, να κουβαλήσω αυτά τα σακιά! Κάποιος είπε κάλαντα, και παράτησε τα σακιά του στη μέση του δρόμου. Θα τα μοιραστούμε, μισά μισά».
- «Σακιά; Και τι έχουν τα σακιά, πίτες;»
- «Νομίζω ότι έχουν απ' όλα».

Έπλεξαν στα γρήγορα ένα κοντάρι από κλαδιά, πέρασαν μέσα το ένα από τα δυο σακιά και το σήκωσαν στους ώμους τους.

- «Πού θα το πάμε; Στο καπηλείο;» ρώτησε στο δρόμο ο υφαντής.
- « Αυτό είχα σκεφτεί κι εγώ, στο καπηλειό, αλλά η καταραμένη οβριά δε θα μας πιστέψει, θα σκεφτεί ότι από κάπου το κλέψαμε. Κι ύστερα, μόλις βγήκα από το καπηλειό. Θα το πάμε σπίτι μου. Δε θα μας ενοχλήσει κανείς. Η γυναίκα μου λείπει».
- « Σίγουρα λείπει;» ρώτησε ο σχολαστικός υφαντής.
- «Δόξα τω Θεώ, δεν το έχουμε χάσει ακόμα», είπε ο κουμπάρος. « Μονάχα ο διάβολος θα μπορούσε να με πάει εκεί που είναι κι αυτή. Νομίζω πως θα γυρνάει μέχρι το ξημέρωμα με τα άλλα θηλυκά».
- «ποιος είναι;» φώναξε η γυναίκα του κουμπάρου, ακούγοντας το θόρυβο που έκαναν στο κεφαλόσκαλο οι νεοφερμένοι, και ξεκλειδώνοντας την πόρτα.

Ο κουμπάρος κοκάλωσε.

«Άρπα τη λοιπόν!» ψιθύρισε ο υφαντής, κατεβάζοντας τα χέρια.

Η γυναίκα του κουμπάρου ήταν θησαυρός, από εκείνους που δεν είναι σπάνιοι στον κόσμο αυτό. Όπως και άντρας της, δεν καθόταν ποτέ στο σπίτι, και σχεδόν ολημερίς έκανε επισκέψεις σε διάφορες κουτσομπόλες και εύπορες γριές, τις καλόπιανε και έτρωγε με μεγάλη όρεξη ό,τι τη φίλευαν. Τσακωνόταν με τον άντρα της μόνο τα πρωινά, γιατί μόνο τότε τον έβλεπε, αν τον έβλεπε καμιά φορά.

Η καλύβα τους ήταν δυο φορές πιο παλιά από τις βράκες του κοινοτικού γραμματέα: σε κάποια σημεία της στέγης είχε φύγει το άχυρο – οι πάσσαλοι του φράχτη είχαν ξελασκάρει, και γι' αυτό όποιος περνούσε από το φράχτη του κουμπάρου τραβούσε κι έναν πάσσαλο, για να τον έχει στο δρόμο να διώχνει τα σκυλιά.

Шапуваленко. Здравствуй, Остап!

- Здравствуй, сказал, остановившись, ткач.
- Куда идешь?
- А так, иду, куда ноги идут.
- Помоги, человек добрый, мешки снесть! кто-то колядовал, да и кинул посереди дороги. Добром разделимся пополам.
- Мешки? а с чем мешки, с книшами или паляницами?
- Да, думаю, всего есть.

Тут выдернули они наскоро из плетня палки, положили на них мешок и понесли на плечах.

- Куда ж мы понесем его? в шинок? спросил дорогою ткач.
- Оно бы и я так думал, чтобы в шинок; но ведь проклятая жидовка не поверит, подумает еще, что где-нибудь украли; к тому же я только что из шинка. Мы отнесем его в мою хату. Нам никто не помешает: жинки нет дома.
- Да точно ли нет дома? спросил осторожный ткач.
- Слава богу, мы не совсем еще без ума, сказал кум, — черт ли бы принес меня туда, где она. Она, думаю, протаскается с бабами до света.
- Кто там? закричала кумова жена, услышав шум в сенях, произведенный приходом двух приятелей с мешком, и отворяя дверь.

Кум остолбенел.

- Вот тебе на! — произнес ткач, опустя руки.

Кумова жена была такого рода сокровище, каких немало на белом свете. Так же как и ее муж, она почти никогда не сидела дома и почти весь день пресмыкалась у кумушек и зажиточных старух, хвалила и ела с большим аппетитом и дралась только по утрам с своим мужем, потому что в это только время и видела его иногда.

Хата их была вдвое старее шаровар волостного писаря, крыша в некоторых местах была без соломы. Плетня видны были одни остатки, потому что всякий выходивший из дому никогда не брал палки для собак, в надежде, что будет проходить мимо кумова огорода и выдернет любую из его плетня. Печь не топилась дня по три.

Ό,τι αποσπούσε η τρυφερή συμβία από τους πονόψυχους ανθρώπους, το έκρυβε όσο το δυνατόν καλύτερα από το σύζυγο της και συχνά, με το έτσι θέλω, του έπαιρνε τις οικονομίες, αν εκείνος δεν είχε προλάβει να τις ξοδέψει στο καπηλειό.

Του κουμπάρου, παρά τη μόνιμή ψυχραιμία του, δεν του άρεσε να υποχωρεί μπροστά της, γι'αυτό και σχεδόν πάντα έφευγε από το σπίτι με μελανιασμένα μάτια, ενώ το ακριβό του ήμισυ, ξεφυσώντας, έτρεχε να διηγηθεί στις γριές την ατιμία του άντρα της και τους ξυλοδαρμούς της από αυτόν.

Μπορεί λοιπόν να φανταστεί κανείς πόσο ταράχτηκαν, ο κουμπάρος κι ο υφαντής, από μια τέτοια απρόσμενη παρουσία. Αφήνοντας κάτω το σακί, έκαναν να το σκεπάσουν με κάτι κλαδιά, αλλά ήταν αργά: η γυναίκα του κουμπάρου, αν και δεν έβλεπε τόσο καλά με τα γερασμένα μάτια της, το σακί το πρόσεξε.

«Α, ωραία!» είπε με ύφος στο οποίο ζωγραφιζόταν η χαρά του αρπακτικού. «Ωραία, μαζέψατε τόσα πράγματα από τα κάλαντα! Έτσι κάνουν συνήθως οι καλοί άνθρωποι. Αλλά μπα, μάλλον κάπου θα τα σουφρώσατε. Δείξτε μου αμέσως, ακούτε, δείξτε μου, τώρα αμέσως, το σακί σας!»

«Ο φαλακρός δαίμονας θα σου τα δείξει, όχι εμείς», είπε κορδωμένος ο κουμπάρος.»

«Δεν είναι δουλεία σου!» είπε ο υφαντής. «Εμείς καλιαρντίσαμε, όχι εσύ».

«Ναι, θα μου το δείξεις, άχρηστε μεθύστακα!» ούρλιαξε η σύζυγος, δίνοντας μια γροθιά στο σαγόνι του ψηλόλιγνου κουμπάρου και πλησιάζοντας το σακί.

Αλλά ο κουμπάρος και ο υφαντής υπερασπίστηκαν γενναία το σακί και την ανάγκασαν να πισωπατήσει. Πριν προλάβουν καλά καλά να συνέλθουν, η συμβία έτρεξε στην είσοδο κι έφερε τη μασιά. Με έναν επιδέξιο χειρισμό, γράπωσε τον άντρα της από τα χέρια και τον υφαντουργό από την πλάτη, και τώρα στεκόταν πια δίπλα στο σακί.

«Πώς της το επιτρέψαμε αυτό;» είπε ο υφαντής όταν συνήλθε από την έκπληξη.»

«Ε, πώς της το επιτρέψαμε! Εσύ πώς το επέτρεψες!» είπε ψύχραιμα ο κουμπάρος.»

«Φαίνεται ότι η μασιά σας είναι σιδερένια!» είπε μετά από μικρή σιωπή ο υφαντής, ξύνοντας την πλάτη του. «Η γυναίκα μου αγόρασε τον περασμένο χρόνο στο παζάρι μια μασιά, μου έριξε μια, αλλά δεν την κατάλαβα... δε με πόνεσε...»

Στο μεταξύ, ενθουσιασμένη η σύζυγος, αφήνοντας κάτω το λυχνάρι έλυσε το σακί και κοίταξε μέσα.

Все, что ни напрашивала нежная супруга у добрых людей, прятала как можно подалее от своего мужа и часто самоуправно отнимала у него добычу, если он не успевал ее пропить в шинке.

Кум, несмотря на всегдашнее хладнокровие, не любил уступать ей и оттого почти всегда уходил из дому с фонарями под обоими глазами, а дорогая половина, охая, плелась рассказывать старушкам о бесчинстве своего мужа и о претерпенных ею от него побоях.

Теперь можно себе представить, как были озадачены ткач и кум таким неожиданным явлением. Опустивши мешок, они заступили его собою и закрыли полами; но уже было поздно: кумова жена хотя и дурно видела старыми глазами, однако ж мешок заметила.

- Вот это хорошо! сказала она с таким видом, в котором заметна была радость ястреба. Это хорошо, что наколядовали столько! Вот так всегда делают добрые люди; только нет, я думаю, где-нибудь подцепили. Покажите мне сейчас, слышите, покажите сей же час мешок ваш!
- Лысый черт тебе покажет, а не мы, сказал, приосанясь, кум.
- Тебе какое дело? сказал ткач, мы наколядовали, а не ты.
- Нет, ты мне покажешь, негодный пьяница! вскричала жена, ударив высокого кума кулаком в подбородок и продираясь к мешку.

Но ткач и кум мужественно отстояли мешок и заставили ее попятиться назад. Не успели они оправиться, как супруга выбежала в сени уже с кочергою в руках. Проворно хватила кочергою мужа по рукам, ткача по спине и уже стояла возле мешка.

- Что мы допустили ее? сказал ткач, очнувшись.
- Э, что мы допустили! а отчего ты допустил? сказал хладнокровно кум.
- У вас кочерга, видно, железная! сказал после небольшого молчания ткач, почесывая спину. Моя жинка купила прошлый год на ярмарке кочергу, дала пивкопы, та ничего... не больно.

Между тем торжествующая супруга, поставив на пол каганец, развязала мешок и заглянула в него.

Όμως, σίγουρα, τα γερασμένα μάτια της, που τόσο καλά είδαν το σακί, αυτή τη φορά την πρόδωσαν.

- «Α, μα εδώ υπάρχει ολόκληρο αγριογούρουνο!» φώναξε, χτυπώντας χαρούμενα τα χέρια της.
- «Αγριογούρουνο! Άκουσες, ολόκληρο αγριογούρουνο!» σκούντησε ο υφαντής τον κουμπάρο. «Εσύ φταις για όλα!» «Τι να κάνουμε!» είπε ο κουμπάρος, ανασηκώνοντας τους ώμους.
- «Πώς τι; Τι καθόμαστε; Να πάρουμε το σακί Έλα όρμα!»

Πίσω! Άς' το κάτω! Είναι δικό μας αγριογούρουνο αυτό!» φώναξε ορμώντας μπροστά ο υφαντής.

«Φύγε, φύγε από δω, διαβολογύναικο! Δεν είναι δικό σου!» έλεγε πλησιάζοντας ο κουμπάρος.

Η συμβία του άρπαξε πάλι τη μασιά, αλλά εκείνη τη στιγμή ο Τσουμπ βγήκε από το σακί και στάθηκε καταμεσής του δωματίου, ανακλαδιζόμενος, σαν άνθρωπος που μόλις ξύπνησε από ύπνο βαθύ.

Η γυναίκα του κουμπάρου έσκουξε, χτυπώντας το πάτωμα με τα χέρια, κι όλοι έμειναν με το στόμα ανοιχτό.

- «Μα, τι αγριογούρουνο λέει αυτή η χαζή! Σιγά μην είμαι αγριογούρουνο!» είπε ο γερο-Τσουμπ γουρλώνοντας τα μάτια.
- «Για δες, άνθρωπο πέταξαν στο σακί!» είπε ο υφαντής πισωπατώντας τρομοκρατημένος. «Ό,τι θέλεις πες μου, βρέξ' τες μου, αν θες, αλλά νομίζω ότι εδώ έχει βάλει το χεράκι του ο δαίμονας. Δε χωράει τέτοιος άντρας να βγει από το φεγγίτη!».
- «Είναι ο κουμπάρος!» φώναξε, κοιτώντας ένα γύρο ο κουμπάρος.
- « Κι εσύ ποιος νόμιζες ότι είναι!» είπε ο Τσουμπ γελώντας πονηρά. «Καλό αστείο σας έπαιξα, έτσι; Θέλατε να με φάτε για χοιρινό! Περιμένετε, θα σας χαροποιήσω κι άλλο: στο σακί υπάρχει κάτι ακόμα, αν όχι αγριογούρουνο, τότε σίγουρα γουρουνάκι γάλακτος ή άλλο ζωντανό. Από κάτω μου κάτι κουνιόταν ασταμάτητα».

Ο υφαντής και ο κουμπάρος όρμησαν στο σακί, η νοικοκυρά του σπιτιού πλησίασε από την άλλη μεριά, και ο καβγάς θα επαναλαμβανόταν, αν ο διάκος, βλέποντας τώρα ότι δεν μπορούσε πια να κρυφτεί, δεν ξεπρόβαλλε μέσα από το σακί.

Η γυναίκα του κουμπάρου, κοκαλώνοντας, άφησε το πόδι που είχε πιάσει στην προσπάθεια της να τραβήξει το διάκο από το σακί.

«Να κι άλλος ένας!» φώναξε φοβισμένος ο υφαντής. «Ένας διάβολος ξέρει τι γίνεται στον κόσμο... το κεφάλι μου γυρίζει... ούτε σαλάμια ούτε

Но, верно, старые глаза ее, которые так хорошо увидели мешок, на этот раз обманулись.

- Э, да тут лежит целый кабан! вскрикнула она, всплеснув от радости в ладоши.
- Кабан! слышишь, целый кабан! толкал ткач кума. А все ты виноват!
- Что ж делать! произнес, пожимая плечами, кум.
- Как что? чего мы стоим? отнимем мешок! ну, приступай!
- Пошла прочь! пошла! это наш кабан! кричал, выступая, ткач.
- Ступай, ступай, чертова баба! это не твое добро! говорил, приближаясь, кум.

Супруга принялась снова за кочергу, но Чуб в это время вылез из мешка и стал посреди сеней, потягиваясь, как человек, только что пробудившийся от долгого сна.

Кумова жена вскрикнула, ударивши об полы руками, и все невольно разинули рты.

- Что ж она, дура, говорит: кабан! Это не кабан! — сказал кум, выпуча глаза.
- Вишь, какого человека кинуло в мешок! сказал ткач, пятясь от испугу. Хоть что хочешь говори, хоть тресни, а не обошлось без нечистой силы. Ведь он не пролезет в окошко!
- Это кум! вскрикнул, вглядевшись, кум.
- А ты думал кто? сказал Чуб, усмехаясь. Что, славную я выкинул над вами штуку? А вы небось хотели меня съесть вместо свинины? Постойте же, я вас порадую: в мешке лежит еще что-то, если не кабан, то, наверно, поросенок или иная живность. Подо мною беспрестанно что-то шевелилось.

Ткач и кум кинулись к мешку, хозяйка дома уцепилась с противной стороны, и драка возобновилась бы снова, если бы дьяк, увидевши теперь, что ему некуда скрыться, не выкарабкался из мешка.

Кумова жена, остолбенев, выпустила из рук ногу, за которую начала было тянуть дьяка из мешка.

- Вот и другой еще!- вскрикнул со страхом ткач, — черт знает как стало на свете... голова идет кругом... не колбас и не паляниц, а людей

πίτες, ανθρώπους πετάνε τώρα μέσα στα σακιά!»

«Είναι ο διάκος!» ψέλλισε κατάπληκτος, περισσότερο από όλους, ο Τσουμπ: «Μάλιστα! Για δες η Σολόχα! Μπες στο σακί... Κοιτάζω κι εγώ, γεμάτο τα τσαρδί της από σακιά... Τώρα τα κατάλαβα όλα:Σε κάθε σακί βρίσκονταν δυο άνθρωποι. Κι εγώ νόμιζα ότι μονάχα εμένα... για δες η Σολόχα!»

Οι κοπέλες παραξενεύτηκαν λίγο που δε βρήκαν το ένα σακί. «Τι να γίνει, θα κάνουμε και χωρίς αυτό», τιτίβισε η Οξάνα. Έπιασαν όλες μαζί το άλλο σακί και το έριξαν πάνω στο έλκηθρο.

Ο κοινοτάρχης αποφάσισε να σωπάσει, με τη σκέψη πως, αν φώναξε να τον αφήσουν κάτω και να λύσουν το σακί, τα ανόητα κοριτσάκια θα φοβούνταν, θα το έβαζαν στα πόδια, νομίζοντας ότι στο σακούλι κάθεται ο διάβολος, κι εκείνος θα έμενε στη μέση του δρόμου, μπορεί κι ως την άλλη μέρα.

Οι κοπέλες στο μεταξύ, πιασμένες αγαπημένα από τα χέρια, όρμησαν σαν ανεμοστρόβιλος μπροστά, με το έλκηθρο να τριζοβολά πάνω στο χιόνι. Τα πιο πολλά τρελοκόριτσα κάθισαν όρθια στα πέδιλα του έλκηθρου, οι υπόλοιπες κοπέλες ξάπλωσαν σχεδόν πάνω στο κεφάλι του κοινοτάρχη. Ο αρχηγός αποφάσισε να τα υποστεί όλα. Τελικά, φτάσανε, άνοιξαν διάπλατα την πόρτα και χαχανίζοντας έσυραν το σακί.

«Για να δούμε τι έχει εδώ μέσα», φώναξαν όλες μαζί, ορμώντας να το λύσουν. Στο σημείο αυτό, ο λόξιγκας που δε σταμάτησε να παιδεύει τον κοινοτάρχη όση ώρα καθόταν στο σακί, δυνάμωσε τόσο, που ξαφνικά εκείνος άρχισε να βήχει και να ρεύεται στη διαπασών.

«Αχ, μα εδώ κάποιος είναι!» φώναξαν όλες μαζί και έτρεξαν να βγουν έξω.

«Τι στο δαίμονα! Γιατί τρέχετε σαν ζεματισμένες;» είπε ο Τσουμπ, μπαίνοντας εκείνη την ώρα.

«Αχ, μπαμπάκο μου!» ψέλλισε η Οξάνα, «κάποιος είναι μέσα στο σακί!»

«Στο σακί; Πού το βρήκατε αυτό το σακί;»

«Ο σιδεράς το πέταξε στη μέση του δρόμου», είπαν όλες μαζί.

«Μάλιστα, το είπα, δεν το είπα;»... σκέφτηκε ο Τσουμπ.

«Τι φοβηθήκατε, λοιπόν; Για να δούμε. Έλα, άνθρωπέ μου, και σε παρακαλώ μη θυμώνεις που δε σε αποκαλούμε με το όνομα και το επώνυμο, βγες από το σακί!»

Ο κοινοτάρχης βγήκε.

кидают в мешки!

- Это дьяк! — произнес изумившийся более всех Чуб. — Вот тебе на! ай да Солоха! посадить в мешок... То-то, я гляжу, у нее полная хата мешков... Теперь я все знаю: у нее в каждом мешке сидело по два человека. А я думал, что она только мне одному... Вот тебе и Солоха!

Девушки немного удивились, не найдя одного мешка. "Нечего делать, будет с нас и этого", — лепетала Оксана. Все принялись за мешок и взвалили его на санки.

Голова решился молчать, рассуждая: если он закричит, чтобы его выпустили и развязали мешок, — глупые дивчата разбегутся, подумают, что в мешке сидит дьявол, и он останется на улице, может быть, до завтра.

Девушки между тем, дружно взявшись за руки, полетели, как вихорь, с санками по скрыпучему снегу. Множество, шаля, садилось на санки; другие взбирались на самого голову. Голова решился сносить все. Наконец проехали, отворили настежь двери в сенях и хате и с хохотом втащили мешок.

- Посмотрим, что-то лежит тут, закричали все, бросившись развязывать. Тут икотка, которая не переставала мучить голову во все время сидения его в мешке, так усилилась, что он начал икать и кашлять во все горло.
- Ax, тут сидит кто-то! закричали все и в испуге бросились вон из дверей.
- Что за черт! куда вы мечетесь как угорелые? сказал, входя в дверь, Чуб.
- Ax, батько! произнесла Оксана, в мешке сидит кто-то!
- В мешке? где вы взяли этот мешок?
- Кузнец бросил его посередь дороги, сказали все вдруг.

"Ну, так, не говорил ли я?.." — подумал про себя Чуб.

- Чего ж вы испугались? посмотрим. А ну-ка, чоловиче, прошу не погневиться, что не называем по имени и отчеству, вылезай из мешка!

Голова вылез.

«Ααα!» φώναξαν οι κοπέλες.

Και ο κοινοτάρχης τρύπωσε στο γνωστό μέρος», έλεγε μέσα του ο Τσουμπ, αγανακτισμένος, παρατηρώντας τον από την κορφή ως τα νύχια. «Για δες!... Αχ!... περισσότερα δεν μπόρεσε να πει. Ο κοινοτάρχης δεν ήταν λιγότερο αμήχανος και δεν ήξερε πώς ν' αρχίσει.

- «Κάνει κρύο έξω;» είπε απευθυνόμενος στον Τσουμπ.
- «Έχει παγωνιά», αποκρίθηκε ο Τσουμπ. «Επίτρεψέ μου να σε ρωτήσω, με τι αλείφεις τις μπότες σου, με κατσικίσιο λίπος ή με κατράμι;»

Δεν ήθελε να πει αυτό. Ήθελε να ρωτήσει, πώς εσύ, κοινοτάρχης άνθρωπος, βρέθηκες στο σακί; Αλλά δεν κατάλαβε πώς του βγήκε εντελώς άλλο πράγμα.

- «Με κατράμι, είναι καλύτερα!» είπε ο κοινοτάρχης. «Άντε, γεια σου Τσουμπ!» συμπλήρωσε, και κατεβάζοντας χαμηλά το σκούφο του βγήκε από το σπίτι.
- «Γιατί ρώτησα, έτσι στα χαζά, με τι αλείφει τις μπότες του;» ψιθύρισε ο Τσουμπ κοιτάζοντας την πόρτα, απ' όπου είχε μόλις βγει ο κοινοτάρχης.
- «Α, βρε Σολόχα, τέτοιον άνθρωπο και να τον βάλεις στο σακί!... για δες το διαβολοθήλυκο! Κι εγώ ο βλάκας... μα πού είναι αυτό το καταραμένο σακί;»
- «Το πέταξα στη γωνιά, δεν έχει πια τίποτα μέσα», είπε η Οξάνα.
- «Εμένα μου λες, δεν έχει τίποτα! Για φέρτε το εδώ, εκεί μέσα είναι και άλλος! Τινάξτε το καλά... τι, όχι;... είδες, το καταραμένο θηλυκό! Κι όταν την κοιτάς, μοιάζει με αγία, σαν να μην έχει αρτυθεί ποτέ της».

Όμως, ας αφήσουμε τον Τσουμπ να αναμασάει τη στενοχώρια του, άπραγος, κι ας γυρίσουμε στο σιδερά, γιατί έξω έχει φτάσει πια εννιά η ώρα.

Στην αρχή, ο Βακούλα τρομοκρατήθηκε, όταν σηκώθηκε πάνω από τη γη τόσο ψηλά, που δεν μπορούσε να διακρίνει πια τίποτα κάτω, και πέταξε σαν μύγα τόσο κοντά στο ίδιο το φεγγάρι ώστε, αν δεν είχε παραμερίσει λίγο, ο σκούφος του θα είχε αγκιστρωθεί σε μια από τις κόχες του. Λίγο αργότερα, ωστόσο, ξεθάρρεψε κι άρχισε να αστειεύεται με το διάβολο. Τα πάντα ήταν ολόφωτα εκεί ψηλά. Η ατμόσφαιρα, με μια πολύ ελαφριά ασημένια πάχνη, ήταν διαυγής. Φαίνονταν τα πάντα. Κι έτσι μπόρεσε να δει πώς πέρασε σαν ανεμοστρόβιλος από δίπλα τους, καθισμένος πάνω στην πήλινη χύτρα του, ένας αλχημιστής. Και να δει τα αστέρια, μαζεμένα σε σωρό, να παίζουν τυφλόμυγα. Και μια ορδή από πνεύματα να

- Ах! вскрикнули девушки.
- И голова влез туда же, говорил про себя Чуб в недоумении, меряя его с головы до ног, вишь как!.. более он ничего не мог сказать.

Голова сам был не меньше смущен и не знал, что начать.

- Должно быть, на дворе холодно? сказал он, обращаясь к Чубу.
- Морозец есть, отвечал Чуб. А позволь спросить тебя, чем ты смазываешь свои сапоги, смальцем или дегтем?

Он хотел не то сказать, он хотел спросить: "Как ты, голова, залез в этот мешок?" — но сам не понимал, как выговорил совершенно другое.

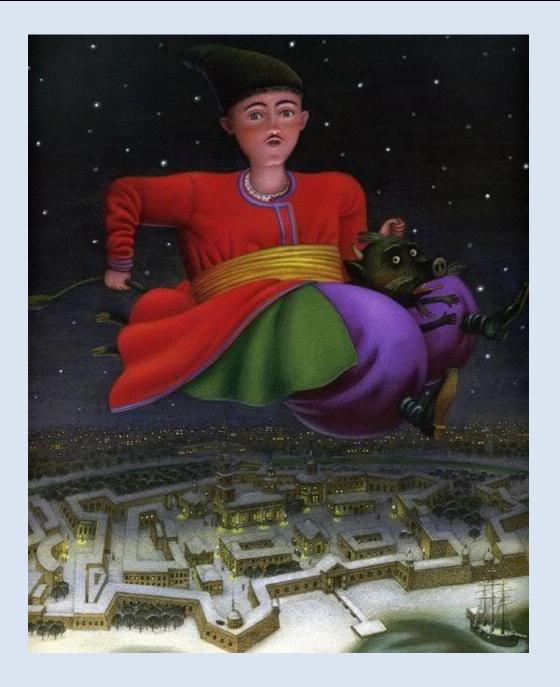
- Дегтем лучше! сказал голова. Ну, прощай, Чуб! И, нахлобучив капелюхи, вышел из хаты.
- Для чего спросил я сдуру, чем он мажет сапоги! произнес Чуб, поглядывая на двери, в которые вышел голова.
- Ай да Солоха! эдакого человека засадить в мешок!.. Вишь, чертова баба! А я дурак... да где же тот проклятый мешок?
- Я кинула его в угол, там больше ничего нет, сказала Оксана.
- Знаю я эти штуки, ничего нет! подайте его сюда: там еще один сидит! Встряхните его хорошенько... Что, нет?.. Вишь, проклятая баба! А поглядеть на нее как святая, как будто и скоромного никогда не брала в рот.

Но оставим Чуба изливать на досуге свою досаду и возвратимся к кузнецу, потому что уже на дворе, верно, есть час девятый.

Сначала страшно показалось Вакуле, когда поднялся он от земли на такую высоту, что ничего уже не мог видеть внизу, и пролетел как муха под самым месяцем так, что если бы не наклонился немного, то зацепил бы его шапкою. Однако ж мало спустя он ободрился и уже стал подшучивать над чертом. Его забавляло до крайности, как черт чихал и кашлял, когда он снимал с шеи кипарисный крестик и подносил к нему. Нарочно поднимал он руку почесать голову, а черт, думая, что его собираются крестить, летел еще быстрее. Все было светло в вышине. Воздух в легком серебряном тумане был прозрачен. Все было видно, и даже можно было заметить, как

υψώνεται εκεί πάνω, σύννεφο ολόκληρο. Κι ένα δαίμονα που χόρευε πάνω στο φεγγάρι, κι έβγαλε το καπέλο του και υποκλίθηκε βλέποντας το σιδερά να καλπάζει. Κι ένα σκουπόξυλο κάποιας μάγισσας, που επέστρεφε μοναχό στη βάση του... Κι άλλα πολλά μικροπράγματα που συνάντησαν στο δρόμο τους.

вихрем пронесся мимо их, сидя в горшке, колдун; как звезды, собравшись в кучу, играли в жмурки; как клубился в стороне облаком целый рой духов; как плясавший при месяце черт снял шапку, увидавши кузнеца, скачущего верхом; как летела возвращавшаяся назад метла, на которой, видно, только что съездила куда нужно ведьма... много еще дряни встречали они.

Ο σιδεράς πετούσε αρκετή ώρα, όταν ξάφνου είδε να ξεπροβάλλει κάτω χαμηλά, σαν φωτιά, η Πετρούπολη, που συνέβη τότε να είναι φωταγωγημένη. Ο διάβολος πέρασε μέσα από κάτι ξύλινα τείχη, μετατράπηκε σε άλογο, κι ο σιδεράς είδε τον εαυτό του πάνω σε ένα γρήγορο άτι καταμεσής του δρόμου.

Все, видя кузнеца, на минуту останавливалось поглядеть на него и потом снова неслось далее и продолжало свое; кузнец все летел; и вдруг заблестел перед ним Петербург весь в огне. (Тогда была по какому-то случаю иллюминация.) Черт, перелетев через шлагбаум, оборотился в коня, и кузнец увидел себя на лихом бегуне середи улицы.

Θεούλη μου! Τι φασαρία, τι κρότοι, τι λάμψη! Κι από τις δυο μεριές υψώνονταν τετραώροφοι τοίχοι. Τα πέταλα των αλόγων κι ο κρότος από τις ρόδες προκαλούσαν χαλασμό, κι έρχονταν από παντού. Τα σπίτια υψώνονταν δεξιά κι αριστερά και νόμιζες πως σηκώνονταν πάνω από το έδαφος, σε κάθε βήμα. Οι γέφυρες έτρεμαν. Οι άμαξες πετούσαν. Οι αμαξάδες φώναζαν. Το χιόνι έτριζε κάτω από χίλια ιπτάμενα από όλες τις κατευθύνσεις έλκηθρα. Οι πεζοί στριμώχνονταν δίπλα στα σπίτια, και οι τεράστιες σκιές τους τρεμόπαιζαν πάνω στους τοίχους, αγγίζοντας με τα κεφάλια τους τις καμινάδες και τις στέγες. Με κατάπληξη κοιτούσε ο σιδεράς ένα γύρο. Του φάνηκε πως όλα τα κτίρια είχαν στρέψει πάνω του τα αναρίθμητα πυρωμένα μάτια τους. Είδε τόσους πολλούς άρχοντες, με φοδραρισμένες απ' έξω γούνες, που δεν ήξερε πια σε ποιον να πρωτοβγάλει το καπέλο.

«Θεούλη μου, τι αρχοντολόι είναι τούτο δω!» σκέφτηκε ο σιδεράς. «Όλοι αυτοί οι γουνοφόροι είναι τουλάχιστον πάρεδροι! Κι εκείνοι που τσουλάνε σ' αυτά τα παράξενα κουβούκλια με τα τζάμια, αυτοί, αν δεν είναι δήμαρχοι, τότε σίγουρα είναι επίτροποι, μπορεί και παραπάνω». Τα λόγια του διακόπηκαν από το διάβολο!

«Πάμε κατευθείαν στην τσαρίνα;» «Όχι φοβάμαι» σκέφτηκε ο σιδεράς. « Κάπου εδώ, δεν ξέρω, έμειναν οι Ζαπορόγοι που πέρασαν το φθινόπωρο από την Ντικάνκα. Τότε είχαν ξεκινήσει να πάνε στην τσαρίνα, να της παρουσιάσουν τα αιτήματά τους. Ίσως πρέπει να τους συμβουλευτώ λίγο. Ε, σατανά, μπες στην τσέπη μου και πήγαινέ με στους Ζαπορόγους!»

Μέσα σα ένα λεπτό, ο διάβολος ζάρωσε κι έγινε τόσο μικρός, που μπήκε χωρίς δυσκολία στην τσέπη του.

Και ο Βακούλα δεν πρόλαβε να δει πώς βρέθηκε μπροστά σε ένα μεγάλο κτίριο, πώς βρέθηκε σε μια σκάλα, άνοιξε μια πόρτα και πισωπάτησε από τη λάμψη μιας όμορφης αίθουσας... Αλλά αναθάρρησε όταν αναγνώρισε τους ίδιους εκείνους Ζαπορογους, που είχαν περάσει από την Ντικάνκα, να κάθονται πάνω σε μεταξωτούς οντάδες, έχοντας διπλωμένες από κάτω τους τις αλειμμένες με κατράμι μπότες τους, και καπνίζοντας ένα πολύ δυνατό ταμπάκο, που συνήθως λεγόταν κόρεσκα.

- « Γεια σας, αρχόντοι! Να σας έχει καλά ο Θεός! Να, λοιπόν, που ξανασυναντιόμαστε!» είπε ο σιδερας πλησιάζοντας και κάνοντας μια βαθιά υπόκλιση.
- « Ποιος είναι αυτός;» ρώτησε τον παραδιπλανό του ο άντρας, που καθόταν ακριβώς μπροστά στο σιδερά.

Боже мой! стук, гром, блеск; по обеим сторонам громоздятся четырехэтажные стены; стук копыт коня, звук колеса отзывались громом и отдавались с четырех сторон; домы росли и будто подымались из земли на каждом шагу; мосты дрожали; кареты летали; извозчики, форейторы кричали; снег свистел под тысячью летящих со всех сторон саней; пешеходы жались и теснились под домами, унизанными плошками, и огромные тени их мелькали по стенам, досягая головою труб и крыш. С изумлением оглядывался кузнец на все стороны. Ему казалось, что все домы устремили на него свои бесчисленные огненные очи и глядели. Господ в крытых сукном шубах он увидел так много, что не знал, кому шапку снимать.

"Боже ты мой, сколько тут панства! — подумал кузнец. — Я думаю, каждый, кто ни пройдет по улице в шубе, то и заседатель, то и заседатель! а те, что катаются в таких чудных бричках со стеклами, те когда не городничие, то, верно, комиссары, а может, еще и больше". Его слова прерваны были вопросом черта:

"Прямо ли ехать к царице?"
"Нет, страшно, — подумал кузнец. — Тут где-то, не знаю, пристали запорожцы, которые проезжали осенью чрез Диканьку. Они ехали из Сечи с бумагами к царице; все бы таки посоветоваться с ними".

- Эй, сатана, полезай ко мне в карман да веди к запорожцам!

Черт в одну минуту похудел и сделался таким маленьким, что без труда влез к нему в карман.

А Вакула не успел оглянуться, как очутился перед большим домом, вошел, сам не зная как, на лестницу, отворил дверь и подался немного назад от блеска, увидевши убранную комнату; но немного ободрился, узнавши тех самых запорожцев, которые проезжали через Диканьку, сидевших на шелковых диванах, поджав под себя намазанные дегтем сапоги, и куривших самый крепкий табак, называемый обыкновенно корешками.

- Здравствуйте, панове! помогай бог вам! вот где увиделись! сказал кузнец, подошевши близко и отвесивши поклон до земли.
- Что там за человек? спросил сидевший перед самым кузнецом другого, сидевшего подалее.

- «Δε με γνωρίσατε;» είπε ο σιδεράς. «Εγώ είμαι, ο Βακούλα, ο σιδεράς! Όταν περνάγατε το φθινόπωρο από την Ντικάνκα, μείνατε μαζί μου, να σας δίνει ο Θεός υγεία και μακροημέρευση, δυο ολόκληρες μέρες. Έβαλα μάλιστα καινούργιο άξονα μπροστινή ρόδα της καρότσας σας!»
- «Α!» είπε ο ίδιος πάντα Ζαπορόγος, «είναι ο σιδεράς που ζωγραφίζει σπουδαία. Γεια σου, πατριώτη, τι σε φέρνει μέχρι εδώ;»
- «Να, ήθελα να ρίξω μια ματιά, λένε...»
- «Τι, πατριώτη», είπε ανακαθίζοντας ο Ζαπορόγος, και θέλοντας να δείξει ότι μπορεί να μιλάει και ρωσικά « τ' είνι η μιγάλη πόλη;»

Ο σιδεράς δεν ήθελε να ντροπιαστεί και να φανεί αρχάριος. Μάλιστα, όπως είχαν την ευκαιρία να δουν και στη συνέχεια, ήξερε κι αυτός τη γλώσσα των γραμματιζούμενων.

«Επαρχία διάσημη!» αποκρίθηκε αδιάφορα, «δεν μπορώ να πω, κτίρια ψηλότατα, πίνακες κρέμονται τεμάχια σπουδαία. Πολλά κτίρια είναι ζωγραφισμένα μέχρι υπερβολής με γράμματα από λεπτοδουλεμένο χρυσό. Δεν μπορώ να πω, παράξενη αναλογία!»

Οι Ζαπορόγοι, ακούγοντας το σιδερά να εκφράζεται τόσο άνετα, σχημάτισαν πολύ θετική γνώμη για το άτομό του.

- «Αργότερα θα συζητήσουμε μαζί σου περισσότερο, πατριώτη. Τώρα πάμε στην τσαρίνα».
- «Στην τσαρίνα; Κάντε μου τη χάρη, αρχόντοι, πάρτε με μαζί σας!»
- «Εσένα;», ρώτησε ο Ζαπορόγος, με το ίδιο ύφος που μιλάει ένας θείος στον τετράχρονο ανιψιό του, που του ζητάει να τον καθίσει στο μεγάλο, στο πραγματικό άλογο.
- «Τι θα κάνεις εκεί; Όχι, δεν επιτρέπεται». Λέγοντάς το αυτό, το πρόσωπό του πήρε μια έκφραση που σήμαινε πολλά. «Εμείς, αδελφέ, θα κουβεντιάσουμε με την τσαρίνα για τα δικά μας».

«Πάρτε με!» επέμενε ο σιδεράς. «Παρακάλεσέ τους!» ψιθύρισε σιγά στο διάβολο, δίνοντας μια γροθιά στην τσέπη του.

Δεν πρόλαβε να το πει αυτό, κι ο άλλος Ζαπορόγος είπε:

- «Ας τον πάρουμε, βρε αδέλφια!»
- «Ας τον πάρουμε, λοιπόν!» είπαν οι υπόλοιποι.
- «Φόρα ένα ρούχο σαν τα δικά μας».

- А вы не познали? сказал кузнец, это я, Вакула, кузнец! Когда проезжали осенью через Диканьку, то прогостили, дай боже вам всякого здоровья и долголетия, без малого два дни. И новую шину тогда поставил на переднее колесо вашей кибитки!
- A! сказал тот же запорожец, это тот самый кузнец, который малюет важно. Здорово, земляк, зачем тебя бог принес?
- А так, захотелось поглядеть, говорят...
- Что же земляк, сказал, приосанясь, запорожец и желая показать, что он может говорить и по-русски, што балшой город?

Кузнец и себе не хотел осрамиться и показаться новичком, притом же, как имели случай видеть выше сего, он знал и сам грамотный язык.

- Губерния знатная! — отвечал он равнодушно. — Нечего сказать: домы балшущие, картины висят скрозь важные. Многие домы исписаны буквами из сусального золота до чрезвычайности. Нечего сказать, чудная пропорция!

Запорожцы, услышавши кузнеца, так свободно изъясняющегося, вывели заключение очень для него выгодное.

- После потолкуем с тобою, земляк, побольше; теперь же мы едем сейчас к царице.
- К царице? А будьте ласковы, панове, возьмите и меня с собою!
- Тебя? произнес запорожец с таким видом, с каким говорит дядька четырехлетнему своему воспитаннику, просящему посадить его на настоящую, на большую лошадь.
- Что ты будешь там делать? Нет, не можно. При этом на лице его выразилась значительная мина. Мы, брат, будем с царицей толковать про свое.
- Возьмите! настаивал кузнец. Проси! шепнул он тихо черту, ударив кулаком по карману.

Не успел он этого сказать, как другой запорожец проговорил:

- Возьмем его, в самом деле, братцы!
- Пожалуй, возьмем! произнесли другие.
- Надевай же платье такое, как и мы.

Ο σιδεράς ετοιμαζόταν να φορέσει ένα πράσινο καφτάνι, όταν αίφνης άνοιξε η πόρτα και ένας άντρας με σιρίτια τους είπε ότι είναι καιρός να πηγαίνουν.

Μαγικά του φάνηκαν όλα του σιδερά, όταν βρέθηκε σε μια τεράστια άμαξα, ταλαντευόμενη πάνω σε σούστες, κι είδε να παρελαύνουν δεξιά κι αριστερά του τετραώροφα κτίρια κι άκουσε να βροντοκοπά κάτω από τα πόδια των πόδια των αλόγων ο πλακοστρωμένος δρόμος.

«Θεέ μου, τι φως!» σκεφτόταν ο σιδεράς, «στα μέρη μας ούτε την ημέρα δεν είναι τόσο φωτεινά».

Οι άμαξες σταμάτησαν μπροστά στο ανάκτορο. Οι Ζαπορόγοι βγήκαν, μπήκαν σε ένα μεγαλοπρεπές χολ και άρχισαν να ανεβαίνουν μια αστραφτερά φωταγωγημένη σκάλα.

«Ποπό, τι σκάλα!» ψιθύρισε μέσα του ο σιδεράς, «λυπάσαι και να την πατήσεις. Και τι στολίδια: λένε ψέματα τα παραμύθια! Διαβολεμένα ψέματα! Θεέ μου, τι κουπαστή! Τι δουλειά! Εδώ, μόνο το σίδερο κοστίζει πενήντα ρούβλια!»

Αφού ανέβηκαν τη σκάλα, οι Ζαπορόγοι πέρασαν την πρώτη αίθουσα. Δειλά ακολουθούσε πίσω τους ο σιδεράς, με φόβο πως σε κάθε του βήμα θα γλιστρήσει στο παρκέ. Διέσχισαν τρεις αίθουσες κι ο σιδεράς έπεφτε από έκπληξη σε έκπληξη. Μπαίνοντας στην τέταρτη αίθουσα, αυθόρμητα πλησίασε έναν πίνακα που κρεμόταν στον τοίχο.

Ήταν η Παναγία με το θείο βρέφος στην αγκαλιά: «Τι εικόνα! Τι μαγική ζωγραφική!» συλλογίστηκε. « Πόπό, λες κι είναι έτοιμη να σου μιλήσει! Σαν ζωντανή! Και το θείο βρέφος! Έχει τα χεράκια του σφιγμένα, και χαμογελάει, το καημενούλι! Και τι χρώματα! Θεέ μου, τι χρώματα! Νομίζω ότι εδώ δεν έχουν χρησιμοποιήσει ούτε ίχνος, μόνο πράσινο και κόκκινο. Και το γαλάζιο τόσο φωτεινό! Σπουδαία δουλειά! Θα πρέπει η επίστρωση να έγινε με λευκό. Παρά τις καταπληκτικές αυτές ζωγραφιές, η χάλκινη τούτη πετούγια», συνέχισε πλησιάζοντας την πόρτα και ψαχουλεύοντας την κλειδαριά, «είναι ακόμα πιο αξιοθαύμαστη. Τι καθαρή κατεργασία! Νομίζω ότι όλα τούτα κόστισαν πανάκριβα και τα 'φτιάξαν σίγουρα γερμανοί σιδεράδες...»

Θα μπορούσε να συλλογίζεται για πολύ ακόμα ο σιδεράς, αν δεν τον σκουντούσε ένας θαλαμηπόλος με σιρίτια θυμίζοντάς του ότι δεν πρέπει να μένει πίσω από τους υπόλοιπους. Οι Ζαπορόγοι διέσχισαν δυο ακόμα αίθουσες και σταμάτησαν. Εκεί, τους πρόσταξαν να περιμένουν. Στην αίθουσα υπήρχαν κάμποσοι στρατηγοί, με χρυσοκέντητες στολές. Οι Ζαπορόγοι υποκλίθηκαν προς όλες τις μεριές και στάθηκαν ο ένας δίπλα στον άλλον.

Ένα λεπτό αργότερα, μπήκε, με μια ολόκληρη

Кузнец схватился натянуть на себя зеленый жупан, как вдруг дверь отворилась и вошедший с позументами человек сказал, что пора ехать.

Чудно снова показалось кузнецу, когда он понесся в огромной карете, качаясь на рессорах, когда с обеих сторон мимо его бежали назад четырехэтажные домы и мостовая, гремя, казалось, сама катилась под ноги лошадям.

"Боже ты мой, какой свет! — думал про себя кузнец. — У нас днем не бывает так светло".

Кареты остановились перед дворцом. Запорожцы вышли, вступили в великолепные сени и начали подыматься на блистательно освещенную лестницу.

- Что за лестница! — шептал про себя кузнец, — жаль ногами топтать. Экие украшения! Вот, говорят, лгут сказки! кой черт лгут! боже ты мой, что за перила! какая работа! тут одного железа рублей на пятьдесят пошло!

Уже взобравшись на лестницу, запорожцы прошли первую залу. Робко следовал за ними кузнец, опасаясь на каждом шагу поскользнуться на паркете. Прошли три залы, кузнец все еще не переставал удивляться. Вступивши в четвертую, он невольно подошел к висевшей на стене картине.

Это была пречистая дева с младенцем на руках. "Что за картина! что за чудная живопись! — рассуждал он, — вот, кажется, говорит! кажется, живая! а дитя святое! и ручки прижало! и усмехается, бедное! а краски! боже ты мой, какие краски! тут вохры, я думаю, и на копейку не пошло, все ярь да бакан; а голубая так и горит! важная работа! должно быть, грунт наведен был блейвасом. Сколь, однако ж, ни удивительны сии малевания, но эта медная ручка, — продолжал он, подходя к двери и щупая замок, — еще большего достойна удивления. Эк какая чистая выделка! это всё, я думаю, немецкие кузнецы, за самые дорогие цены делали..."

Может быть, долго еще бы рассуждал кузнец, если бы лакей с галунами не толкнул его под руку и не напомнил, чтобы он не отставал от других. Запорожцы прошли еще две залы и остановились. Тут велено им было дожидаться. В зале толпилось несколько генералов в шитых золотом мундирах. Запорожцы поклонились на все стороны и стали в кучу.

Минуту спустя вошел в сопровождении целой

συνοδεία, ένας γεροδεμένος άντρας με μεγαλόπρεπο παράστημα, ντυμένος με στολή χατμάνου και κίτρινες μπότες. Τα μαλλιά του ήταν ανακατωμένα, το ένα του μάτι λίγο στραβό, στο πρόσωπο ζωγραφιζόταν κάποια υπερτονισμένη μεγαλοπρέπεια, και όλες του οι κινήσεις μαρτυρούσαν τη συνήθεια να προστάζει. Οι στρατηγοί, που πηγαινοέρχονταν με ύψος αρκετά αλαζονικό μέσα στις χρυσοκέντητες στολές τους, ταράχτηκαν, και με βαθιές υποκλίσεις έδειξαν πως ρουφούσαν κάθε του λέξη και κάθε του κίνηση, έτοιμοι να εκπληρώσουν αμέσως κάθε επιθυμία

Ο χατμάνος όμως ούτε που έδωσε σημασία, απλώς κούνησε ελαφρά το κεφάλι και κατευθύνθηκε προς τους Ζαπορόγους.

Οι Ζαπορόγοι υποκλίσαν ίσαμε κάτω.

- «Είστε όλες εδώ;» ρώτησε εκείνος αργά, προφέροντας τις λέξεις λίγο ένρινα.
- «Νι, ούλι, πατ'ρούλι!» αποκρίθηκαν οι Ζαπορόγοι, υποκλινόμενοι εκ νέου.
- «Μην ξεχάσετε να μιλήσετε έτσι όπως σας οπμήνεωα».
- «Ούχι, πατ'ρούλι, διν θα ξ'χάσουμε».
- «Αυτός είναι ο τσάρος;» ρώτησε ο σιδεράς έναν από τους Ζαπορόγους.
- «Ποιος τσάρος, καημένε! Αυτός είναι ο ίδιος ο Ποτέμκιν», απάντησε εκείνος.

Στο διπλανό δωμάτιο ακούστηκαν φωνές, και ο σιδεράς δεν ήξερε πού να πρωτοκοιτάξει μέσα στο πλήθος των κυριών που μπήκαν, με τα ατλαζένια φορέματα με τις μακριές ουρές, και τους αυλικούς με τα χρυσοκέντητα καφτάνια και τις αλογοουρές τους. Έβλεπε μόνο μια λάμψη και τίποτα παραπάνω. Οι Ζαπορόγοι έπεσαν ξαφνικά καταγής και φώναξαν με μια φωνή:

- «Ελέησέ μας, μητερούλα! Ελέησε!» Ο σιδεράς, μη βλέποντας τίποτα, ξάπλωσε πρόθυμα στο πάτωμα.
- «Σηκωθείτε!» ακούστηκε από πάνω του μια προστακτική και μαζί ευχάριστη φωνή. Κάποιοι από τους αυλικούς κινήθηκαν και σκούντησαν τους Ζαπορόγους.
- «Δε σηκωνόμαστε, μητερούλα! Δε σηκωνόμαστε! Καλύτερα να πεθάνουμε, αλλά δε θα σηκωθούμε!» φώναζαν οι Ζαπορόγοι.
- Ο Ποτέμκιν δάγκωσε τα χείλη του. Τελικά πλησίασε ο ίδιος και κάτι ψιθύρισε προστακτικά σε έναν από τους Ζαπορόγους. Οι Ζαπορόγοι σηκώθηκαν αμέσως.

Τότε πήρε το Θάρρος κι ο σιδεράς, και σήκωσε το

свиты величественного роста, довольно плотный человек в гетьманском мундире, в желтых сапожках. Волосы на нем были растрепаны, один глаз немного крив, на лице изображалась какая-то надменная величавость, во всех движениях видна была привычка повелевать. Все генералы, которые расхаживали довольно спесиво в золотых мундирах, засуетились, и с низкими поклонами, казалось, ловили его каждое слово и даже малейшее движение, чтобы сейчас лететь выполнять его.

Но гетьман не обратил даже и внимания, едва кивнул головою и подошел к запорожцам.

Запорожцы отвесили все поклон в ноги.

- Все ли вы здесь? спросил он протяжно, произнося слова немного в нос.
- Та, вси, батько! отвечали запорожцы, кланяясь снова.
- Не забудете говорить так, как я вас учил?
- Нет батько, не позабудем.
- Это царь? спросил кузнец одного из запорожцев.
- Куда тебе царь! это сам Потемкин, отвечал

В другой комнате послышались голоса, и кузнец не знал, куда деть свои глаза от множества вошедших дам в атласных платьях с длинными хвостами и придворных в шитых золотом кафтанах и с пучками назади. Он только видел один блеск и больше ничего. Запорожцы вдруг все пали на землю и закричали в один голос:

- Помилуй, мамо! помилуй! Кузнец, не видя ничего, растянулся и сам со всем усердием на полу.
- Встаньте, прозвучал над ними повелительный и вместе приятный голос. Некоторые из придворных засуетились и толкали запорожцев.
- Не встанем, мамо! не встанем! умрем, а на встанем! кричали запорожцы.

Потемкин кусал себе губы, наконец подошел сам и повелительно шепнул одному из запорожцев. Запорожцы поднялись.

Тут осмелился и кузнец поднять голову и

κεφάλι και είδε να στέκεται μπροστά του μια μάλλον κοντή γυναίκα, κάπως μάλιστα παχουλή, πουδραρισμένη, με γαλάζια μάτια και με εκείνο το μεγαλοπρεπώς χαμογελαστό ύψος, που ήξερε τόσο καλά να υποτάσσει τα πάντα και που μπορούσε να ανήκει μόνο σε μια αυτοκράτειρα.

«Ο εκλαμπρότατος υποσχέθηκε να με γνωρίσει σήμερα με το λαό μου, που μέχρι τώρα δεν έχω δει ακόμα», έλεγε η κυρία με τα γαλάζια μάτια, περιεργαζόμενη τους Ζαπορόγους. «Σας υποδέχτηκαν καλά εδώ;» συνέχισε, πλησιάζοντάς τους.

«Νι, φχαρ'στούμι, μιτιρούλα! Η τροφοδοσία είναι καλή, αν και τα αρνιά εδώ δεν έχουν καμιά σχέση με τα δικά μας στο Ζαπορόζιε, γιατί να μη ζήσουμε λοιπόν με κάποιον τρόπο κι εμείς;...»

Ο Ποτέμκιν συνοσυνοφρυώθηκε, βλέποντας ότι οι Ζαπορόγοι έλεγαν εντελώς άλλα από εκείνα που τους είχε δασκαλέψει...

Ένας από τους Ζαπορόγους βγήκε κορδωμένος μπροστά:

«Έλεος, μητερούλα! Τι σε κάνει να θυμώνεις με τον πιστό λαό σου; Σάμπως, δώσαμε το χέρι στον καταραμένο τον Τάταρο; Σάμπως, συμφωνήσαμε για κάτι με τον Τούρκο; Σάμπως σε προδώσαμε με πράξεις ή με σκέψεις; Γιατί λοιπόν τέτοια δυσμένεια; Πρώτα ακούσαμε πως έδωσες προσταγές να χτιστούν φρούρια εναντίον μας. Έπειτα ακούσαμε ότι θέλεις να μας μετατρέψεις σε τουφεκάδες. Τώρα ακούμε για νέες συμφορές. Σε τι έφταιξαν οι πολεμιστές του Ζαπορόζιε; Επειδή πέρασαν το στρατό σου μέσα από το Περεκόπ και βοήθησαν τους στρατηγούς σου να σφάξουν τους Κριμαίους;...»

Ο Ποτέμκιν σιωπούσε και αδιάφορα καθάριζε με ένα μικρό βουρτσάκι τα μπριλάντια με τα οποία ήταν γεμάτα τα χέρια του.

«Και τι θέλετε, λοιπόν;» ρώτησε με ενδιαφέρον η Αικατερίνη.

Οι Ζαπορόγοι κοιτάχτηκαν μεταξύ τους με νόημα.

«Τώρα είναι η ώρα! Η τσαρίνα ρωτάει τι θέλετε!» είπε μέσα του ο σιδεράς και αίφνης έπεσε στο πάτωμα.

«Η τσαρική μεγαλειότητά σας μη διατάξετε να με αποκεφαλίσουν, διατάξετε να με λυπηθούν! Από τι υλικό, μη θυμώνει η τσαρική χάρη σας, έχουν γίνει τα γοβάκια που φοράτε στα πόδια σας; Νομίζω πως καμιά κεντήστρα, πουθενά στον κόσμο, δεν μπορεί να φτιάξει τέτοια. Αχ, Θεούλη μου, και να φορούσε τέτοια γοβάκια η αγαπημένη μου!»

Η άνασσα έσκασε στα γέλια. Οι αυλικοί επίσης. Ο

увидел стоявшую перед собою небольшого роста женщину, несколько даже дородную, напудренную, с голубыми глазами, и вместе с тем величественно улыбающимся видом, который так умел покорять себе все и мог только принадлежать одной царствующей женщине.

- Светлейший обещал меня познакомить сегодня с моим народом, которого я до сих пор еще не видала, говорила дама с голубыми глазами, рассматривая с любопытством запорожцев. Хорошо ли вас здесь содержат? продолжала она, подходя ближе.
- Та спасиби, мамо! Провиянт дают хороший, хотя бараны здешние совсем не то, что у нас на Запорожье, почему ж не жить как-нибудь?..

Потемкин поморщился, видя, что запорожцы говорят совершенно не то, чему он их учил...

Один из запорожцев, приосанясь, выступил вперед:

- Помилуй, мамо! зачем губишь верный народ? чем прогневили? Разве держали мы руку поганого татарина; разве соглашались в чемлибо с турчином; разве изменили тебе делом или помышлением? За что ж немилость? Прежде слыхали мы, что приказываешь везде строить крепости от нас; после слушали, что хочешь поворотить в карабинеры; теперь слышим новые напасти. Чем виновато запорожское войско? тем ли, что перевело твою армию через Перекоп и помогло твоим енералам порубать крымцев?...

Потемкин молчал и небрежно чистил небольшою щеточкою свои бриллианты, которыми были унизаны его руки.

 Чего же хотите вы? — заботливо спросила Екатерина.

Запорожцы значительно взглянули друг на друга.

"Теперь пора! Царица спрашивает, чего хотите!" — сказал сам себе кузнец и вдруг повалился на землю.

- Ваше царское величество, не прикажите казнить, прикажите миловать! Из чего, не во гнев будь сказано вашей царской милости, сделаны черевички, что на ногах ваших? Я думаю, ни один швец ни в одном государстве на свете не сумеет так сделать. Боже ты мой, что, если бы моя жинка надела такие черевики!

Государыня засмеялась. Придворные

Ποτέμκιν συνοφρυώθηκε κάπως και ύστερα χαμογέλασε. Οι Ζαπορόγοι άρχισαν να σκουντάνε το σιδερά, πιστεύοντας πως είχε χάσει τα λογικά του.

«Σήκω!» είπε τρυφερά η άνασσα, «αν θέλεις τόσο πολύ να έχεις τέτοια γοβάκια, θα τα έχεις.

Φέρτε του αμέσως τα πιο ακριβά γοβάκια, με το χρυσό! Αλήθεια, μου αρέσει αυτός αυθορμητισμός! Ορίστε...», συνέχισε η άνασσα στρέφοντας τα μάτια της σε κάποιον που στεκόταν απόμερα, με γεμάτο αλλά ελαφρώς χλομό πρόσωπο, του οποίου η σεμνή ρεντιγκότα με τα μεγάλα μαργαριταρένια κουμπιά μαρτυρούσε ότι δεν ανήκε στον κύκλο των αυλικών, «να θέμα αντάξιο της ευφυέστατης πένας σας!»

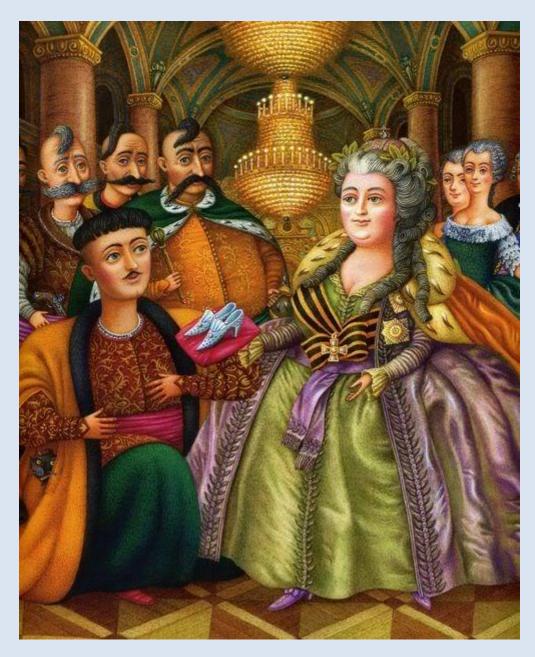
- «Είστε, αυτοκρατορική μεγαλειότητά σας, υπερβολικά ευμενής. Εδώ χρειάζεται τουλάχιστον ένας Λαφοντέν!» απαντούσε, υποκλινόμενος. Ο άνθρωπος με τα μαργαριταρένια κουμπιά.
- «Στο λόγο μου, θα σας οω ότι μέχρι τώρα είμαι τρελαμένη με τον «Καπετάνιο» σας. Είναι υπέροχος! Αλλά», συνέχισε η άνασσα, απευθυνόμενη και πάλι στους Ζαπορόγους, « άκουσα ότι στη Σετζ, εκεί σε σας, ποτέ δεν παντρεύονται».
- «Μα πώς, μιτ'ρούλα! Ο άνθρωπος, το ξέρεις και μόνη σου, χωρίς γυναίκα δεν μπορεί να ζήσει», απάντησε ο ίδιος εκείνος Ζαπορόγος, που κουβέντιαζε με το σιδερά, και ο σιδεράς τα 'χασε ακούγοντας τον Ζαπορόγο, που ήξερε τόσο καλά την επίσημη γλώσσα, να μιλάει με την τσαρίνα, λες και το έκανε επίτηδες, με την πιο άξεστη, χωριάτικη λαλιά. «Πονηρός κόσμος!» σκέφτηκε . «Σίγουρα θα έχει τους λόγους του που το κάνει αυτό»
- Έμείς δεν είμαστε καλόγεροι» συνέχισε ο Ζαπορόγος, «αλλά αμαρτωλοί άνθρωποι. Μας αρέσει, όπως και ολωνών των άλλων χριστιανών, η καλοπέραση. Υπάρχουν μεταξύ μας όχι λίγοι, που έχουν γυναίκες, αλλά δε ζούνε μαζί τους στη Σετς. Υπάρχουν κι αυτοί που έχουν γυναίκες στην Πολωνία. Υπάρχουν κι εκείνοι που έχουν γυναίκες στην Ουκρανία. Υπάρχουν κι εκείνοι που έχουν γυναίκες ακόμα και στην Τουρκιά».

Εκείνη τη στιγμή φέρανε στο σιδερά τα γοβάκια.

засмеялись тоже. Потемкин и хмурился и улыбался вместе. Запорожцы начали толкать под руку кузнеца, думая, не с ума ли он сошел.

- Встань! сказала ласково государыня. Если так тебе хочется иметь такие башмаки, то это нетрудно сделать.
- Принесите ему сей же час башмаки самые дорогие, с золотом! Право, мне очень нравится это простодушие! Вот вам, продолжала государыня, устремив глаза на стоявшего подалее от других средних лет человека с полным, но несколько бледным лицом, которого скромный кафтан с большими перламутровыми пуговицами, показывал, что он не принадлежал к числу придворных, предмет, достойный остроумного пера вашего!
- Вы, ваше императорское величество, слишком милостивы. Сюда нужно, по крайней мере, Лафонтена! отвечал, поклонясь, человек с перламутровыми пуговицами.
- По чести скажу вам: я до сих пор без памяти от вашего "Бригадира". Вы удивительно хорошо читаете! Однако ж, продолжала государыня, обращаясь снова к запорожцам, я слышала, что на Сечи у вас никогда не женятся.
- Як же, мамо! ведь человеку, сама знаешь, без жинки нельзя жить, отвечал тот самый запорожец, который разговаривал с кузнецом, и кузнец удивился, слыша, что этот запорожец, зная так хорошо грамотный язык, говорит с царицею, как будто нарочно, самым грубым, обыкновенно называемым мужицким наречием. "Хитрый народ! подумал он сам себе, верно, недаром он это делает".
- Мы не чернецы, продолжал запорожец, а люди грешные. Падки, как и все честное христианство, до скоромного. Есть у нас не мало таких, которые имеют жен, только не живут с ними на Сечи. Есть такие, что имеют жен в Польше; есть такие, что имеют жен в Украйне; есть такие, что имеют жен и в Турещине.

В это время кузнецу принесли башмаки.

«Θεούλη μου, τι κέντημα είναι τούτο!» φώναξε από τη χαρά του, αρπάζοντας τα γοβάκια.

«Η αυτοκρατορική μεγαλειότητά σας! Ε, λοιπόν, όταν φοράς τέτοια παπούτσια στα πόδια, με τα οποία, όπως θα περίμενε κανείς, υψηλοτάτη, σίγουρα μπορείτε και να γλιστράτε κάνοντας φιγούρες ακόμα και στον πάγο, τότε πώς πρέπει να είναι αυτά τα ποδαράκια; Νομίζω, το λιγότερο, από αγνή ζάχαρη».

Η άνασσα, η οποία όντως είχε τα πιο καλλίγραμμα και θεσπέσια πόδια, δεν μπορούσε να μη χαμογελάσει, ακούγοντας ένα τέτοιο κομπλιμέντο από τα χείλη του απλοϊκού σιδερά, ο οποίος με τα ρούχα του Ζαπορόγου μπορούσε να θεωρηθεί κι όμορφος, παρά το μελαψό του πρόσωπο.

Χαρούμενος από μια τόσο ευμενή προσοχή, ο σιδεράς ήθελε να ρωτήσει την τσαρίνα για όλα:

- Боже ты мой, что за украшение! — вскрикнул он радостно, ухватив башмаки.

— Ваше царское величество! Что ж, когда башмаки такие на ногах и в них, чаятельно, ваше благородие, ходите и на лед ковзаться, какие ж должны быть самые ножки? думаю, по малой мере из чистого сахара.

Государыня, которая точно имела самые стройные и прелестные ножки, не могла не улыбнуться, слыша такой комплимент из уст простодушного кузнеца, который в своем запорожском платье мог почесться красавцем, несмотря на смуглое лицо.

Обрадованный таким благосклонным вниманием, кузнец уже хотел было расспросить

είναι αλήθεια ότι τσάροι τρώνε μόνο μέλι και τα λοιπά, αλλά ένιωσε ότι οι Ζαπορόγοι τον σκουντούσαν στα πλευρά, κι έτσι αποφάσισε να σωπάσει. Κι όταν η άνασσα στράφηκε στους γέροντες και άρχισε να τους ρωτάει πώς ζούνε στη Σετς, τι συνήθειες έχουν πισωπατώντας, έσκυψε προς την τσέπη του και είπε σιγανά: «Πάρε με από δω γρήγορα!» και ξαφνικά βρέθηκε πίσω από τα ξύλινα τείχη.

- «Πνίγηκε! Μα τον Θεό, πνίγηκε! Να, να μην ξανακουνηθώ από τη θέση μου, αν δεν πνίγηκε!» τραύλιζε η χοντρή υφάντρα, στο κέντρο μιας παρέας γυναικών στην Ντικάνκα, καταμεσής του δρόμου.
- «Γιατί, μήπως είμαι καμιά ψεύτρα; Μήπως έκλεψα την αγελάδα κανενός; Μάτιασα κανέναν και δε με πιστεύουνε;» φώναξε μια γυναίκα με κοζάκικο ζιπούνι και κατακόκκινη μύτη, χειρονομώντας: «Να, να μην ξαναβάλω νερό στο στόμα μου, αν η γριά Περεπερτσίχα δεν είδε με τα ίδια της τα μάτια πως κρεμάστηκε ο σιδεράς!»
- «Κρεμάστηκε ο σιδεράς; Τώρα μάλιστα!» είπε ο κοινοτάρχης βγαίνοντας από του Τσουμπ και πλησιάζοντας τις γυναίκες που κουβέντιαζαν.
- «Πες καλύτερα να μην ξαναβάλεις ποτέ βότκα στο στόμα σου, γριά μεθυστακαλού!» απάντησε η υφάντρα. «Πρέπει να είναι κανείς τρελός όσο του λόγου σου για να πάει να κρεμαστεί! Πνίγηκε, πνίγηκε στο ρέμα! Εκείνο που ξέρω εγώ είναι ότι ήσουνα πριν από λίγο στο καπηλειό»
- «Σιχαμένη! Είδες, άρχισε τώρα να με κατηγορεί!» διαμαρτυρήθηκε οργισμένη η γυναίκα με την κατακόκκινη μύτη. «Εσύ να σωπαίνεις, άχρηστη! Λες και δεν ξέρω ότι ο διάκος έρχεται σπίτι σου κάθε βράδυ!»

Η υφάντρα φούντωσε.

- «Τι πράγμα; Ο διάκος; Σε ποιον πάει ο διάκος; Γιατί λες ψέματα;»
- «Ο διάκος;» ρώτησε πλησιάζοντας την παρέα των γυναικών που καβγάδιζαν η διάκαινα, που φορούσε μια κάπα από γούνα λαγού, καλυμμένη με μπλε γυαλιστερό ύφασμα. «Τώρα θα σας πω εγώ με το διάκο! Ποια μίλησε για το διάκο;»
- «Να, τούτην εδώ επισκέπτεται ο διάκος!» είπε η γυναίκα με την μπλαβιά μύτη δείχνοντας την υφάντρα.
- «Α, ώστε εσύ είσαι σκύλα», είπε η διακαινα, ορμώντας στην υφάντρα. «Ώστε εσύ, μάγισσα, τον ζαλίζεις και τον ποτίζεις κακό βοτάνι, για να έρχεται σ' εσένα!»
- «Παράτα με, σατανά!» έλεγε πισωπατώντας η υφάντρα.

хорошенько царицу о всем: правда ли, что цари едят один только мед да сало, и тому подобное; но, почувствовав, что запорожцы толкают его под бока, решился замолчать; и когда государыня, обратившись к старикам, начала расспрашивать, как у них живут на Сечи, какие обычаи водятся, — он, отошедши назад, нагнулся к карману, сказал тихо: "Выноси меня отсюда скорее!" — и вдруг очутился за шлагбаумом.

- Утонул! ей-богу, утонул! вот чтобы я не сошла с этого места, если не утонул! лепетала толстая ткачиха, стоя в куче диканьских баб посереди улицы.
- Что ж, разве я лгунья какая? разве я у когонибудь корову украла? разве я сглазила кого, что ко мне не имеют веры? кричала баба в козацкой свитке, с фиолетовым носом, размахивая руками. Вот чтобы мне воды не захотелось пить, если старая Переперчиха не видела собственными глазами, как повесился кузнец!
- Кузнец повесился? вот тебе на! сказал голова, выходивший от Чуба, остановился и протеснился ближе к разговаривавшим.
- Скажи лучше, чтоб тебе водки не захотелось пить, старая пьяница! отвечала ткачиха, нужно быть такой сумасшедшей, как ты, чтобы повеситься! Он утонул! утонул в пролубе! Это я так знаю, как то, что ты была сейчас у шинкарки.
- Срамница! вишь, чем стала попрекать! гневно возразила баба с фиолетовым носом. Молчала бы, негодница! Разве я не знаю, что к тебе дьяк ходит каждый вечер?

Ткачиха вспыхнула.

- Что дьяк? к кому дьяк? что ты врешь?
- Дьяк? пропела, теснясь к спорившим, дьячиха, в тулупе из заячьего меха, крытом синею китайкой.
- Я дам знать дьяка! Кто это говорит дьяк?
- А вот к кому ходит дьяк! сказала баба с фиолетовым носом, указывая на ткачиху.
- Так это ты, сука, сказала дьячиха, подступая к ткачихе, так это ты, ведьма, напускаешь ему туман и поишь нечистым зельем, чтобы ходил к тебе?
- Отвяжись от меня, сатана! говорила, пятясь, ткачиха.

«Φύγε από δω, καταραμένη μάγισσα, που να μην προκάμεις να δεις παιδιά, άχρηστη! Φτου!...» είπε η διάκαινα και έφτυσε καταπρόσωπο την υφάντρα.

Η υφάντρα επιχείρησε να κάνει το ίδιο, αλλά κατά λάθος έφτυσε το αξύριστο γένι του κοινοτάρχη, ο οποίος, για να ακούει καλύτερα, είχε μπει ανάμεσα στις γυναίκες που βρίζονταν.

«Α, απαίσιο θηλυκό! Φώναξε ο κοινοτάρχης σκουπίζοντας με το μανίκι του το πρόσωπο και σηκώνοντας το μαστίγιό του. Η κίνηση αυτή τις έκανε να σκορπίσουν, βρίζοντας προς όλες τις κατευθύνσεις.

«Τι σίχαμα!» επαναλάμβανε συνεχίζοντας να σκουπίζεται. «Ώστε ο σιδεράς πνίγηκε! Θεούλη μου, και τι σπουδαίος ζωγράφος ήταν! Τι ωραία μαχαίρια, δρεπάνια, άροτρα ήξερε να σμιλεύει! Και τι δυνατός ήταν! Ναι», συνέχισε συλλογισμένος, «τέτοιοι άνθρωποι δεν υπάρχουν πολλοί στο χωριό μας. Και το είχα καταλάβει, καθισμένος μέσα στο σακί, ότι ο δύστυχος δεν ήταν καθόλου στα κέφια του.

Όστε έτσι, λοιπόν, ο σιδεράς! Ήταν, αλλά τώρα δεν είναι πια! Κι εγώ που ετοιμαζόμουν να πεταλώσω σ' αυτόν την παρδαλή φοράδα μου...»

Γεμάτος με τέτοιες χριστιανικές σκέψεις, ο κοινοτάρχης κίνησε για το σπίτι του.

Η Οξάνα σάστισε όταν τα νέα έφτασαν ως αυτήν. Δεν πίστευε πολύ στα μάτια της Περεπερτσίχα και στα κουτσομπολιά των γυναικών: ήξερε ότι ο σιδεράς ήταν αρκετά θεοσεβούμενος και δε θα αποφάσιζε να καταστρέψει την ψυχή του.

Αλλά, αν όντως έφυγε από το χωριό, αποφασισμένος να μην ξαναγυρίσει; Και σιγά μη βρεθεί σε άλλον τόπο τέτοιο παλικάρι σαν το σιδερά! Πόσο την αγαπούσε! Άντεχε περισσότερο από όλους τα καπρίτσια της!

Η πεντάμορφη στριφογυρνούσε όλη τη νύχτα κάτω από την κουβέρτα της, πότε στο ένα πλευρό πότε στο άλλο, και δεν μπορούσε να αποκοιμηθεί. Άλλοτε πεταγόταν επάνω, και με την αφοπλιστική της γύμνια, που το σκοτάδι της νύχτας την έκρυβε κι απ' αυτή την ίδια, σχεδόν φωναχτά μάλωνε τον εαυτό της, και άλλοτε κουλουριασμένη σε μια άκρη του κρεβατιού προσπαθούσε να μη σκέφτεται τίποτα. Όμως σκεφτόταν. Κι έκαιγε ολόκληρη. Όσπου να φτάσει το πρωί, ήταν ερωτευμένη με το σιδερά μέχρι τα μπούνια.

Ο Τσουμπ δεν εκδήλωσε ούτε χαρά ούτε λύπη για την τύχη του Βακόύλα. Τις σκέψεις του τις απασχολούσε άλλο πράγμα. Δεν μπορούσε με τίποτα να ξεχάσει την προδοσία της Σολόχας και νυσταγμένος δε σταματούσε να τη βρίζει.

Ξημέρωσε. Η εκκλησία γέμισε με κόσμο πριν καν

- Вишь, проклятая ведьма, чтоб ты не дождала детей своих видеть, негодная! Тьфу!.. — Тут дьячиха плюнула прямо в глаза ткачихе.

Ткачиха хотела и себе сделать то же, но вместо того плюнула в небритую бороду голове, который, чтобы лучше все слышать, подобрался к самим спорившим.

- А, скверная баба! закричал голова, обтирая полою лицо и поднявши кнут. Это движение заставило всех разойтиться с ругательствами в разные стороны.
- Экая мерзость! повторял он, продолжая обтираться. Так кузнец утонул! Боже ты мой, а какой важный живописец был! какие ножи крепкие, серпы, плуги умел выковывать! Что за сила была! Да, продолжал он, задумавшись, таких людей мало у нас на селе. То-то я, еще сидя в проклятом мешке, замечал, что бедняжка был крепко не в духе.

Вот тебе и кузнец! был, а теперь и нет! А я собирался было подковать свою рябую кобылу!...

И, будучи полон таких христианских мыслей, голова тихо побрел в свою хату.

Оксана смутилась, когда до нее дошли такие вести. Она мало верила глазам Переперчихи и толкам баб; она знала, что кузнец довольно набожен, чтобы решиться погубить свою душу.

Но что, если он в самом деле ушел с намерением никогда не возвращаться в село? А вряд ли и в другом месте где найдется такой молодец, как кузнец! Он же так любил ее! Он долее всех выносил ее капризы!

Красавица всю ночь под своим одеялом поворачивалась с правого бока на левый, с левого на правый — и не могла заснуть. То, разметавшись в обворожительной наготе, которую ночной мрак скрывал даже от нее самой, она почти вслух бранила себя; то, приутихнув, решалась ни о чем не думать — и все думала. И вся горела; и к утру влюбилась по уши в кузнеца.

Чуб не изъявил ни радости, ни печали об участи Вакулы. Его мысли заняты были одним: он никак не мог позабыть вероломства Солохи и сонный не переставал бранить ее.

Настало утро. Вся церковь еще до света была

φωτίσει η μέρα. Ηλικιωμένες γυναίκες, με άσπρες μαντίλες και άσπρες μπλούζες, σταυροκοπιούνταν ευλαβικά στην είσοδο της εκκλησίας. Οι αρχόντισσες, άλλες με πράσινες και κίτρινες ζακέτες και άλλες με γαλάζια καφτάνια και χρυσαφιούς φιόγκους από πίσω, στέκονταν μπροστά από αυτές. Οι κοπελιές, με αμέτρητες πολύχρωμες κορδέλες πλεγμένες στα μαλλιά και λαμπερά περιδέραια, σταυρούς και δουκάτα στο λαιμό, προσπαθούσαν να πλησιάσουν το εικονοστάσι.

Αλλά πριν από όλους στέκονταν οι άρχοντες και οι απλοί χωρικοί με τα μουστάκια τους, τα τσουλούφια τους, τους χοντρούς, σβέρκους τους και τα φρεσκοξυρισμένα σαγόνια τους, οι πιο πολλοί με κάπες, κάτω από τις οποίες ξεπετάγονταν άσπρες ή μπλε μάλλινες μπλούζες.

Όλα τα πρόσωπα, όπου κι αν κοιτούσες, ήταν γιορτινά. Ο κοινοτάρχης γλειφόταν, με τη σκέψη του στο σαλάμι που θα απολάμβανε σε λίγο. Οι κοπελιές ονειροπολούσαν για το πώς θα γλιστρούσαν αργότερα πάνω στους πάγους παρέα με τους νεαρούς. Οι γριές, πιο πρόθυμα από ποτέ άλλοτε, προσεύχονταν. Σε όλη την εκκλησία ακούγονταν οι γονυκλισίες του κοζάκου Σβερμπιγκούζ.

Μόνο η Οξάνα στεκόταν σαν να μην ήταν ο εαυτός της... Προσευχόταν και δεν προσευχόταν. Στην καρδιά της είχαν φωλιάσει τόσα διαφορετικά συναισθήματα, το ένα πιο στενάχωρο από το άλλο, το ένα πιο θλιβερό από το άλλο, που στο πρόσωπό της αποτυπώθηκε όλη η σαστιμάρα του κόσμου. Δάκρυα τρεμόπαιζαν στα μάτια της.

Τα κορίτσια δεν μπορούσαν να καταλάβουν την αιτία και δεν υποψιάζονταν ότι ευθυνόταν γι' αυτό ο σιδεράς. Ωστόσο, ο σιδεράς δεν απασχολούσε μόνο την Οξάνα. Όλοι οι χωριανοί είχαν προσέξει ότι η γιορτή δεν ήταν και τόσο γιορτή. Ότι κάτι έλειπε.

Ο διάκος, προς μεγάλη στενοχώρια του, μετά την περιπέτεια με το σακί είχε βραχνιάσει και ψέλλιζε με φωνή που μόλις ακουγόταν. Είναι αλήθεια ότι ο επισκέπτης του ο ψάλτης έπιανε θαυμάσια τα μπάσα, αλλά πόσο καλύτερα θα ήταν αν παρευρισκόταν κι ο σιδεράς, ο οποίος πάντα, μόλις άρχιζαν το Πάτερ ημών ή το Χερουβικό, ανέβαινε στο αναλόγιο και έψελνε από εκεί κατά τον τρόπο που ψέλνουν και στην Πολτάβα. Επιπλέον, μόνο εκείνος είχε τη θέση του εκκλησιαστικού επίτροπου. Τέλειωσε ο όρθρος και μετά τον όρθρο τέλειωσε κι η λειτουργία... Πού, στ' αλήθεια, χάθηκε αυτός ο σιδεράς;

Πολύ πολύ νωρίς, πριν ακόμα καλοξημερώσει, ο διάβολος με το σιδερά είχαν επιστρέψει πίσω στο χωριό. Μέσα σε μια στιγμή, ο Βακούλα βρέθηκε στο σπίτι του. Εκείνη την ώρα λάλησε ο πετεινός. «Που πας;» είπε ο Βακούλα, αρπάζοντας από την

полна народа. Пожилые женщины в белых намитках, в белых суконных свитках набожно крестились у самого входа церковного. Дворянки в зеленых и желтых кофтах, а иные даже в синих кунтушах с золотыми назади усами, стояли впереди их. Дивчата, у которых на головах намотана была целая лавка лент, а на шее монист, крестов и дукатов, старались пробраться еще ближе к иконостасу.

Но впереди всех были дворяне и простые мужики с усами, с чубами, с толстыми шеями и только что выбритыми подбородками, все большею частию в кобеняках, из-под которых выказывалась белая, а у иных и синяя свитка.

На всех лицах, куда ни взглянь, виден был праздник. Голова облизывался, воображая, как он разговеется колбасою; дивчата помышляли о том, как они будут ковзаться с хлопцами на льду; старухи усерднее, нежели когда-либо, шептали молитвы. По всей церкви слышно было, как козак Свербыгуз клал поклоны.

Одна только Оксана стояла как будто не своя: молилась и не молилась. На сердце у нее столпилось столько разных чувств, одно другого досаднее, одно другого печальнее, что лицо ее выражало одно только сильное смущение; слезы дрожали на глазах.

Дивчата не могли понять этому причины и не подозревали, чтобы виною был кузнец. Однако ж не одна Оксана была занята кузнецом. Все миряне заметили, что праздник — как будто не праздник; что как будто все чего-то недостает.

Как на беду, дьяк после путешествия в мешке охрип и дребезжал едва слышным голосом; правда, приезжий певчий славно брал баса, но куда бы лучше, если бы и кузнец был, который всегда, бывало, как только пели "Отче наш" или "Иже херувимы", всходил на крылос и выводил оттуда тем же самым напевом, каким поют и в Полтаве. К тому же он один исправлял должность церковного титара. Уже отошла заутреня; после заутрени отошла обедня... куда же это, в самом деле, запропастился кузнец?

Еще быстрее в остальное время ночи несся черт с кузнецом назад. И мигом очутился Вакула около своей хаты. В это время пропел петух. "Куда? закричал он, ухватя за хвост хотевшего убежать черта, — постой, приятель, еще не все: я

ουρά το διάβολο, που το σκάσει. « Περίμενε. Φίλε, δεν τελειώσαμε: δε σε ευχαρίστησα ακόμα». Παίρνοντας τότε το καμουτσί του, του έριξε τρία χτυπήματα, κι ο δύστυχος ο διάβολος βάλθηκε να τρέχει σαν χωριάτης που του τις έβρεξε ο χωροφύλακας. Κι έτσι, αντί να ξεγελάει, να παρασέρνει και να ανακατώνει τους άλλους, ο εχθρός του ανθρώπινου γένους την είχε πάθει ο ίδιος.

Κατόπιν τούτου, ο Βακούλα δρασκέλισε το κατώφλι, σωριάστηκε στο άχυρο και κοιμήθηκε μέχρι το μεσημέρι. Όταν ξύπνησε, φοβήθηκε βλέποντας ότι ο ήλιος είχε ανέβει ψηλά. «Έχασα τον όρθρο και την πρωινή λειτουργία!» Στο σημείο αυτό ο ευυπόληπτος σιδεράς έπεσε σε μεγάλη θλίψη, στη σκέψη ότι ο Θεός, τιμωρώντας τον για την αμαρτωλή πρόθεση του να χάσει την ψυχή του, του έστειλε επίτηδες τον ύπνο, που τον εμπόδισε να παραβρεθεί στην επίσημη γιορτή στην εκκλησία.

Ωστόσο ησύχασε κάπως, όταν σκέφτηκε ότι την επόμενη εβδομάδα θα μπορούσε να εξομολογηθεί γι' αυτό στον παπά, κι από σήμερα κιόλας θα έκανε πενήντα μετάνοιες το χρόνο. Έριξε μια ματιά ένα γύρο στο σπίτι. Δεν ήταν κανείς εκεί. Φαίνεται ότι η Σολόχα δεν είχε επιστρέψει ακόμα.

Προσεχτικά έβγαλε κάτω από το πουκάμισό του τα γοβάκια, θαύμασε μια ακόμα φορά την ακριβή δουλειά που είχαν επάνω και αναλογίστηκε τα συμβάντα της προηγούμενης νύχτας. Νίφτηκε, ντύθηκε όσο καλύτερα γινόταν, με τα ίδια εκείνα ρούχα που πάρει από τους Ζαπορόγους, έβαλε από το σεντούκι τον καινούργιο του σκούφο, τον μυτερό, από γούνα προβάτου, που δεν είχε φορέσει ακόμα ούτε μια φορά από τότε που τον είχε αγοράσει στην Πολτάβα. Έβγαλε και την καινούργια πολύχρωμη ζώνη. Τα έβαλε όλα μαζί το μαστίγιο σε ένα μαντίλι και τράβηξε κατευθείαν για του Τσουμπ.

Ο Τσουμπ γούρλωσε τα μάτια μόλις μπήκε ο σιδεράς, και δεν ήξερε τι να θαυμάσει: το ότι ο σιδεράς είχε αναστηθεί, το ότι είχε τολμήσει να πάει σπίτι του, ή το ότι είχε στολιστεί τόσο κομψά και έμοιαζε με Ζαπορόγο. Αλλά ακόμα περισσότερο τα έχασε όταν ο Βακούλα έλυσε το μαντίλι και ακούμπησε μπροστά του έναν καινούργιο σκούφο και μια ζώνη, που παρόμοιά τους δεν είχε δει το χωριό, κι ο ίδιος γονάτισε μπροστά του και είπε με ικετευτική φωνή:

« Κάνε μου τη χάρη, πατερούλη, μην οργίζεσαι! Να και το μαστίγιο. Χτύπα με όσο τραβάει η ψυχή σου, παραδίνομαι. Μετανιώνω για όλα. Χτύπα με, μόνο μην οργίζεσαι! Κάποτε ήσουν αδερφοποιτός με το μακαρίτη τον πατέρα μου, μαζί ψωμί κι αλάτι τρώγατε και μαζί τα πίνατε».

Ο τσουμπ, με κρυφή ικανοποίηση, έβλεπε πως ο

еще не поблагодарил тебя". Тут, схвативши хворостину, отвесил он ему три удара, и бедный черт припустил бежать, как мужик, которого только что выпарил заседатель. Итак, вместо того чтобы провесть, соблазнить и одурачить других, враг человеческого рода был сам одурачен.

После сего Вакула вошел в сени, зарылся в сено и проспал до обеда. Проснувшись, он испугался, когда увидел, что солнце уже высоко: "Я проспал заутреню и обедню!" Тут благочестивый кузнец погрузился в уныние, рассуждая, что это, верно, бог нарочно, в наказание за грешное его намерение погубить свою душу, наслал сон, который не дал даже ему побывать в такой торжественный праздник в церкви.

Но, однако ж, успокоив себя тем, что в следующую неделю исповедается в этом попу и с сегодняшнего же дня начнет бить по пятидесяти поклонов через весь год, заглянул он в хату; но в ней не было никого. Видно, Солоха еще не возвращалась.

Бережно вынул он из пазухи башмаки и снова изумился дорогой работе и чудному происшествию минувшей ночи; умылся, оделся как можно лучше, надел то самое платье, которое достал от запорожцев, вынул из сундука новую шапку из решетиловских смушек с синим верхом, который не надевал еще ни разу с того времени, как купил ее еще в бытность в Полтаве; вынул также новый всех цветов пояс; положил все это вместе с нагайкою в платок и отправился прямо к Чубу.

Чуб выпучил глаза, когда вошел к нему кузнец, и не знал, чему дивиться: тому ли, что кузнец воскрес, тому ли, что кузнец смел к нему прийти, или тому, что он нарядился таким щеголем и запорожцем. Но еще больше изумился он, когда Вакула развязал платок и положил перед ним новехонькую шапку и пояс, какого не видано было на селе, а сам повалился ему в ноги и проговорил умоляющим голосом:

- Помилуй, батько! не гневись! вот тебе и нагайка: бей, сколько душа пожелает, отдаюсь сам; во всем каюсь; бей, да не гневись только! Ты ж когда-то братался с покойным батьком, вместе хлеб-соль ели и магарыч пили.

Чуб не без тайного удовольствия видел, как

σιδεράς, που δε σήκωνε στο σπαθί του μύγα, αυτός που λύγιζε με τη χούφτα του πενταράκια και πέταλα σαν να ήταν τηγανίτες, αυτός ο ίδιος σιδεράς γονάτιζε μπροστά του. Για να μην τον δει να ξεπέφτει ακόμα περισσότερο, ο Τσουμπ πήρε το μαστίγιο και τον χτύπησε στην πλάτη τρεις φορές.

«Λοιπόν, αρκετά, σήκω πάνω! Τους μεγάλους να τους ακούς! Ας ξεχάσουμε όλα όσα συνέβησαν μεταξύ μας! Και τώρα, λέγε τι θέλεις;»

«Να με παντρέψεις με την Οξάνα, πατερούλη!»

Ο Τσουμπ το σκέφτηκε για λίγο, κοίταξε το σκούφο και τη ζώνη – ο σκούφος ήταν μαγευτικός, η ζώνη δεν πήγαινε πίσω – θυμήθηκε και την προδοσία της Σολόχας και είπε αποφασιστικά:

«Ντόμπρε! Στείλε προξενητές!»

«Αχ!» φώναξε η Οξάνα, Περνώντας εκείνη τη στιγμή το κατώφλι και βλέποντας το σιδερά, ενώ Κάρφωνε πάνω του με κατάπληξη και χαρά τα μάτια της.

«Δες τι γοβάκια σου έφερα!» είπε ο Βακούλα. «Αυτά που φοράει η τσαρίνα".

кузнец, который никому на селе в ус не дул, сгибал в руке пятаки и подковы, как гречневые блины, тот самый кузнец лежал у ног его.. Чтоб еще больше не уронить себя, Чуб взял нагайку и ударил его три раза по спине.

- Ну, будет с тебя, вставай! старых людей всегда слушай! Забудем все, что было меж нами! Ну, теперь говори, чего тебе хочется?

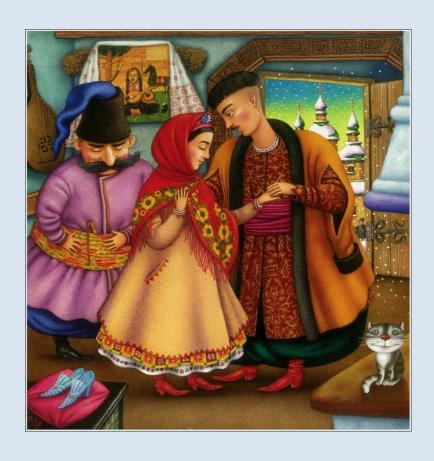
- Отдай, батько, за меня Оксану!

- Чуб немного подумал, поглядел на шапку и пояс: шапка была чудная, пояс также не уступал ей; вспомнил о вероломной Солохе и сказал решительно:

- Добре! присылай сватов!

- Ай! — вскрикнула Оксана, переступив через порог и увидев кузнеца, и вперила с изумлением и радостью в него очи.

- Погляди, какие я тебе принес черевики! — сказал Вакула, — те самые, которые носит царица.

«Όχι, όχι! Δε μου χρειάζονται γοβάκια!» έλεγε εκείνη κουνώντας τα χέρια, χωρίς να παίρνει τα μάτια της από πάνω του. «Εγώ, και χωρίς τα γοβάκια...» δεν τέλειωσε τη φράση της και κοκκίνισε.

Ο σιδεράς την πλησίασε και την έπιασε από το χέρι. Η ομορφονιά χαμήλωσε τα μάτια. Ποτέ δεν υπήρξε τόσο εξαίσια ωραία. Ο μαγεμένος σιδεράς τη φίλησε απαλά και το πρόσωπό της φούντωσε ακόμα πιο πολύ κι έγινε ακόμα πιο όμορφη.

Περνώντας από την Ντικάνκα ο αρχιερέας με το μισοχαμένο μνημονικό παίνεψε την τοποθεσία όπου βρίσκεται το χωριό και διασχίζοντας το δρόμο σταμάτησε μπροστά σε ένα καινούργιο χωριατόσπιτο.

«Ποιανού είναι αυτή η τόσο όμορφα σκαλισμένη ίσμπα;» ρώτησε ο παναγιότατος την όμορφη γυναίκα που στεκόταν στην πόρτα με ένα μωρό στην αγκαλιά.

«Του Βακούλα του σιδερά:» είπε υποκλινόμενη βαθιά η Οξάνα, γιατί αυτή ήταν βεβαίως.

«Υπέροχα! Υπέροχη δουλειά! Είπε π παναγιότατος, παρατηρώντας την πόρτα και τα παράθυρα. Τα παράθυρα ήταν βαμμένα γύρω με κόκκινη μπορντούρα. Και στις πόρτες ήταν σκαλισμένοι κοζάκοι πάνω στα άλογα με τα τσιμπούκια τους στο στόμα.

Αλλά ακόμα περισσότερο παίνεψε ο παναγιότατος τον Βακούλα, όταν έμαθε ότι υλοποιώντας τη μετάνοιά του έβαψε δωρεάν το αριστερό αναλόγιο της εκκλησίας, πράσινο με κόκκινα λουλούδια. Όμως αυτό δεν ήταν όλο. Στον πλαϊνό τοίχο, όπως μπαίνεις στην εκκλησία, ζωγράφισε ο Βακούλα το δαίμονα στον Άδη τόσο αηδιαστικό, ώστε όσοι περνούσαν από δίπλα τον έφτυναν. Και οι γυναίκες, με το που άρχιζαν να κλαίνε τα μωρά στην αγκαλιά τους, τα πήγαιναν στη ζωγραφιά και έλεγαν: «Μην κλαις, θα σε πάρει ο σατανάς στην Κόλαση!» Και τα μωρά, συγκρατώντας τα δάκρυα, κοίταζαν την εικόνα και σφίγγονταν πάνω στο στήθος της μάνας τους.

- Нет! нет! мне не нужно черевиков! — говорила она, махая руками и не сводя с него очей, — я и без черевиков... — Далее она не договорила и покраснела.

Кузнец подошел ближе, взял ее за руку; красавица и очи потупила. Еще никогда не была она так чудно хороша. Восхищенный кузнец тихо поцеловал ее, и лицо ее пуще загорелось, и она стала еще лучше.

Проезжал через Диканьку блаженной памяти архиерей, хвалил место, на котором стоит село, и, проезжая по улице, остановился перед новою хатою.

- А чья это такая размалеванная хата? — спросил преосвященный у стоявшей близ дверей красивой женщины с дитятей на руках.

Кузнеца Вакулы, — сказала ему, кланяясь, Оксана, потому что это именно была она.

- Славно! славная работа! — сказал преосвященный, разглядывая двери и окна. А окна все были обведены кругом красною краскою; на дверях же везде были козаки на лошадях, с трубками в зубах.

Но еще больше похвалил преосвященный Вакулу, когда узнал, что он выдержал церковное покаяние и выкрасил даром весь левый крылос зеленою краскою с красными цветами. Это, однако ж, не все: на стене сбоку, как войдешь в церковь, намалевал Вакула черта в аду, такого гадкого, что все плевали, когда проходили мимо; а бабы, как только расплакивалось у них на руках дитя подносили его к картине и говорили: "Он бачь, яка кака намалевана!" — и дитя, удерживая слезенки, косилось на картину и жалось к груди своей матери.